

390.153

762204

Y.3

การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อความไม่สงบในชั้นเรียน
โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร

20.01.2537

ปริญาพนธ์

ของ

รุ่งทิพย์ ยอดประดู่

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

190616

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)
วันที่...๖...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. ๒๕๖๑..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความกรุณา ของรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะข้อบกพร่องและให้ข้อเสนอแนะ แก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือและอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาเป็นกรรมการและให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์โรงเรียนนาหลวงทุกท่านและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2536 ที่ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวก ตลอดจนให้ความร่วมมือกับผู้วิจัย เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ และญาติทุก ๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือทั้งในด้านกำลังใจและ กำลังกายกับผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่และคุณน้าผู้เป็นที่รักและเคารพ ของผู้วิจัยที่เป็น กำลังใจและให้ทุนอุดหนุนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

รุ่งทิพย์ ยอดประดู่

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การศึกษารายกรณี	8
ความหมายของการศึกษารายกรณี	8
จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี	9
ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี	11
กระบวนการในการศึกษารายกรณี	14
วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี	53
พฤติกรรมก่อน	55
ความหมายของพฤติกรรมก่อน	55
สาเหตุของพฤติกรรมก่อน	55
ลักษณะของพฤติกรรมก่อน	55
การแก้ไขพฤติกรรมก่อน	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อน	56
งานวิจัยในประเทศ	56
งานวิจัยต่างประเทศ	57

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษา	58
ประชากร	58
กลุ่มตัวอย่าง	58
วิธีการศึกษารายกรณี	60
แบบแผนการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ลักษณะทั่วไปของกรณีศึกษา	73
การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลของกรณีศึกษา	74
การวินิจฉัยของกรณีศึกษา	89
การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริมของกรณีศึกษา	92
การทำนายผลของกรณีศึกษา	95
การติดตามผลของกรณีศึกษา	96
การสรุปผลและข้อเสนอแนะของกรณีศึกษา	96
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
บทย่อ	100
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	100
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	101
สรุปผลการศึกษา	101
อภิปรายผล	106
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	114
ประวัติย่อผู้วิจัย	121

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง จำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดี และปัจจัยประการหนึ่ง ที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคลคือ การศึกษาโดยเฉพาะการศึกษา ระดับประถมศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานในการพัฒนาบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 10) และความสำเร็จในการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2526 : 12 - 13) กล่าวไว้ว่า การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงหรือต่ำนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านด้วยกันคือ ตัวผู้สอน เนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมและ ตัวผู้เรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภวดี ชูวงศ์ (2519 : 68 - 69) ที่กล่าวว่าตัวผู้เรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้านักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเรียน เช่น ไม่ตั้งใจเรียนคุยหรือเล่นในขณะที่ครูสอน ไม่ทำงานที่ครูสั่ง เป็นต้น ก็จะทำให้กิจกรรม การเรียนการสอนหยุดชะงักลง ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนก็ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนเท่าที่ควร (เยาวภา กันทรวิชัยกุล. 2530 : 1)

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้น เกี่ยวกับปัญหาทางด้านพฤติกรรมในชั้นเรียนที่ก่อกวน การเรียนการสอนในโรงเรียนนาหลวง โดยการสัมภาษณ์ครูที่สอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละ กลุ่มวิชา พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ประมาณ ร้อยละ 20 และกลุ่มวิชาที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมก่อกวนมากที่สุดคือ กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ อาชีพ ได้แก่ คุยกับเพื่อน ทำเสียงดังโดยการตะโกนเรียกเพื่อน ทำเสียงประหลาด เคาะ โต๊ะ ร้องเพลง ทะเลาะกับเพื่อน แกล้งเพื่อน เอาของเล่นมาเล่น เอาขนมมารับประทาน เปลี่ยนที่นั่ง เดินไปมาในห้อง พูดแทรกนอกเรื่องขณะครูสอน ล้อซ้อพ่อ แม่เพื่อน โดยการย้า คำพูดของครู เมื่อคำพูดคำใดคำหนึ่งไปตรงกับชื่อพ่อแม่ของเพื่อน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะทำให้ การสอนของครูต้องหยุดชะงักไม่ต่อเนื่อง ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ตัวนักเรียนเองก็อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน

การลดทอนพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การปรับพฤติกรรม
 ดังเช่น การวิจัยของ สันติสวัสดิ์ (2523 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลของการเสริม
 แรงพฤติกรรมที่ขัดสน เพื่อลดทอนพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนตั้งนิรุฬห์ธรรม กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน
 ลดลงหลังจากใช้การเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดสน ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจใช้วิธีการศึกษารายกรณี
 เพราะการศึกษารายกรณี เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยมีโอกาสศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัว
 นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อทราบสาเหตุที่แท้จริงของการมีพฤติกรรมก่อนในชั้น
 เรียน อันจะเป็นแนวทางที่ทำให้หาทางลดทอนพฤติกรรมดังกล่าวได้ตรงจุด ดังที่ พนม ลัมอารีย์
 (ม.ป.ป. : 6) กล่าวว่า การศึกษารายกรณี เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถศึกษารายละเอียด
 เกี่ยวกับบุคคลอย่างลึกซึ้งและวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเช่นนั้น หรือมีพฤติ-
 กรรมแปลกไปว่ามีสาเหตุมาจากอะไร รวมทั้งแปลความหมายของพฤติกรรมนั้น ๆ ว่ามีความ
 สัมพันธ์กับปัญหาและการปรับตัวของบุคคลนั้นอย่างไร สอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์
 (2527 : 3) ที่กล่าวว่า การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณีคือ การศึกษารายละเอียดของแต่ละ
 บุคคลซึ่งต้องศึกษาต่อเนื่องกันไป ในระยะเวลาหนึ่งแล้วนำรายละเอียดที่ได้มาวิเคราะห์ตีความ
 เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นปัญหาหรือไม่เป็นปัญหาก็ได้ ถ้าในรายที่เป็น
 ปัญหาจะใช้เป็นแนวทาง ในการช่วยเหลือหรือแก้ไขแต่ถ้าในรายที่ไม่เป็นปัญหาก็ใช้เป็นแนวทาง
 ป้องกันและส่งเสริมหรือนำไปเป็นแบบฉบับแก่บุคคลอื่นต่อไป เนื่องจากการศึกษารายกรณี เป็น
 การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูลได้จากหลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์
 การสังเกต การเขียนอัตชีวประวัติ เป็นต้น ทำให้ได้ข้อมูลละเอียดลึกซึ้ง อีกทั้งยังทำให้ทราบ
 ถึงกระบวนการเกิดพฤติกรรม และเมื่อทราบสาเหตุของพฤติกรรมแล้วยังสามารถดำเนินการ
 ช่วยเหลือผู้รับการศึกษาให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา
 รายกรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง
 สังกัดกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียนอย่างละเอียด ให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยทำการศึกษาเป็นรายกรณี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ครู อาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่สามารถทำการศึกษารายกรณีจนเกิดความชำนาญ ได้นำวิธีการศึกษารายกรณีไปใช้ลดพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 43 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การศึกษารายกรณี (CASE STUDY) หมายถึง กระบวนการที่ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องกันไปในช่วงเวลาหนึ่ง ในที่นี้ผู้วิจัยใช้เวลาศึกษา 6 เดือน แล้วนำรายละเอียดที่ได้มาวิเคราะห์ตีความ เพื่อให้เข้าใจถึง

สาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทาง ในการช่วยเหลือให้นักเรียน ลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ตลอดจนป้องกันมิให้กลับไปมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนและ ส่งเสริมให้มีพฤติกรรมตั้งใจเรียน วิธีการที่ผู้วิจัยดำเนินการศึกษามี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การกำหนดปัญหาและการตั้งสมมติฐาน หมายถึง การที่ผู้วิจัยตั้งจุดมุ่งหมาย หรือกำหนดว่าจะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนและคาดคะเนว่าพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียน มีสาเหตุมาจากสิ่งใดบ้าง โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ เพื่อพิสูจน์ต่อไปโดยการทดสอบหรือค้นหาข้อเท็จจริงด้วยวิธีต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามที่คาดคะเนไว้หรือไม่

1.2 การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง การที่ผู้วิจัยหาข้อเท็จจริงหลังจากที่มีการกำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐานแล้ว โดยใช้เครื่องมือในการแนะแนวเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การเขียนอัตชีวประวัติและบันทึกประจำวัน สังคมมิติ แบบทดสอบ ระเบียบสะสม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตีความหรือแปลความหมาย เพื่ออธิบายเหตุและผลของพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น

1.3 การวินิจฉัย หมายถึง การที่ผู้วิจัย นำเอาผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากหลาย ๆ วิธีการ มาเป็นพื้นฐานประกอบการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยว่าอะไรน่าจะเป็นสาเหตุของพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน โดยนำหลักเกณฑ์ในทฤษฎีทางจิตวิทยามาพิจารณาดัดเส้น กำหนดปัญหา

1.4 การช่วยเหลือ การป้องกันและการส่งเสริม

1.4.1 การช่วยเหลือ หมายถึง การที่ผู้วิจัยลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

1.4.2 การป้องกัน หมายถึง การที่ผู้วิจัยป้องกันมิให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนอีก หลังจากที่มีพฤติกรรมก่อกวนดังกล่าวลดลงแล้ว โดยการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ

1.4.3 การส่งเสริม หมายถึง การที่ผู้วิจัยส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียน โดยใช้กรณีตัวอย่างการใช้เทคนิคแม่แบบและการเสริมแรง เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนและไม่ก่อกวนในชั้นเรียน

1.5 การทำนายผล หมายถึง การที่ผู้วิจัยคาดการณ์ล่วงหน้าว่า นักเรียนจะสามารถลดพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนได้มากน้อยเพียงใด

1.6 การติดตามผล หมายถึง การที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติมภายหลังดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนไปแล้วว่าได้ผลอย่างไรและสำรวจดูว่ามีปัญหาใหม่เกิดขึ้นอีกหรือไม่ การช่วยเหลือประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเพียงใด หากมีข้อบกพร่องจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการช่วยเหลือให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ หมายถึง การที่ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษานักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนทั้งหมด ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียนสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและบุคคลที่สนใจหรือบุคคลที่จะศึกษาในลักษณะปัญหา เช่นเดียวกันต่อไป

2. พฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขณะเรียนหนังสือในชั้นเรียน โดยเฉพาะวิชากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ อันทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงักไม่ต่อเนื่อง ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ พฤติกรรมก่อนนอนขณะที่ครูสอนและขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 พฤติกรรมก่อนนอน ขณะครูสอน ได้แก่

- 1) ตะโกนเสียงดัง
- 2) ทำเสียงประหลาด
- 3) เคาะโต๊ะ
- 4) นำของเล่นขึ้นมาเล่น
- 5) นำขนมมารับประทาน
- 6) พูดแทรกครูนอกเรื่องที่สอน
- 7) ล้อล้อเพื่อนแฉเพื่อน

2.2 พฤติกรรมก่อนนอนขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ ได้แก่

- 1) คู่กันไม่ทำงาน
- 2) ตะโกนเสียงดัง
- 3) เคาะโต๊ะ

- 4) ร้องเพลง
- 5) ทะเลาะกับเพื่อน
- 6) ดบศีรชะเพื่อน
- 7) ลุกเดินไปเดินมา

ข้อตกลงเบื้องต้น

นักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนทั้ง 5 คน รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
ผู้วิจัยได้ใช้ชื่อสมมติ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาความลับ

1.1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี

1.1.3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี

1.1.4 กระบวนการในการศึกษารายกรณี

1.1.5 วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี

1.1.1 ความหมายของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลอย่าง ลึกซึ้งและวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเช่นนั้นหรือมีพฤติกรรมแปลกไปว่ามีสาเหตุ มาจากอะไร รวมทั้งแปลความหมายของพฤติกรรมนั้น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กับปัญหาและการปรับ ตัวของบุคคลนั้นอย่างไร (พนม ลิมอารีย์. 2530 : 17) ซึ่งสอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์ (2529 : 3) ที่กล่าวว่าไว้ว่า การศึกษามนุษย์เป็นรายกรณีคือการศึกษารายละเอียด ต่าง ๆ ที่สำคัญของหน่วยใดหน่วยหนึ่งในสังคม เช่น บุคคล กลุ่ม ชุมชน สถาบัน เป็นต้น โดยเฉพาะปัจจุบันมักเน้นศึกษารายละเอียดของแต่ละบุคคล การศึกษารายละเอียดของแต่ละ บุคคลนั้นจะต้องศึกษาต่อเนื่องกันไปในระยะเวลาหนึ่งแล้วนำรายละเอียดที่ได้มาวิเคราะห์ตีความ เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาก็ได้ พัฒนาการด้าน ต่าง ๆ ความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้าน ถ้าในด้านที่เป็นปัญหาจะได้ใช้ เป็นแนวทาง ในการที่จะช่วยเหลือแก้ไข แต่ถ้าในรายที่ไม่เป็นปัญหาจะได้ใช้เป็นแนวทางใน การป้องกัน ส่งเสริม หรือนำไปเป็นแบบอย่างแก่บุคคลอื่นต่อไปในปัจจุบันและอนาคต

อนันต์ อนันตรังสี (2517 : 67) กล่าวว่า การศึกษามนุษย์เป็นราย กรณี คือ การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลเป็นรายกรณีไป โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะหาทาง ช่วยให้ผู้บุคคลได้รับปรุงตนเองให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านอารมณ์ สังคม เจตคติ ความ สนใจและการเรียน เป็นต้น

สุภาพรณ โคตรจรัส (2518 : 1) กล่าวว่า การศึกษารายกรณีเป็น วิธีการศึกษาและวิเคราะห์สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยละเอียด อาจจะเป็นการศึกษามนุษย์ใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ชุมชนใดชุมชนหนึ่งหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง การศึกษารายกรณีมิได้ หมายความว่าเฉพาะการรวบรวมข้อมูลประวัติของบุคคลที่ถูกทำการศึกษาเท่านั้น แต่จะต้องรวมถึง

การนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่และหาความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยการให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการและติดตามผลตามลำดับ

ดังนั้น จึงกล่าวสรุปได้ว่า การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษาเรื่องราวของบุคคลอย่างละเอียด โดยผ่านกระบวนการในการศึกษารายกรณี เพื่อให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึงสาเหตุของการเกิด เพื่อจะหาทางช่วยเหลือบุคคลให้สามารถปรับปรุงตนเอง ให้ดีขึ้นทุกด้านรวมทั้งแนวทางในการช่วยเหลือ การป้องกันและการส่งเสริม ให้บุคคลที่ถูกศึกษานั้นสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

1.1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญหลายประการ ดังที่

อารี ดันท์เจริญรัตน์ (2516 : 219) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณีมี 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อการรู้จักและเข้าใจเด็กได้ดีขึ้น ทั้งพฤติกรรมที่แสดงออก เหตุผลการแสดงพฤติกรรมของเด็กในส่วนที่เด็กรู้ตัว สามารถบอกได้และส่วนที่เด็กเองไม่รู้ตัว
2. เพื่อการวินิจฉัยอันจะเป็นประโยชน์ต่อการให้ความช่วยเหลือเด็ก ทั้งในรูปการส่งเสริมพัฒนาทักษะและความสามารถต่าง ๆ หรือหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือหาทางป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นแก่คนอื่น ๆ ด้วย
3. เพื่อการค้นคว้าวิจัย ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ทางจิตวิทยาหรือทางการแนะแนวในรูปของการปรับปรุงเทคนิคหรือเครื่องมือต่าง ๆ

4. เพื่อติดตามผลของการใช้เทคนิคต่าง ๆ

กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์ (2529 : 8 - 9) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณีว่ามีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการคือ

1. เพื่อใช้ในการแนะแนวและให้คำปรึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นจุดมุ่งหมายย่อย ๆ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวินิจฉัย และการรักษาในรายที่มีปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการปรับตัว ปัญหาการเรียน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ
 - 1.2 เพื่อทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจบุคคลได้อย่างละเอียด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์

ในการให้คำปรึกษา

1.3 เพื่อให้บุคคลที่รับการศึกษาได้รู้จักวิเคราะห์ตนเองจนเกิดความเข้าใจตนเองได้อย่างถูกต้องตรงความเป็นจริง

1.4 เพื่อให้อบรมครูประจำการให้เข้าใจวิธีการศึกษารายกรณีได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้งานแนะแนวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เพื่อใช้ในกรณีอื่น ๆ ได้แก่

2.1 เพื่อใช้ในการวิจัย โดยศึกษาสาเหตุในอดีต และปัจจุบันเพื่อทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจเป็นเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาหรือไม่เป็นปัญหาก็ได้

2.2 เพื่อการติดตามผลของการใช้เทคนิค หรือวิธีการต่าง ๆ อันเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่าง ๆ

2.3 เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษามุคผลทั่ว ๆ ไป ที่ผู้ศึกษาสนใจ เช่น ความสามารถพิเศษ บุคลิกภาพที่ดี เป็นต้น

นอกจากนี้ พนม ลัมอารีย์ (2530 : 18) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการศึกษารายกรณีไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสืบค้นหาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมผิดปกติ ซึ่งทางโรงเรียนจะได้ให้ความช่วยเหลือและแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

2. เพื่อสืบค้นกระบวน (Pattern) ของพัฒนาการของนักเรียน ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ ซึ่งทางโรงเรียนจะได้ให้การส่งเสริมพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

3. เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจตนเอง ยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเอง สามารถพัฒนาตนเองและวางแผนชีวิตได้ ตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อและเลือกอาชีพตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กของตนได้ดีขึ้น และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการแก้ปัญหาของบุตรหลาน

5. เพื่อช่วยให้คณะครูได้เข้าใจนักเรียนอย่างละเอียดลึกซึ้งถูกต้องและนำผลของการศึกษารายกรณีไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการให้บริการ

ต่าง ๆ แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

1.1.3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีเป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ต่อผู้เฒ่ามาใช้ และบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ซึ่งมีทั้งประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2529 : 9 - 10) ได้แบ่งประโยชน์ของการศึกษารายกรณีออกเป็น 2 ทางดังนี้

1. ประโยชน์ทางตรง อันเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ศึกษา นั่นก็คือทำให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น เข้าใจสาเหตุของปัญหาได้กว้างขวาง ขณะเดียวกันก็ทำให้เป็นคนที่รู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2. ประโยชน์ทางอ้อม เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้รับการศึกษา นั่นก็คือทำให้ผู้รับการศึกษาได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง ทันต่อเหตุการณ์และในขณะเดียวกันผู้รับการศึกษาจะเข้าใจตนเองมากขึ้น รู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ในที่สุด

นอกจากนั้น อารี ตัณฑ์เจริญรัตน์ (2526 : 2 - 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษารายกรณีว่า มีประโยชน์ 2 ประการคือ

1. ประโยชน์เบื้องต้นของการศึกษารายกรณีคือ ครู ผู้ปกครองและครูแนะแนว ได้รู้จัก และเข้าใจตัวนักเรียนและตัวนักเรียนเองก็มีโอกาสได้สำรวจตนเอง และเข้าใจตนเองมากขึ้น

2. ประโยชน์ต่อครู หรือครูแนะแนว ในการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาไปใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น

2.1 การจัดการเรียนการสอน

2.1.1 ครูสามารถเลือกวิธีการสอน วิธีการสร้างแรงจูงใจให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนได้สะดวกและเหมาะสม ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

2.1.2 ครูสามารถมอบหมายงานให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

2.1.3 ครูสามารถเลือกเรื่องสนทนากับนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสมซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู มีความคุ้นเคย ไว้วางใจ อบอุ่นใจและมั่นใจในการพบปะหรือศึกษาเล่าเรียน

2.1.4 ครูสามารถจัดแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับสภาพของงาน ซึ่งส่งผลให้ทั้งนักเรียนและครูได้เห็นความสำเร็จจากผลงานที่นักเรียนได้กระทำร่วมกัน

2.1.5 ครูสามารถควบคุมบรรยากาศในขณะสอนให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและเอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การเลือกผู้นำของชั้น เพื่อช่วยดูแลการทำกิจกรรมภายในชั้นเรียน ครูเข้าใจ ให้ความสนใจและใกล้ชิดนักเรียนบางคนที่ต้องการความรัก ความอบอุ่นหรือการยอมรับมากเป็นพิเศษ

2.1.6 ครูมีโอกาสดูช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยการอธิบายเพิ่มเติม เมื่อพบว่านักเรียนยังไม่เข้าใจ หรืออาจจัดชั้นพิเศษสำหรับนักเรียนคนอื่น ๆ หรือจัดซ่อมเสริมพิเศษให้

2.1.7 โรงเรียนสามารถวางโครงการในการจัดการเรียน จัดกิจกรรม เน้นหลักสูตรในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนตามสภาพของโรงเรียนได้สะดวกขึ้น

2.2 การแนะแนว

2.2.1 ผู้แนะแนวสามารถวางโครงการในการจัดกิจกรรมทางการแนะแนวให้สอดคล้องกับปัญหาและความสนใจหรือความต้องการของนักเรียนได้สะดวกขึ้น

2.2.2 นักเรียนมีโอกาสดูพิจารณาและตัดสินใจ เลือกวิชาเรียน เลือกศึกษาต่อตลอดจนเลือกอาชีพ ให้เหมาะสมกับตนเอง

2.2.3 ให้นักเรียนมีโอกาสดูปรับปรุงลักษณะต่าง ๆ เช่น บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และวิธีการเรียนให้ดีขึ้น

2.2.4 ผู้แนะแนวสามารถช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ไขปัญหาดifferent ๆ ของนักเรียน เช่น การปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ การใช้เวลาว่างไม่เป็น สุขภาพไม่ดี เกิดความเครียด ขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่ทราบเทคนิคการเรียนที่ดี เป็นต้น

2.2.5 ผู้แนะแนวใช้ข้อมูลในการวินิจฉัยปัญหาของนักเรียน เพื่อช่วยในการให้คำปรึกษา

2.2.6 ครูและผู้ปกครอง สามารถร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือนักเรียน ทั้งในรูปของการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขลักษณะบางประการในตัวนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งสอดคล้องกับ พนม ลัมอารีย์ (2530 : 19) ได้สรุปประโยชน์ของการศึกษารายกรณีไว้ คือ

1. ประโยชน์ต่อครู หรือผู้แนะแนวที่เป็นผู้ศึกษาโดยตรง มีดังนี้

1.1 ช่วยให้ครูหรือผู้แนะแนวได้รายละเอียด เกี่ยวกับตัวนักเรียนอย่างกว้างขวาง ทำให้รู้จักและเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์อย่างแท้จริง ช่วยให้ครูหรือผู้แนะแนวมีความเข้าใจและยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลดีขึ้น มีจิตใจเป็นกลาง ไม่มีอคติต่อบุคคลที่มาเกี่ยวข้อง

1.2 ช่วยให้ครูหรือผู้แนะแนวเข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทำให้มองเห็นช่องทางที่จะให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทันเวลาและเหตุการณ์

1.3 ช่วยให้ครูหรือผู้แนะแนวมีความรู้ มีทักษะในการใช้เครื่องมือและกลวิธีต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนและยังช่วยให้เป็นคนมีเหตุผล รู้จักเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ รู้จักแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้มาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ

2. ประโยชน์ต่อนักเรียนที่เป็นผู้ได้รับการศึกษา ดังนี้

2.1 ช่วยให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจตนเอง ยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเอง มีการปรับปรุงตนเอง หรือแก้ไขปัญหของตน เพื่อช่วยให้มีสภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

2.2 ช่วยให้นักเรียนมีกำลังใจ และมีความเต็มใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมีความหวัง และเข้มแข็ง

3. ประโยชน์ต่อคณะครู และโรงเรียน ดังนี้

3.1 ช่วยให้คุณครูรู้จักและเข้าใจนักเรียนของตนดีขึ้น ยินดีให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหให้กับนักเรียน

3.2 ให้นักเรียนได้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักเรียน ทำให้สามารถนำข้อเท็จจริงเหล่านั้นมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียน การสอน การจัดกิจกรรม และการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

4. ประโยชน์ต่อผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการศึกษา

4.1 ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กของตนดีขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อบุตรหลานได้อย่างเหมาะสม

4.2 ช่วยให้ผู้ปกครอง เกิดความสบายใจ เพราะได้ตระหนักว่าโรงเรียนมีความตั้งใจและจริงจังในการป้องกัน ช่วยเหลือแก้ไขและส่งเสริมพัฒนานักเรียน

จากแนวคิดข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การศึกษารายกรณีมีประโยชน์มากกับบุคคลหลายฝ่าย คือ ผู้ศึกษา ผู้ถูกศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อันได้แก่บุคคลภายในครอบครัว เพื่อน สถาบันการศึกษา รวมไปถึงผู้ที่สนใจ การศึกษารายกรณีและผลของการศึกษา นอกจากจะเป็นแนวทางในการพิจารณาช่วยเหลือผู้ถูกศึกษาแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อีก ในเรื่องของแนวทางการป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ ต่อไปนี้

1.1.4 กระบวนการในการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีเป็นวิธีการศึกษาบุคคลอย่างละเอียดทุกด้านอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน โดยใช้เทคนิคการแนะแนวหลาย ๆ อย่าง ในการรวบรวมข้อมูลของบุคคลโดยมีขั้นตอนในการศึกษาอย่างเป็นระบบ เน้นพยายามทำให้เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ควรแก่การเชื่อถือได้ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 23)

อนันต์ อนันตรังสี (2517 : 68) ได้กล่าวถึงกระบวนการศึกษารายกรณีว่ามี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 สมมติฐาน
- 1.2 การตรวจสอบ
- 1.3 ประวัติสุขภาพร่างกาย
- 1.4 ประวัติเกี่ยวกับทางโรงเรียน
- 1.5 ประวัติเกี่ยวกับทางบ้าน
- 1.6 ประวัติทางสังคม

2. ขั้นวินิจฉัยปัญหา (Diagnosis)

3. ขั้นแก้ปัญหา (Treatment)

4. ขั้นติดตามผล (Follow-up)

ธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์ (2530 : 16 - 17) ได้กล่าวว่า ในการศึกษา รายการนี้จะต้องมีการชี้แจงให้ทราบว่า เพราะเหตุใดจึงเลือกศึกษาเด็กคนใดคนหนึ่งแล้วจึงเริ่มต้นทำการศึกษารายการนี้ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลหลาย ๆ ด้าน เกี่ยวกับตัวเด็ก ในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยการเชืบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก มาประชุมปรึกษาหารือกัน
3. วินิจฉัยปัญหาโดยนำผลของการวิเคราะห์มาทำการพิจารณา เพื่อวินิจฉัยว่า น่าจะมีอะไรเป็นเหตุของปัญหานั้น
4. สังเคราะห์ข้อมูล โดยศึกษาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม แล้วนำมาประกอบกับข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้เข้าใจปัญหาและสาเหตุได้ดียิ่งขึ้น
5. แก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้หมดไป
6. ติดตามผลเพื่อที่จะทราบผลของการศึกษารายการนี้ว่ามีผลดีหรือมีข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป

นอกจากนี้ พนม ลัมอารีย์ (2530 : 20 - 21) มีแนวคิดว่า ในการศึกษา รายการนี้อาจจำแนกเป็นขั้นตอนการดำเนินงานได้ 6 ขั้นตอนด้วยกันคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับบุคคล (Collecting of the necessary data) ซึ่งจะช่วยให้รู้จักนักเรียนที่ถูกศึกษา ตลอดจนช่วยให้ทราบความเป็นไปในปัจจุบันของนักเรียนผู้นั้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้รวบรวมเอาไว้มาวิเคราะห์หาข้อเท็จจริงต่าง ๆ และจำแนกออกเป็นด้าน ๆ เพื่อสะดวกในการตีความข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจวินิจฉัยปัญหา (Diagnosis) ขั้นนี้เป็นการนำเอาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่ 2 มาเป็นพื้นฐานประกอบการพิจารณา เพื่อวินิจฉัยว่าอะไรน่าจะเป็นสาเหตุของปัญหาการลงความเห็นเกี่ยวกับปัญหานี้ อาจเป็นการชั่วคราว ไม่ใช่ชัถยุดิ แต่ก็เป็นพื้นฐานของการสังเคราะห์ข้อเท็จจริงได้ในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 4 ขั้นสังเคราะห์ข้อมูลหรือขั้นรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม (~~Synthesis~~ ^{Synthesis}) กล่าวคือ เมื่อตรวจวินิจฉัยว่าอะไรน่าจะเป็นปัญหาแล้ว ก็ควรจะไดศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหานั้นเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบและกลวิธีอื่น ๆ เป็นต้น แล้วนำข้อเท็จจริงที่ได้มาสังเคราะห์เข้าด้วยกันกับข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้ว ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละด้านเกิดเป็นภาพรวมทางบุคลิกภาพของบุคคลผู้นั้น ช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าใจลักษณะของปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างถ่องแท้

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ความช่วยเหลือ (Treatment) เมื่อผู้ศึกษารายกรณีแน่ใจว่าการตรวจวินิจฉัยปัญหาของตนถูกต้องแล้ว ก็จะคิดหามาตรการต่าง ๆ เพื่อนำมาช่วยเหลือแนะแนวทางนักเรียนในการแก้ไขปัญหาล แล้วดำเนินการให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง ให้สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

ขั้นที่ 6 ขั้นติดตามผล (Follow - up) เมื่อผู้ทำการศึกษารายกรณีได้ให้ความช่วยเหลือ หรือให้การแนะแนวกับนักเรียนที่ถูกทำการศึกษาไปแล้ว สิ่งที่เขาได้ไม่ได้ในการศึกษารายกรณีคือ การติดตามผล เพราะจะทำให้ทราบว่าการศึกษากรณีประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงไร มีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไรบ้างและจะต้องให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมอีกหรือไม่ เพื่อผู้ทำการศึกษาจะดำเนินการต่อไปอย่างเหมาะสม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในกระบวนการศึกษารายกรณีของแต่ละท่าน มีแนวคิดที่ใกล้เคียงกันมาก ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าการทำการศึกษารายกรณีนั้นจำเป็นต้องทราบสาเหตุใดจึงเลือกศึกษาผู้ถูกศึกษารายนั้น ฉะนั้นจึงต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาให้ชัดเจน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้รูปแบบกระบวนการศึกษารายกรณีของ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 22 - 23) ซึ่งแบ่งกระบวนการในการศึกษารายกรณีออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหาและการตั้งสมมติฐาน
- ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นที่ 3 การวินิจฉัย
- ขั้นที่ 4 การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม
- ขั้นที่ 5 การทำนายผล
- ขั้นที่ 6 การติดตามผล
- ขั้นที่ 7 การสรุปผล และข้อเสนอแนะ

กระบวนการศึกษารายกรณีทั้ง 7 ขั้นตอนดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา และการตั้งสมมติฐาน

การกำหนดปัญหา หมายถึง การที่ผู้ศึกษารายกรณีตั้งจุดมุ่งหมายหรือกำหนดว่าจะศึกษาสิ่งใดในบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นปัญหาหรือมีใช้ปัญหาแต่เป็นความสนใจ ความสามารถพิเศษหรืออื่น ๆ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 23)

การตั้งสมมติฐาน หมายถึง การที่บุคคลที่ทำการศึกษารายกรณีได้คาดคะเนว่า พฤติกรรมของผู้รับการศึกษาซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นแล้วนั้น มีสาเหตุมาจากสิ่งใดบ้างโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อจะได้พิสูจน์ต่อไปโดยการทดสอบหรือค้นหาข้อเท็จจริงด้วยวิธีต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามที่คาดไว้หรือไม่ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 24)

ในการตั้งสมมติฐานนั้น ควรตั้งไว้หลาย ๆ สมมติฐาน เพื่อเป็นการป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ในกรณีที่พบว่าข้อเท็จจริงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนั้น พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งที่คนเราแสดงออกมานั้นอาจไม่ได้เกิดจากสาเหตุเดียวกันและใน

ทำนองเดียวกันพฤติกรรมที่แตกต่างกันอาจเกิดจากสาเหตุเดียวกันก็ได้ ฉะนั้นจึงควรตั้งสมมติฐานไว้หลาย ๆ สมมติฐาน

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลคือ การหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงหลังจากที่มีการกำหนดปัญหา และตั้งสมมติฐานแล้ว โดยใช้เครื่องมือในการแนะนํา เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เราศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น การทดสอบทางจิตวิทยา การสัมภาษณ์ และแผนผังสังคมมิติ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลคือ การตีความ หรือแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลแต่ละวิธีหรือเทคนิค เพื่อที่จะอธิบายเหตุผลและผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซึ่งอาจทำได้โดยวิธีประชุมปรึกษา ด้วยการเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่เราศึกษามาร่วมกันพิจารณาข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ดีนั้นควรจะต้องใช้หลาย ๆ เทคนิคและแต่ละเทคนิคควรใช้หลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลอย่างละเอียดและตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด เทคนิคต่าง ๆ ที่นิยมใช้มี 9 เทคนิค ดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 29 - 30)

1. การสังเกต (Observation)
2. การบันทึกการสังเกต (Observational record)
3. การสัมภาษณ์ (Interview)
4. การเยี่ยมบ้าน (Home - visit)
5. อัตชีวประวัติและบันทึกประจำวัน (Autobiography and Diary)
6. สังคมมิติ (Sociometry)
7. แบบสอบถาม (Questionnaire)
8. แบบทดสอบ (Testing)
9. ระเบียบสะสม (Cumulative record)

เทคนิคต่าง ๆ ทั้ง 9 เทคนิคดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสังเกต (Observation)

การสังเกตเป็นวิธีการหรือเทคนิคอย่างหนึ่งที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผู้ถูกศึกษาในการศึกษารายกรณี เป็นวิธีการที่ใช้กันมากวิธีหนึ่ง บางครั้งอาจใช้ร่วมกับการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ไม่ต้องลงทุนมาก สามารถปฏิบัติได้ทุกวัน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมในแต่ละสถานการณ์ได้ดีขึ้น

1.1 ความหมายของการสังเกต

จรรยา จินายน และคนอื่นๆ (จรรยา จินายน และคนอื่นๆ. 2516 : 274) กล่าวว่า การสังเกตคือการดูพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่บุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้สังเกต ทำการดูหรือสังเกตโดยตั้งใจล่วงหน้าบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ถูกสังเกต

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2520 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า การสังเกต หมายถึง วิธีการหรือเทคนิคอย่างหนึ่งที่บุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้สังเกต ทำการดูหรือสังเกต โดยตั้งใจล่วงหน้าบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ถูกสังเกต

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2522 : 21) ได้ให้ความหมายของการสังเกตไว้ว่า เป็นวิธีรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอีกวิธีหนึ่ง เพื่อนำมาศึกษาพิจารณาพฤติกรรมของเด็ก ทำให้รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนดีขึ้น การสังเกตนั้นเป็นสิ่งที่ทำไม่ยากแต่สำคัญที่ผู้สังเกตจะต้องเข้าใจวิธีการสังเกตที่แน่นอน จึงจะได้ผลตรงตามจุดมุ่งหมาย

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 30) กล่าวว่า การสังเกตคือการพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลาย ๆ สิ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยการใช้อวัยวะรับสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วน (หู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง) โดยเจตนาและเหตุ ในการพิจารณาสิ่งนั้น

จากความหมายของการสังเกตข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่า การสังเกต หมายถึง วิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคลอย่างหนึ่ง โดยการใช้อวัยวะรับสัมผัสที่สำคัญ คือ ตาและหู ในการรวบรวมข้อมูล

1.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2522 : 21) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการสังเกตมีดังนี้คือ

1. เพื่อรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก แล้วจัดบันทึกไว้ในระเบียบสนธิสนธิ
2. เพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก เช่น ปัญหาการเรียนและการปรับตัวของเด็ก
3. เพื่อให้ผู้สังเกตได้รู้จักและเข้าใจเด็กอย่างถูกต้องทุกด้าน
4. เพื่อทราบความสามารถพิเศษและความถนัดตามธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมเด็กแต่ละคนอย่างถูกต้อง
5. ใช้ในการติดตามผลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากบริการแนะแนวไปแล้วว่ามีพฤติกรรมเป็นอย่างไรดีขึ้นหรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปพิจารณาว่าควรจะทำอย่างไรต่อไป

นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 32) ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการสังเกตในการแนะแนวดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงด้วยตนเอง
2. เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกต
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการของปัญหา
4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้ที่มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิกิริยาโต้ตอบจากสิ่งแวดล้อมจนเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดีและรวดเร็วในแต่ละสถานการณ์

1.3 ชนิดของการสังเกต

การแบ่งชนิดของการสังเกตอาศัยเกณฑ์ต่าง ๆ 4 เกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. ใช้วิธีการในการสังเกต เป็นเกณฑ์ แบ่งการสังเกตเป็น 2 ชนิดคือ
 - 1.1 การสังเกตทางตรง (Direct Observation) เป็นวิธีการที่ผู้สังเกตเป็นผู้ที่ไปสังเกตพฤติกรรมผู้ถูกสังเกตด้วยตนเอง

1.2 การสังเกตทางอ้อม (Indirect Observation) เป็นวิธีการที่ผู้สังเกตให้บุคคลอื่นไปสังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกต ผู้สังเกตจะทราบพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตได้จากการบอกเล่าของบุคคลที่ไปสังเกตแทน

2. ใช้ผู้สังเกตเป็นเกณฑ์ แบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ชนิดคือ

2.1 การสังเกตโดยการเข้าร่วม (Participant Observation) เป็นวิธีการที่ผู้สังเกตจะต้องเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม

2.2 การสังเกตโดยไม่เข้าร่วม (Non-Participant Observation) เป็นวิธีการที่ผู้สังเกตไม่ได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น แต่อยู่ภายนอกคอยสังเกตอย่างเดียว ไม่มีบทบาทในกลุ่มนั้น

3. ใช้ผู้ถูกสังเกตเป็นเกณฑ์ แบ่งการสังเกตเป็น 2 ชนิดคือ

3.1 การสังเกตแบบเป็นพิธีการ (Formal Observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ผู้ถูกสังเกตรู้ว่าถูกสังเกต เนื่องจากมีการนัดหมายกันล่วงหน้าก่อนการสังเกต

3.2 การสังเกตแบบไม่เป็นพิธีการ (Informal Observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ผู้ถูกสังเกตไม่รู้ตัวว่าถูกสังเกต เนื่องจากไม่ได้มีการนัดหมายล่วงหน้า

4. ใช้ลักษณะการบันทึกการสังเกตเป็นเกณฑ์ แบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ชนิดคือ

4.1 การสังเกตในระดับที่เห็นโดยตรง (Manifest Level Observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปอยู่ในสถานการณ์แล้วบันทึกเหตุการณ์ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เช่น มีผู้เข้าประชุม 10 คน มีคนคัดค้าน 7 คน เห็นด้วย 3 คน เป็นต้น

4.2 การสังเกตในระดับที่เป็นพฤติกรรมแฝง (Latent Level Observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ผู้สังเกตต้องลงความเห็นหรือตีความจากสิ่งที่สังเกตเห็นออกมาด้วย เช่น บรรยากาศในที่ประชุมตึงเครียดมาก เป็นต้น

1.4 หลักการสังเกต

พจนม ลิ้มอารีย์ (2530 : 55 - 57) ได้สรุปหลักการสังเกตที่ดีไว้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะสังเกตให้ชัดเจนก่อนจะเริ่มการศึกษารายกรณี
2. การสังเกตพฤติกรรม ผู้สังเกตจะต้องสังเกตพฤติกรรมควบคู่ไปกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมด้วยเสมอ
3. ควรทำการสังเกตเพียงคนเดียวในการสังเกตครั้งหนึ่ง ๆ เพื่อศึกษาพฤติกรรมได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน
4. ควรสังเกตในขณะที่ทำกิจกรรมปกติ เช่น ในห้องเรียน ห้องประชุม สนามเล่น เป็นต้น เพื่อทำนายพฤติกรรมในอนาคตได้ดีที่สุด
5. ทำการสังเกตเป็นระยะเวลานาน ผู้สังเกตจำเป็นต้องใช้เวลาสังเกตเป็นระยะเวลาหลาย ๆ วัน เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมมีอารมณ์แตกต่างกันไปในแต่ละวัน อาจเป็นระยะเวลา 3 เดือน หรือ 1 ภาคเรียน
6. ควรทำการสังเกตในสถานการณ์วิกฤต ซึ่งผิดแผกไปจากสถานการณ์ปกติบ้าง เพราะจะทำให้ทราบบุคลิกภาพที่แท้จริงบางประการของเด็กได้
7. การสังเกตเพื่อให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมที่แท้จริง ควรมีผู้สังเกตหลาย ๆ คน เป็นการช่วยป้องกันข้อบกพร่อง ซึ่งอาจเกิดจากความไม่เที่ยงธรรมหรือการมีอคติของผู้สังเกตและยังช่วยให้สามารถทำการสังเกตพฤติกรรมได้กว้างขวาง
8. ควรสังเกตพฤติกรรมด้านใดด้านหนึ่งแต่เพียงด้านเดียว ในการสังเกตครั้งหนึ่ง ๆ
9. ผู้สังเกตต้องพยายามฝึกตนเองอย่าให้เกิดความลำเอียง พยายามทำให้เที่ยงตรงที่สุดขณะสังเกต อย่างนำเอารูปร่างหน้าตาหรือคุณลักษณะประจำตัวของเด็กหรือสิ่งอื่น ๆ มามีอิทธิพลต่อการสังเกตได้
10. การสังเกตจะมีคุณค่าเมื่อมีการบันทึกการสังเกตไว้อย่างถูกต้อง เพื่อเป็นหลักฐานนำไปศึกษาค้นหาสาเหตุแห่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และคิดหาทางช่วยเหลือต่อไป
11. การสังเกตที่ดีจะต้องตรวจสอบผลที่ได้ด้วยเครื่องมือวัดที่แน่นอนอื่น ๆ ประกอบด้วย เพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นได้มากยิ่งขึ้น
12. ควรสังเกตในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน เช่น ขณะอยู่ในห้องเรียน ในโรงอาหาร ในชุมชน และในบ้าน นอกจากนี้ควรสังเกตขณะทำงานกับเพื่อนรุ่นราวคราว

เดียวกัน เพื่อช่วยให้ผู้สังเกตได้มองเห็นกระบวนการพฤติกรรมที่แท้จริง และแบบแผนพัฒนาการที่สำคัญของผู้ถูกสังเกต

13. ผู้สังเกตต้องระลึกไว้เสมอว่า การสังเกตเพียงครั้งเดียวไม่เป็นการเพียงพอที่จะเข้าใจเด็ก จำเป็นต้องสังเกตหลาย ๆ ครั้ง แล้วนำข้อมูลต่าง ๆ มาประมวลกันเข้าจึงจะช่วยให้เข้าใจได้ถูกต้องแม่นยำ

1.5 ลักษณะของพฤติกรรมที่ควรสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสงวณ (2529 : 41 - 42) ได้เสนอแนะลักษณะของพฤติกรรมที่ควรสังเกตไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ทุกคนหรือคนส่วนใหญ่สนใจหรือดึงดูดความสนใจเป็นพฤติกรรมทั้งทางด้านบวกและด้านลบ เช่น เรียนเก่ง มีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น
2. พฤติกรรมที่แสดงถึงความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือจิตใจ เช่น เดินเขย่งเท้า ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว เป็นต้น
3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นซ้ำซาก หรือบ่อยครั้งเกินความจำเป็น ซึ่งอาจจะเกิดจากปัญหาทางจิตใจ เช่น การล้างมือบ่อยครั้งจนเกินปกติ การกระพริตตาบ่อยครั้ง เป็นต้น

2. การบันทึกการสังเกต (Observation Record)

การบันทึกการสังเกตเป็นการกระทำเมื่อมีการสังเกตแล้ว โดยใช้หลักการบันทึกดังนี้

1. บันทึกพฤติกรรมที่เห็นได้ชัดเจน โดยเรียงตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง
2. ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจและสื่อความหมาย เพื่อผู้อื่นจะได้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน
3. ควรบันทึกพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกต แยกออกจากการแสดงความคิดเห็นของผู้สังเกต และในการบันทึกพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตในแต่ละครั้ง ไม่ควรใช้วิธีการสรุปรวมพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตหลาย ๆ ครั้ง เข้าด้วยกัน

4. ควรบันทึกทันทีหลังการสังเกตเสร็จสิ้นลงหรืออาจบันทึกในขณะที่สังเกตหากมีการสังเกตในระยะเวลาสั้น และมีผู้สังเกตหลายคนโดยการแบ่งเวลาในการสังเกตและบันทึก

วิธีการบันทึกการสังเกต

การบันทึกการสังเกตโดยทั่วไปมี 2 วิธีดังนี้

1. การบันทึกแบบอัตนัย (Subjective Record) เป็นวิธีบันทึกที่ใส่ความคิดเห็นของผู้สังเกตไปพร้อม ๆ กับพฤติกรรมที่สังเกตได้ ที่นิยมกันมากคือ การบันทึกพฤติกรรมแบบพรรณนา (Descriptive Record) ซึ่งสามารถทำได้ง่ายโดยเขียนเป็นความเรียงไปเรื่อย ๆ แต่ถ้าผู้สังเกตมีอคติต่อผู้ถูกสังเกตข้อมูลที่บันทึกอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริงก็ได้

2. การบันทึกแบบปรนัย (Objective Record) เป็นการบันทึกเฉพาะพฤติกรรมที่เกิดขึ้น และแยกความคิดเห็นของผู้สังเกตออกต่างหาก ซึ่งการบันทึกแบบนี้อาจจะกระทำได้ 2 วิธี ดังนี้

2.1 การบันทึกแบบไม่เป็นระบบ คือ บันทึกพฤติกรรมที่สังเกตตามจุดมุ่งหมายและตามลำดับเหตุการณ์ การบันทึกแบบนี้ที่นิยมใช้เรียกว่าระเบียนเหตุการณ์ (Anecdotal Record) เป็นวิธีที่นิยมมากกว่าการบันทึกพฤติกรรมแบบพรรณนา เนื่องจากผู้อ่านสามารถเข้าใจพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ถูกสังเกตได้มากกว่า

2.2 การบันทึกแบบเป็นระบบ คือ การบันทึกหลังจากที่มีการตีความหรือเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมที่สังเกตได้อย่างถูกต้อง เป็นการบันทึกที่เป็นปรนัยมากที่สุด มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ ซึ่งการบันทึกพฤติกรรมแบบนี้แบ่งออกเป็น 3 ประการดังนี้

1. การบันทึกพฤติกรรมโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Graphic Rating Scale) คือการบันทึกการสังเกต โดยทำเป็นมาตราส่วนประเมินลักษณะพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดขึ้นให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการสังเกต

2. การบันทึกพฤติกรรมแบบกำหนดลักษณะพฤติกรรม (Behavioral Descriptive Scale) คือการบันทึกการสังเกต โดยกำหนดลักษณะพฤติกรรมแล้วบรรยายลักษณะพฤติกรรมนั้น ๆ ไว้หลาย ๆ ข้อความ ให้ผู้บันทึกทำเครื่องหมายหน้าข้อความที่คิดว่าตรงกับลักษณะพฤติกรรมที่สังเกตได้

3. การบันทึกพฤติกรรมแบบให้คะแนน (Scoring Scale) การบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกต โดยการที่ผู้บันทึกประเมินลักษณะของพฤติกรรมสังเกตได้เป็นตัวเลขนี้จะเป็นรหัสที่แปลความหมายออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ

ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกการสังเกต

การบันทึกการสังเกตครั้งที่

ชื่อผู้ถูกสังเกต อายุ.....ปี

วัน, เวลาที่สังเกต

สถานที่

พฤติกรรมที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

3. การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์เป็นกลวิธีหนึ่งที่ใช้ได้ผลดีในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เพราะในการสัมภาษณ์นั้น ผู้ศึกษามีโอกาสได้สังเกตปฏิกิริยา การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้ถูกสัมภาษณ์ ที่มีต่อคำถามต่าง ๆ ด้วย ทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น (จำเนียร ช่วงโชติ. 2528 : 104)

การสัมภาษณ์เป็นการสนทนา หรือพูดคุยกันระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมาย (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 93) รายละเอียดในการสนทนามักจะเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งควรต้องเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นการสนทนานั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะ และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นอย่างมาก (อารี ดันท์เจริญรัตน์. 2526 : 96)

3.1 ความหมายของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนา หรือการพูดคุยกันระหว่างบุคคลสองคนและการพูดคุยกันนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่อง

3.2 ชนิดของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ที่นิยมใช้ในวงการแนะแนวและจิตวิทยามี 2 ชนิด (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 94 - 96) ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เพื่อค้นหา หรือทราบข้อเท็จจริง (Fact Finding Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์สนทนา หรือซักถามข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ในด้านความคิดเห็น ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ และค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อเป็นการหาข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งยังเป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่มีอยู่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือไม่

2. การสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษา (Counseling Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์สนทนาหรือซักถามเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจและมองเห็นสภาพปัญหาของตนได้ชัดเจน จนสามารถพิจารณาแก้ไขหรือตัดสินใจปัญหาของเขาได้ หลังจากการให้การสัมภาษณ์ นอกจากนั้นการสัมภาษณ์ชนิดนี้จะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย

3.3 กระบวนการสัมภาษณ์

กระบวนการสัมภาษณ์มี 3 กระบวนการดังนี้

1. ก่อนการสัมภาษณ์
2. ขณะสัมภาษณ์
3. การยุติการสัมภาษณ์

1. ก่อนการสัมภาษณ์

กระบวนการขั้นนี้มีองค์ประกอบ 4 ประการดังนี้คือ

- 1.1 การเตรียมบุคคล เป็นการเตรียมทั้งผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ให้พร้อมทั้ง 2 ฝ่าย จะต้องมีการบอกจุดหมายที่ตั้งไว้
- 1.2 การเตรียมจุดมุ่งหมายและหัวข้อในการสัมภาษณ์ อาจมีการบันทึกหัวข้อก่อนการสัมภาษณ์และมีการจดบันทึกในขณะสัมภาษณ์ด้วย แต่ถ้าเป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่บอกจุดหมายที่แท้จริง ควรบันทึกหัวข้อที่จะสัมภาษณ์
- 1.3 การเตรียมสถานที่ ซึ่งจะต้องมีลักษณะสะดวก สบาย ควรเป็นที่มิดชิด มีความเป็นเอกเทศปราศจากสิ่งรบกวน ซึ่งจะช่วยให้ข้อเท็จจริงมากขึ้น

2. ขณะสัมภาษณ์

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 100) กล่าวว่าไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ชนิดใดต้องใช้เทคนิคทั่วไป 4 ประการดังนี้

1. การสังเกต โดยใช้วิธีวะสัมผัสทั้ง 5
2. การฟัง ซึ่งเป็นเทคนิคที่ดีที่สุด ในการแนะแนวและให้คำปรึกษา
3. การใช้คำถาม ผู้สัมภาษณ์อาจจะต้องถามผู้ถูกสัมภาษณ์ในสิ่งที่ยังไม่กระจ่าง โดยการใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นมิตร ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังแล้วเข้าใจว่าผู้สัมภาษณ์มีความตั้งใจที่จะช่วยเหลืออย่างแท้จริง
4. การพูด การพูดที่ดีนั้นจะต้องแสดงการยอมรับ เจตคติและความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ ใช้ภาษาและถ้อยคำที่เหมาะสม จะต้องพยายามให้การสัมภาษณ์นั้นเป็นไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ด้วย

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคเฉพาะที่ผู้สัมภาษณ์ควรได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี เทคนิคนี้จะช่วยให้การสัมภาษณ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เทคนิคพื้นฐานที่ควรใช้ได้แก่

1. การสร้างสายสัมพันธ์ (Rapport)
2. การใช้คำถามปลายปิด (Closed ended questions)
3. การใช้คำถามปลายเปิด (Open ended questions)
4. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)
5. การทวนคำหรือข้อความ (Paraphrase)
6. การเผชิญหน้า (Confrontation)
7. การใช้ความเงียบ (Silence technique)
8. การให้กำลังใจ (Encouragement or reinforcement)
9. การตีความ (Interpretation)
10. การสรุป (Summarization)

3. การยุติการสัมภาษณ์

การยุติการสัมภาษณ์เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้สัมภาษณ์ควรยุติการสัมภาษณ์ที่ให้ผลทางบวก ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์จากไปด้วยความพึงพอใจ และอยากกลับมาให้สัมภาษณ์อีก

ดังนั้นการยุติการสัมภาษณ์จึงต้องพยายามให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด เพื่อที่จะเป็นผลดีต่อการสัมภาษณ์ครั้งต่อ ๆ ไป จึงควรปฏิบัติดังนี้

1. ควรให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่า สิ่งที่เขาพูดไปนั้นจะเป็นความลับและเป็นผลดีแก่เขา เขามั่นใจว่าได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับ
2. ผู้สัมภาษณ์อาจตั้งคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เฝ้าไปคิดก่อนยุติการสัมภาษณ์ เพื่อจะได้เป็นเรื่องราวต่อเนื่อง ในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป
3. ผู้สัมภาษณ์ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สรุปสิ่งที่เขาคิดหรือรู้สึกในขณะสัมภาษณ์ เพื่อจะช่วยให้เขาเข้าใจสภาพปัญหายิ่งขึ้นและอาจจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับความเข้าใจผิดบางอย่างโดยผู้สัมภาษณ์

4. ผู้สัมภาษณ์จะต้องใช้คำพูดและท่าทีนุ่มนวล มีความจริงใจต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่าต้องการสัมภาษณ์ในคราวต่อไปอีก

5. มีการนัดวัน เวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

เมื่อยุติการสัมภาษณ์แล้วผู้สัมภาษณ์จะต้องรับบันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบฟอร์ม บันทึกการสัมภาษณ์ทันที ทั้งนี้เพื่อป้องกันข้อมูลผิดพลาด

ตัวอย่างแบบฟอร์มสำหรับบันทึกการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ครั้งที่

ชื่อ นามสกุล อายุ ปี

วันที่ เดือน พ.ศ.

เวลา น. สถานที่

จุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์

สรุปผลจากการสัมภาษณ์

.....

ความคิดเห็น

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

นัดสัมภาษณ์ครั้งต่อไป วันที่ เวลา น.

สถานที่

ลงชื่อ ผู้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง

4. การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

การเยี่ยมบ้านเป็นกลวิธีอย่างหนึ่ง เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล และร่วมมือกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองในการช่วยเหลือผู้รับการศึกษา ข้อมูลที่ควรได้จากการไปเยี่ยมบ้าน เช่น สภาพทั่วไปของบ้าน สภาพแวดล้อมของบ้าน ลักษณะท่าทีของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวตลอดจนเจตคติของผู้ปกครอง ที่มีต่อครู โรงเรียนและผู้รับการศึกษา เป็นต้น โดยทั่วไปผู้ไปเยี่ยมบ้านคือ ครูแนะแนว หรือครูประจำชั้น ซึ่งเป็นตัวแทนของสถาบันการศึกษา นักสังคมสงเคราะห์

4.1 วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้าน

การเยี่ยมบ้านมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทางบ้าน
2. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถาบันกับบ้าน
3. เพื่อหาข้อมูลบางประการที่ไม่สามารถได้มาด้วยวิธีการอื่น ๆ

4.2 ข้อควรปฏิบัติในการเยี่ยมบ้าน

การเยี่ยมบ้านมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงรังษ์. 2529

:122 - 127)

1. ขั้นเตรียมการก่อนการเยี่ยมบ้าน ปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเยี่ยมบ้าน
 - 1.2 นัดหมายวัน เวลาที่จะไปเยี่ยมบ้านกับผู้ปกครอง
2. ขณะเยี่ยมบ้านปฏิบัติดังนี้
 - 2.1 แสดงสัมมาคารวะต่อเจ้าของบ้าน และแสดงความเป็นผู้มี

มาเขยสัมพันธ์ที่ดี

- 2.2 ใช้ความสังเกตและจดจำสิ่งที่ได้พบเห็น
- 2.3 ระยะแรกของการสนทนาควรหาทางสนับสุนนผู้รับการศึกษา

ร่วมสนทนาด้วยเพื่อสังเกตสัมพันธภาพระหว่างผู้รับการศึกษากับผู้ปกครอง

- 2.4 พยายามกระตุ้นให้ผู้ปกครองแสดงทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ

โดยเฉพาะผู้รับการศึกษา และสถาบันให้มากที่สุด

2.5 กล่าวถึงผู้รับการศึกษาในด้านดีที่เป็นจริง

2.6 ไม่ควรทำตัวเป็นพิธีรีตรอง

2.7 ใช้เวลาในการเยี่ยมบ้านประมาณ 30 - 60 นาที หรือสังเกต

จากกริยาอาการของเจ้าของบ้าน

3. หลังการเยี่ยมบ้าน ควรมีการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ทันที่ เมื่อกลับ
จากเยี่ยมบ้าน โดยใช้แบบฟอร์มในการบันทึกการเยี่ยมบ้าน

ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกการเยี่ยมบ้าน

ชื่อครูที่ไปเยี่ยม

ชื่อนักเรียน อายุ ปี ชั้น

ชื่อครูประจำชั้น

ชื่อนิดา ชื่อมารดา ชื่อผู้ปกครอง.....

ที่อยู่

วันที่ไปเยี่ยม เวลา.....ถึงเวลา.....น.

1. บรรยายรูปร่างลักษณะภายนอกตัวบ้านและบริเวณสนามหญ้า
2. บรรยายลักษณะภายในบ้าน
3. บรรยายลักษณะของนิดามารดาหรือผู้ปกครอง
4. บรรยายเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
5. บรรยายเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อสถาบันการศึกษา
6. บรรยายสถานการณ์การทำงานและโอกาสที่นักเรียนได้ทำการบ้านที่บ้าน.....
7. บรรยายถ้อยคำของผู้ปกครองที่ท่านคิดว่าสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจนักเรียนได้ดีขึ้น
8. บันทึกข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการช่วยเหลือนักเรียนและปรับปรุงสถาบันการศึกษาให้ดีขึ้น

5. อัตชีวประวัติ (Autobiography)

การเขียนอัตชีวประวัติเป็นการให้บุคคลเขียนเล่าประวัติตนเองตามที่ตนเองมอง โดยมุ่งเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็กที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นสำคัญ (อารี ดันท์เจริญรัตน์. 2526 : 79) นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 138) ยังกล่าวว่าอัตชีวประวัติ คือ การที่บุคคลได้เขียนบรรยายประวัติความเป็นมาของตนเอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตลอดจน ความหวังในอนาคต ส่วน พนม ลัมอารีย์ (2530 : 111) ได้เสนอว่าอัตชีวประวัติเป็น เครื่องมือชนิดหนึ่งในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล วิธีการจัดทำก็คือการทำให้บุคคลเขียนประวัติ ความเป็นมาและเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง อัตชีวประวัติไม่เพียงแต่จะช่วยให้ครูและผู้นำนเ้า ทราบพฤติกรรมของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ความรู้ ประสบการณ์ ความปรารถนา อุดมการณ์ ฯลฯ ของนักเรียนอีกด้วย

จากคำกล่าวข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่าอัตชีวประวัติเป็นเสมือนเครื่องมือชนิดหนึ่ง ในการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้บรรยายเรื่องราวของเขาส่ง สืบตั้งแต่อดีต ปัจจุบันและอนาคตเป็นการช่วยให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึงภาพลักษณะของบุคคลนั้น ได้

5.1 วัตถุประสงค์ในการเขียนอัตชีวประวัติ

การเขียนอัตชีวประวัติ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้บุคคลได้ระบายความรู้สึกที่มีต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจบุคคลที่เขียนอัตชีวประวัติได้ดีขึ้น
3. เพื่อทราบข้อเท็จจริงเพิ่มขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลโดยวิธีอื่น ๆ

5.2 รูปแบบของอัตชีวประวัติ

การเขียนอัตชีวประวัติโดยทั่วไปมี 2 รูปแบบดังนี้

1. แบบไม่กำหนดโครงสร้างหรือหัวข้อ (Unstructured

autobiography)

2. แบบกำหนดโครงสร้างหรือหัวข้อ (Structured autobiography)

บันทึกประจำวัน (Diary report)

การเขียนบันทึกประจำวันหรืออนุทินส่วนตัว คือ การที่บุคคลเขียนเล่าเรื่อง รวเกี่ยวกับกิจกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ตนได้ประสบในแต่ละวัน ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด

ของตนเกี่ยวกับกิจกรรม และเหตุการณ์เหล่านั้น (พนม ลัมอารีย์. 2530 : 120) ในการบันทึกอาจมีแบบฟอร์มหรือไม่ก็ได้ แต่จะมีหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ อายุ เพศ ของผู้บันทึก
2. วัน เดือน ปี ที่บันทึก
3. กิจกรรมที่ทำในวันนั้น โดยต้องทำต่อเนื่องอย่างน้อย 1 สัปดาห์ จะทำให้ทราบนิสัยของผู้เขียนบันทึกได้

6. สังคมมิติ (Sociometry)

สังคมมิติเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ครูหรือผู้แนะแนวใช้ศึกษานักเรียนของตน เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่เรียนอยู่ในห้องเดียวกัน ว่ามีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างไร เป็นการศึกษาบรรยากาศทางสังคมและอารมณ์ ภายในห้องเรียนโดยเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียนในด้านพึงพอใจ รังเกียจและเฉย ๆ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนแสดงต่อนักเรียนคนอื่น ๆ

6.1 จุดมุ่งหมายของการทำสังคมมิติ

การทำสังคมมิติมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอยู่ 5 ประการคือ

1. เพื่อทราบว่านักเรียนภายในห้องเดียวกันมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แยกกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ กี่กลุ่ม
2. เพื่อทราบว่าในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มมีใครบ้างและลักษณะของกลุ่มเป็นอย่างไร
3. เพื่อทราบว่านักเรียนคนใดที่เพื่อนชอบและนิยมยกย่องมากที่สุดและเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
4. เพื่อทราบว่านักเรียนคนใดที่ไม่เข้าสังคมหรือถูกทอดทิ้ง
5. เพื่อทราบว่านักเรียนคนใดที่เพื่อนไม่ชอบ

6.2 หลักการทำสังคมมิติ

การทำสังคมมิติมีหลักในการทำดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มควรรู้จักและคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี
2. ก่อนทำสังคมมิติ ผู้ทำควรมีความสัมพันธ์อันดี และคุ้นเคยกับสมาชิก

ในกลุ่มพหุควร

3. แจ่งจำนวนและรายชื่อสมาชิกให้ทุกคนในกลุ่มทราบ
4. การทำสังคมนิติแต่ละครั้ง ควรสมมติสถานการณ์เพียงสถานการณ์

เดียว

5. ไม่ควรบอกล่วงหน้า เพราะจะทำให้ข้อมูลไม่เป็นธรรมชาติ
6. การทำสังคมนิติในแต่ละสถานการณ์ ควรให้สมาชิกเลือกมากกว่า

1 อันดับ แต่ไม่ควรเกิน 3 อันดับ

7. การแปลความหมายของสังคมนิติในแต่ละสถานการณ์จะแตกต่างกัน
8. ควรใช้วิธีอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น กลวิธีใครเอ่ย

6.3 คำศัพท์ที่ใช้ในการทำสังคมนิติ

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2529 : 188 - 189) ได้อธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ

ที่นิยมใช้ในการทำสังคมนิติ ดังนี้

1. Sociometric question หรือ Sociometric criterion คือ คำถามหรือสถานการณ์ที่ผู้ทำสังคมนิติกำหนดขึ้นมาเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเลือกบุคคลบางคนในกลุ่ม
2. Sociogram คือแผนผังสังคมนิติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางสังคมนระหว่างบุคคลในกลุ่ม
3. Sociometric clique หรือ Subgroup คือ กลุ่มย่อย ๆ ในกลุ่มใหญ่ซึ่งอาจมีหลายกลุ่ม กลุ่มย่อยที่เล็กที่สุด อาจมีสมาชิกเพียง 2 คนก็ได้
4. Mutual choice คือการที่บุคคล 2 คน ต่างเลือกซึ่งกันและกัน อาจเป็นอันดับเดียวกัน หรือคนละอันดับก็ได้
5. Star หรือ Leader คือบุคคลที่ได้รับเลือกจากสมาชิกในกลุ่มมากที่สุด
6. Rejectee คือบุคคลที่ไม่ได้รับเลือกจากกลุ่มเลย เพราะเป็นที่รังเกียจของสมาชิกในกลุ่ม แต่บุคคลนั้นยังเลือกสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม
7. Isolate คือบุคคลที่แยกตัวออกจากกลุ่มอยู่โดดเดี่ยว โดยไม่ได้รับเลือกจากสมาชิกในกลุ่มและบุคคลนั้นก็ไม่เลือกสมาชิกในกลุ่มด้วย

8. **Neclectee** คือ บุคคลที่ได้รับเลือกจากกลุ่มเพียงเล็กน้อย และบุคคลนั้นมักอยู่ห่างไกลจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม

9. **Sociometric cleavage** คือ การขาดการเลือกซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคนขึ้นไปของกลุ่มย่อย

10. **Sociometric structure** คือ โครงสร้างทางสังคมที่แสดงแบบแผนของการเลือกในระหว่างสมาชิกของกลุ่ม โดยเน้นถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกันของแต่ละคน

11. **Sociometric test** คือ วิธีการทดสอบเพื่อวัดโครงสร้างทางสังคม

12. **Sociometric score** คือ จำนวนครั้งหรือคะแนนที่แต่ละบุคคลได้รับเลือกจากสมาชิกในกลุ่ม

13. **Sociometric status** คือ สถานภาพของบุคคลในกลุ่ม เช่น Star, Rejectee, Isolate, Neclectee ฯลฯ

6.4 ลำดับขั้นของการทำสังคมมิติ มี 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดสถานการณ์

ขั้นที่ 2 การทำตารางแสดงผลการเลือก

ขั้นที่ 3 การสร้างแผนผังสังคมมิติ

ขั้นที่ 4 การตีความหมายจากแผนผังสังคมมิติ

7. แบบสอบถาม (Questionnaires)

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้น เพื่อประสงค์ให้ผู้ถูกถามได้ตอบตามลำพัง โดยกรอกข้อความลงไป อาจเป็นข้อความสั้น ๆ หรือยาวก็ได้ ช่วยให้ผู้ถามได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวาง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ เจตคติ ความรู้สึก และความคิดเห็นของบุคคล รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวส่วนตัว สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสนใจ การใช้เวลาว่าง สุขภาพ นิสัยในการเรียนการทำงาน ตลอดจนโครงการศึกษาและอาชีพในอนาคตของนักเรียน

7.1 ชนิดของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการแนะแนวนั้น สามารถจำแนกเป็น 3 ชนิดคือ

1. แบบสอบถามแบบกรอกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามชนิดนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนที่ถูกถามได้กรอกข้อความลงไป เรื่องที่ถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงส่วนตัว ภูมิหลังและโครงการในอนาคต แบบสอบถามนี้นำมาใช้เพื่อยืนยันหรือตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนที่ได้รวบรวมมาก่อน
2. แบบสอบถามแบบการประเมินผล จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ออกถึงปฏิกิริยาของตนที่มีต่อการเรียนการสอน กิจกรรม และบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. แบบสอบถามแบบการติดตามผล จะนำมาใช้เพื่อทราบความเป็นไปของนักเรียนเก่าและเพื่อประเมินค่าประสิทธิผลของโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้นำข้อมูลที่ได้มานั้น เป็นแนวทางสำหรับเตรียมนักเรียนเพื่อชีวิตภายนอกโรงเรียน

7.2 การสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการแนะแนว ควรปฏิบัติตามนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่า ต้องการทราบเรื่องราวของนักเรียนในด้านใดบ้าง
2. สร้างคำถามเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และคำถามแต่ละข้อจะต้องมีความหมายเป็นนัยเดียว โดยการถามเพียงสิ่งเดียว
3. แยกคำถามออกเป็นหมวดหมู่ จัดให้มีความต่อเนื่องของเรื่องและเรียงลำดับความสำคัญ
4. ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามควรจะได้มีความกะทัดรัด เข้าใจง่าย เหมาะกับระดับชั้นและวัยของผู้ตอบ
5. แบบสอบถามทุกฉบับควรจะได้มีคำสั่งชี้แจงให้ชัดเจน เพื่อเป็นการขอความร่วมมือนักเรียนในการตอบแบบสอบถามโดยขอให้กรอกข้อความให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
6. ผู้ใช้แบบสอบถามจะต้องแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบสอบถาม จะเก็บเป็นความลับและข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนเท่านั้น

7. คำถามที่ไม่จำเป็นควรจะตัดทิ้งให้หมด และควรหลีกเลี่ยงคำถามที่แนะคำตอบให้ เพราะนักเรียนส่วนมากชอบที่จะให้คำตอบที่ถูกแนะว่าเป็นคำตอบที่ "ถูกต้อง" เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ทั้งยังทำให้ข้อมูลที่ได้อาจความเชื่อถือได้และไม่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

8. แบบสอบถามที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว ควรจะได้นำไปให้นักเรียนทดสอบตอบดูก่อน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ตรวจสอบและแก้ไขให้เหมาะสม จึงค่อยนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มที่ต้องการถามจริง ๆ

9. การกำหนดขอบข่ายความสั้นยาวของแบบสอบถาม ให้เหมาะสมเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ แบบสอบถามที่ดีควรมีลักษณะสั้น ๆ เท่าที่จะทำได้ ถ้ามีสิ่งที่ต้องการทราบหลายเรื่องก็สร้างแบบสอบถามแยกเป็นตอน ๆ เป็นเรื่อง ๆ ไป

10. แบบสอบถามที่ต้องการให้แสดงความคิดเห็นหรือเจตคติออกมาไม่ควรให้นักเรียนเขียนชื่อ เพราะอาจทำให้ไม่กล้าตอบตามความเป็นจริงเกรงว่าจะมีผลสะท้อนในภายหลัง แต่แบบสอบถามที่ใช้เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน จำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนบอกชื่อของตนในแบบสอบถามด้วย

7.3 ประโยชน์ของแบบสอบถาม

แบบสอบถามถ้าสร้างและใช้อย่างเหมาะสมแล้วจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. แบบสอบถามช่วยให้ทราบเรื่องราวต่าง ๆ ของนักเรียนเป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น
2. แบบสอบถามช่วยให้ทราบเรื่องราวของนักเรียนหลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน และเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน
3. แบบสอบถามช่วยให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมจากข้อมูลเดิม ที่ได้รวบรวมเอาไว้ก่อนแล้ว
4. แบบสอบถามช่วยให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของนักเรียนทำให้ครูและผู้แนะแนวสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7.4 การใช้แบบสอบถาม

เพื่อช่วยให้การใช้แบบสอบถามได้ผลอย่างเต็มที่ ครูหรือผู้แนะแนวควรปฏิบัติดังนี้

1. จะต้องพยายามกระตุ้นและจูงใจ ให้นักเรียนกรอกแบบสอบถามด้วยความจริงใจ ไม่ปกปิด ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวอย่างแท้จริง
2. ควรจะได้ให้ความมั่นใจกับนักเรียนว่าข้อเท็จจริงต่าง ๆ จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนักเรียนเสียก่อน
3. ควรจะได้อธิบายให้นักเรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ของการให้นักเรียนกรอกแบบสอบถามตลอดจนวิธีการตอบอย่างละเอียดเพื่อช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการตอบแบบสอบถามและให้ความร่วมมืออย่างยิ่ง

8. การทดสอบ (Testing)

การใช้แบบทดสอบเป็นการรวบรวมข้อมูลที่มีระบบ และเป็นวิธีการที่ควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรัดกุม มีกฎเกณฑ์แน่นอน ผลที่ได้จากแบบทดสอบนั้นมีความหมายชัดเจน ในการแนะแนวนำแบบทดสอบมาใช้ในการวินิจฉัยที่ต้องการทราบข้อมูลที่เด่นชัด ชัดเจนเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การใช้แบบทดสอบ เมื่อต้องการจะทราบถึงความถนัด ความสนใจ ความสามารถผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หรือบุคลิกภาพ และปัญหาที่เด็กกำลังมีอยู่ เป็นต้น

8.1 ความหมายของการทดสอบ

การทดสอบ หมายถึง การนำชุดของคำถามที่สร้างขึ้นที่เรียกว่า แบบทดสอบ นำไปเข้าหรือกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาและพฤติกรรมนั้นสามารถวัดได้หรือสังเกตได้ ดังนั้นในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคลโดยวิธีการทดสอบนั้น สิ่งที่สำคัญมิได้ก็คือ "แบบทดสอบ" ซึ่งสร้างขึ้นตรงกับวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคลในแต่ละครั้ง

8.2 จุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบ

จุดมุ่งหมายสำคัญของการนำวิธีทดสอบมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลมี 5 ประการคือ

1. เพื่อพยายามรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียนซึ่งจะช่วยให้ครูและผู้แนะแนวได้รู้จักและเข้าใจนักเรียนของตนได้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อครูและผู้แนะแนวจะได้นำผลจากการทดสอบไปใช้ในการวินิจฉัยนักเรียน
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง
4. เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับขีดความสามารถและความเข้าใจของบุตรหลานของตน
5. เพื่อทางโรงเรียนจะได้นำผลการทดสอบที่ได้มาใช้ในการจำแนกตัวนักเรียน โดยเฉพาะในด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

8.3 ประโยชน์ของการใช้แบบทดสอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

1. การทดสอบช่วยให้ครูและผู้แนะแนววินิจฉัยนักเรียน ได้ถูกต้องแม่นยำ และเป็นที่เชื่อถือได้มากกว่าการ ไม่ใช้การทดสอบเสียเลย
2. การทดสอบที่ดีจะช่วยให้ครูและผู้แนะแนวสามารถจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนหรือจัดวางตัวนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมีความหมายชัดเจนกว่าข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือที่ไม่ใช้การทดสอบ
4. การเก็บข้อมูลโดยใช้กลวิธีการทดสอบช่วยให้ครูและผู้แนะแนวได้ข้อมูลในเวลาอันรวดเร็วและสะดวก

8.4 ประเภทของแบบทดสอบที่นำมาใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล

1. แบบทดสอบเชาว์ปัญญา (Intelligence Test)
2. แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Test)

3. แบบทดสอบความสนใจ (Interest Test)
4. แบบทดสอบบุคลิกภาพ (Personality Test)
5. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (Achievement Test)

ชนิดของแบบทดสอบสติปัญญาที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา

- ก. แบบทดสอบที่ใช้วัดเป็นรายบุคคล ได้แก่
 1. Standard - Binet Intelligence Scale
 2. Columbia Mental Maturity Scale
 3. Wechsler Intelligence Scale for Children (WISC)
 4. Wechsler Adult Intelligence Scale (WAIS)
- ข. แบบทดสอบที่ใช้วัดเป็นกลุ่ม ได้แก่
 1. Analysis of Learning Potential (ALPX)
 2. Goodenough Harris Drawing Test
 3. California Test of Mental Maturity
 4. Otis-Lennon Ability Test (OLMAT)
 5. Otis-Lennon School Ability Test (OLBAT)
 6. Ohio State University Psychological Test
 7. Cooperative School and College Ability Test

ข้อควรคำนึงในการใช้แบบทดสอบ

แบบทดสอบจะมีคุณค่าเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ใช้แบบทดสอบ ผู้ใช้ควรมีความรู้ความเข้าใจวิธีการต่าง ๆ อย่างดีพอ เพื่อจะได้ผลดี ข้อมูลมีประสิทธิภาพ จึงมีข้อเสนอแนะในการใช้แบบทดสอบดังนี้

1. ผู้ใช้แบบทดสอบควรเป็นผู้ที่มีความชำนาญ เชี่ยวชาญในแบบทดสอบนั้น ๆ เคยได้รับการเรียนรู้ หรืออบรมมาดีพอ
2. ไม่ควรใช้แบบทดสอบมาเป็นเครื่องยืนยัน ความสามารถหรือเก่งกล้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ระลึกเสมอว่าต้องการข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบไปเพื่อช่วยเหลือบุคคล

ไม่ใช้การนิสุจน์

3. ใช้แบบทดสอบเมื่อกรณีจำเป็น เป็นต้นว่า ไม่สามารถหาข้อมูลได้จากวิธีอื่น ๆ และไม่ใช่พร่ำเพรื่อ

4. ก่อนใช้แบบทดสอบควรแน่ใจเสียก่อนว่า บุคคลที่จะถูกทดสอบนั้น เหมาะกับแบบทดสอบนั้น ๆ

5. ไม่จำเป็นต้องนำผลที่แปลได้จากแบบทดสอบมารายงานให้ผู้ถูกทดสอบทราบโดยละเอียด เพราะบางอย่างควรทราบแต่ส่วนรวมเท่านั้น หรือไม่จำเป็นต้องแจ้ง

9. ระเบียบสะสม (Cumulative Record)

ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดในการแนะแนวอีกชนิดหนึ่งที่มีประโยชน์และมีความสำคัญต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคล ถ้าครูหรือผู้แนะแนวได้มีการจัดทำระเบียบสะสมอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้สามารถรู้จักเด็กแต่ละคนในเวลารวดเร็ว เนื่องจากข้อมูลเหล่านั้นจะบอกให้ทราบถึงภูมิหลังและพัฒนาการด้านต่าง ๆ

9.1 ความหมายของระเบียบสะสม

ระเบียบสะสม หมายถึง ระเบียบหรือเอกสารที่จัดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างมีระเบียบและเป็นระบบตลอดเวลาที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียน เป็นเอกสารที่จะช่วยให้ครูหรือผู้แนะแนวได้รู้จักและเข้าใจนักเรียนของตนได้ดีขึ้นและรวดเร็วขึ้น

9.2 ชนิดของระเบียบสะสม

ระเบียบสะสมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันสามารถจำแนกประเภทได้ 2 ลักษณะคือ

1. จำแนกตามลักษณะของการเก็บข้อมูล
2. จำแนกตามลักษณะของแบบฟอร์มของระเบียบ

ประเภทของระเบียบสะสมจำแนกตามลักษณะของการเก็บข้อมูลได้ 2

ประเภท คือ

1. แบบที่โรงเรียนเป็นผู้เก็บข้อมูลเอง แบบนี้โรงเรียนหรือครูเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยทางโรงเรียนอาจได้ข้อมูลจากตัวเด็กบอกเอง หรือจากบุคคลอื่น เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือครูผู้สังเกตเอง วิธีนี้อาจได้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การสังเกต การเขียนชีวประวัติ การทำสังคมมิติ และอื่น ๆ
2. แบบที่นักเรียนเป็นผู้เก็บข้อมูลเอง แบบนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักตัวดีขึ้น ข้อมูลต่าง ๆ นักเรียนจะเป็นผู้กรอกเองแต่เก็บรักษาไว้ในโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นแบบมีคำถาม แล้วเว้นช่องว่างให้นักเรียนตอบ

ประเภทของระเบียบสะสม จำแนกตามลักษณะแบบฟอร์มของระเบียบได้ 3 แบบ คือ

1. แบบเป็นช่องหรือเป็นแฟ้ม ระเบียบสะสมแบบนี้จะแยกข้อมูลแต่ละด้านไว้ในระเบียบแต่ละแผ่น แล้วจึงนำมารวมใส่ไว้ในช่องหรือแฟ้ม เช่นเดียวกับประวัติส่วนตัว ระเบียบเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เป็นต้น
2. แบบแผ่นเดียวหรือแบบพับได้ จะมีข้อมูลต่าง ๆ บันทึกลงในระเบียบแผ่นเดียวกันหมดและพับให้กะทัดรัด เพื่อสะดวกในการเก็บ
3. แบบรวมหรือแบบเย็บเล่ม ระเบียบแบบนี้เป็นการนำแบบที่ 1 กับแบบที่ 2 มารวมกัน และจัดทำเป็นเล่ม เพื่อช่วยให้ระเบียบสะสมไม่มีขนาดใหญ่จนเกินไปและสามารถจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดและกว้างขวาง เนื่องจากมีจำนวนหน้าที่จะจดบันทึกมาก

9.3 รายละเอียดในระเบียบสะสม ประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ สกุล เพศ วันเดือนปีเกิด เชื้อชาติ สัญชาติ สถานที่เกิด สถานที่อยู่ปัจจุบัน ศาสนา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและชุมชนที่ได้กอยู่ ประกอบด้วยข้อเท็จจริงต่อไปนี้ ชื่อบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง อาชีพบิดามารดาหรือผู้ปกครอง บิดามารดา

มีชีวิตอยู่หรือถึงแก่กรรม สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสภาพสิ่งแวดล้อมทางบ้าน
จำนวนพี่น้อง ชื่อ อายุ การศึกษา

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น ประวัติการเจ็บป่วย การประสบ
อุบัติเหตุร้ายแรง การเจริญเติบโตของร่างกายทางด้านความสูง น้ำหนัก เปรียบเทียบกับอายุ
บันทึกการตรวจสุขภาพเกี่ยวกับตา หู คอ จมูก ปาก ดับ ปอด หัวใจ และอื่น ๆ ความบกพร่อง
ของร่างกายและการสร้างภูมิคุ้มกัน

4. ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เช่น คะแนนผลการเรียน
ตลอดปีและชื่อวิชาที่เรียน รายงานพิเศษเกี่ยวกับความล้มเหลวในการเรียน เกียรติคุณที่ได้รับ
ในการเรียน

5. ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบกับแบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ คะแนน
ทดสอบเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาโดยทั่วไป คะแนนทดสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน คะแนน
ทดสอบความถนัด ฯลฯ

6. ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเวลาเรียน เช่น จำนวนวันมาเรียนและวันลา
ป่วย ตลอด ในแต่ละปี

7. ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ซึ่งได้จากการทำมาตราส่วน
ประมาณค่า ซึ่งบอกให้ทราบถึงคุณลักษณะของนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความ
เชื่อมั่นในตัวเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีระเบียบ ฯลฯ

8. ข้อมูลเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น การทำงานในระหว่างศึกษาโครงการ
เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ บันทึกของผู้ให้คำปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ฯลฯ

9.4 การรวบรวมและบันทึกข้อมูลลงในระเบียบแบบแผน จะต้องรวบรวมจาก
หลาย ๆ แหล่ง ดังนี้

1. จากตัวผู้เรียนเอง เช่น จากการสัมภาษณ์หรือผู้เรียนเขียนอัตชีว-
ประวัติ เขียนบันทึกประจำวัน เขียนรายงานเกี่ยวกับตนเอง การให้ตอบแบบสอบถามและ
จากการสังเกตของผู้สอน เป็นต้น

2. จากบิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง เช่น จากการไปเยี่ยมบ้าน การ

สัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม หรือจากการเชิญมาประชุมร่วมกัน เป็นต้น

3. จากเพื่อน เช่น จากการให้ตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การใช้
สังเกต ฯลฯ

4. จากครูซึ่งอาจจะเป็นครูประจำชั้น ครูพิเศษทั่ว ๆ ไปที่รู้จัก หรือ
เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยขอความร่วมมือในการสังเกต การทำระเบียบพฤติกรรม พฤติกรรม
วรรณและการทำการศึกษารายกรณี

5. จากครูแนะแนว ซึ่งจะได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เทคนิค
ต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษา การใช้แบบทดสอบหรือการสัมภาษณ์

6. จากคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการ
จะเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น เช่น จากแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือแม้แต่ทันตแพทย์
และพยาบาล

9.5 ประโยชน์ของระเบียบวิธี

1. ช่วยให้เด็กรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถูกต้องทั้งในด้านการเรียน
ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ ซึ่งจะทำให้เด็กยอมรับและคิดปรับปรุงตนเอง ได้ดีขึ้น

2. เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้แนะแนว
และผู้บริหารโรงเรียนรู้จักนักเรียนแต่ละคนได้รวดเร็วขึ้น ทำให้ครูยอมรับสภาพความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวเด็กและร่วมมือกันในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน

3. ช่วยให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองรู้จัก และเข้าใจเด็กของตนดียิ่งขึ้น
สามารถให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เด็กเลือกเรียนหรือเลือกแนวทางประกอบอาชีพได้อย่าง
เหมาะสมและช่วยให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองยอมรับขีดจำกัดความสามารถเด็กของตนอีกด้วย

4. เป็นการประเมินผลนักเรียนในด้านต่าง ๆ ทำให้โรงเรียนทราบว่า
นักเรียนคนใดมีความสามารถพิเศษด้านใด ซึ่งควรได้รับการส่งเสริม นักเรียนคนใดมีปัญหาซึ่ง
ต้องการความช่วยเหลือจากทางโรงเรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

5. เป็นการทำความเข้าใจพัฒนาการของนักเรียนโดยตลอด ตั้งแต่นักเรียน

เข้ามาอยู่ในโรงเรียน จนกระทั่งออกจากโรงเรียนและช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเขียนคำรับรองให้กับนักเรียนผู้นั้นได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 3 การวินิจฉัย

การวินิจฉัย เป็นการนำเอาผลการวิเคราะห์หรือตีความ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากหลาย ๆ วิธีการมาเป็นพื้นฐานประกอบการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยว่า อะไรน่าจะเป็นสาเหตุของปัญหา โดยนำเอาหลักเกณฑ์ในทฤษฎีทางจิตวิทยามาพิจารณาดัดสน กำหนดปัญหา แต่ในบางครั้งการวินิจฉัยปัญหาอาจเป็นเพียงการเสนอแนวความคิดเบื้องต้น ที่เป็นประโยชน์ต่อความช่วยเหลือเท่านั้น

นันทิกา แยมสรวล (2529 : 34 - 35) กล่าวว่า กระบวนการวินิจฉัยปัญหาจะดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา โดยยึดหลักการตอบคำถามว่าปัญหาคืออะไร ปัญหานั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ระยะการเกิดปัญหานั้นเพียงใด มีเหตุการณ์สำคัญอะไรเกิดขึ้นในขณะนั้น ปัญหาเกิดขึ้นที่ใด มีใครเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากสถานที่นั้นแล้วเกิดปัญหาในสถานที่อื่นอีกหรือไม่ ปัญหาเกิดขึ้นได้อย่างไร

2. การค้นหาสาเหตุของปัญหา เมื่อกำหนดปัญหาแล้ว ให้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึงอดีตและปัจจุบันมาพิจารณาหาความสัมพันธ์ของข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อดูว่าสาเหตุของปัญหาคืออะไร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีลักษณะอย่างไรหรือปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมประเภทใด ในการวินิจฉัยปัญหานั้นจะเขียนสรุปพฤติกรรม สาเหตุของปัญหาและควรเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือไว้ด้วย

ขั้นที่ 4 การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

การช่วยเหลือ คือการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม วิธีการเหล่านั้นมีดังต่อไปนี้

1. การให้คำปรึกษา (Counseling) หมายถึง กระบวนการที่จะช่วยบุคคลผู้ประสบปัญหาและมีความต้องการต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ ช่วยให้ได้รับคำปรึกษาจากผู้

ตนเอง ยอมรับตนเองและรับรู้โลกถูกต้องยิ่งขึ้น จนสามารถนำไปสู่การเลือกและการตัดสินใจอย่างฉลาดและนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ (จาเนียร์ ช่วงโชติ. 2528 : 133)

2. การส่งต่อให้ผู้มีประสบการณ์ หรือส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยเจเนาะ เช่น หน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะปัญหา จิตแพทย์ นักจิตวิทยา เป็นต้น ในรายที่มีปัญหาซับซ้อนหรือรุนแรง

การป้องกัน เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ซึ่งการป้องกันอาจทำได้ในรายที่ยังไม่เกิดปัญหาหรือเกิดปัญหาและแก้ไขแล้ว แต่ป้องกันไม่ให้อาการนั้นกลับมาเกิดขึ้นอีก

การส่งเสริม เป็นวิธีการที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการ สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้โดยไม่มีข้อขัดแย้ง ซึ่งอาจจะทำได้โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกีฬา การพูดคุยสนทนา การไปทัศนอาจร เป็นต้น ใช้ได้กับบุคคลที่มีสุขภาพดีอยู่แล้วให้มีสุขภาพดียิ่งขึ้นและยังใช้ได้กับบุคคลที่สุขภาพไม่ดี ให้คืนสู่สุขภาพปกติเร็วขึ้น

ขั้นที่ 5 การทำนายผล

การทำนายผล เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าผู้รับการศึกษาจะมีสถานการณ์เป็นอย่างไรในอนาคต ดังที่นักทิกา แยมส์วอล (2529 : 36) ได้กล่าวว่า การทำนายผลจะต้องกระทำโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 3 ประการ ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนย่อมมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ซึ่งไม่เหมือนกับผู้อื่น
2. บุคคลแต่ละคนย่อมพัฒนาการไปตามลักษณะเฉพาะของตนอย่างต่อเนื่องกันไป
3. บุคคลแต่ละคนย่อมมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงเป็นของตนเอง ซึ่งดำเนินไปตามลักษณะประสบการณ์ที่เคยประสบมาและตามแผนการที่วางไว้สำหรับอนาคตของตน

นอกจากนั้นจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่สร้างเงื่อนไขและข้อจำกัดในชีวิตของผู้ประสบปัญหาด้วย ฉะนั้นผู้ที่ทำนายผลได้ถูกต้องแม่นยำ มักจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 370)

ได้เสนอแนวคิดว่า หากผู้กระทำการศึกษารายกรณีไม่มีความเชี่ยวชาญกระบวนการในขั้นนี้อาจไม่ต้องมี เนื่องจากหากผลการทำนายผิดพลาดก็อาจเกิดผลเสียทั้งผู้ทำนายและผู้ถูกทำนายได้

ขั้นที่ 6 การติดตามผล

ขั้นการติดตามผลนี้เป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องกระทำ ในการศึกษารายกรณี เป็นการกระทำหลังจากให้ความช่วยเหลือไปแล้ว ควรติดตามผลเพื่อประเมินการช่วยเหลือว่า ได้ผลอย่างไรและเพื่อสำรวจว่ามีปัญหาใหม่เกิดขึ้นอีกหรือไม่ถ้าพบว่ามีปัญหาใหม่เกิดขึ้น ก็จะได้ช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผลเพื่อประเมินประสิทธิภาพ ของการให้ความช่วยเหลือว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเพียงใด เพื่อจะได้นำผลการประเมินมา ปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการติดตามผล

การติดตามผลสามารถกระทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. การนัดสัมภาษณ์ผู้รับการศึกษา
2. การสังเกตความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้รับการศึกษา
3. การสัมภาษณ์ติดตามผลจากผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้อง
4. ติดต่อซักถามข่าวคราวด้วยการส่งจดหมายหรือแบบสอบถาม
5. ให้ผู้อื่นไปเยี่ยมเยียนแทน โดยบอกจุดมุ่งหมายให้ผู้ไปเยี่ยมทราบ

ระยะเวลาในการติดตามผล

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 37) ได้เสนอแนะหลักในการพิจารณาระยะเวลาในการติดตามผล ดังนี้

1. รายที่มีปัญหาซับซ้อน ให้ติดตามผลในช่วงระยะเวลาที่สั้น
2. การติดตามผลระยะแรกควรติดตามในระยะเวลาที่สั้น เช่น ติดตามทุก 2 สัปดาห์ เมื่อดีขึ้นในระยะที่สองจึงติดตามทุกเดือน เมื่อดีขึ้นเรื่อย ๆ ในระยะที่สามก็ติดตามทุก 2 เดือน จนแน่ใจว่าอาการดีขึ้นจนหายเป็นปกติ จึงปล่อยช่วงเวลาให้ห่างออกไปโดยไม่ต้องกำหนดให้สม่ำเสมอ หรือตายตัวเช่นครั้งแรก ๆ

การติดตามผลมักติดตามในรายที่มีปัญหา และการติดตามผลไม่จำเป็นจะต้องทำในรายที่ทำการศึกษารายกรณีสิ้นสุดลงแล้ว แต่การติดตามผลจะทำได้ในขณะที่ทำการศึกษารายกรณีทุกระยะ โดยเฉพาะในแต่ละครั้งที่ไปพบผู้รับการศึกษา หรือแต่ละครั้งที่ให้การช่วยเหลือป้องกันและส่งเสริม เพื่อประเมินผลว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นถูกต้อง ให้ผลดีหรือไม่ ถ้าไม่ได้ผลดี

แสดงว่าไม่ถูกต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงต่อไป และในการติดตามผลทุกครั้งควรเขียนสรุปผล การติดตาม ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ต่อการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบ ปัญหาในโอกาสต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา ผู้ประสบปัญหาคนต่อไปด้วย

ขั้นที่ 7 การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลและการให้ข้อเสนอแนะสามารถทำได้ทั้งในขณะที่ทำการศึกษารายกรณี และหลังจากทำการศึกษารายกรณีแล้ว โดยทั่วไปมักจะทำควบคู่กันไปเพื่อประสิทธิภาพของการ ศึกษารายกรณีและก่อนปิดการศึกษารายกรณีเป็นครั้งสุดท้าย ควรสรุปผลของการศึกษาไว้ทั้งหมด และให้ข้อเสนอแนะไว้สำหรับผู้ที่จะมาศึกษาบุคคลรายให้หรือผู้ที่สนใจต่อไป

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 372) กล่าวว่า การให้ข้อเสนอแนะที่ดีควร ให้ไว้หลาย ๆ ทาง อย่างน้อยควรเสนอไว้ 3 ทางดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษารายกรณี
2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษารายกรณี
3. ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลที่สนใจหรือบุคคลที่จะศึกษาในลักษณะ เช่นเดียวกัน

ต่อไป

1.1.5 วิธีที่ใช้ในการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเกิดประโยชน์ ทั้งแก่ผู้ศึกษาและผู้ถูก ศึกษา นั้น จะต้องใช้วิธีควบคู่กันไป 2 วิธีดังนี้

1. การศึกษาประวัติรายกรณี (Case History)
2. การประชุมปรึกษารายกรณี (Case Conference)

1. การศึกษาประวัติรายกรณี (Case History)

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 597) ได้ให้ความหมายของการศึกษาประวัติ รายกรณีไว้ว่า การศึกษาประวัติรายกรณีเป็นการจดบันทึกหรือรายงานผลการใช้วิธีการศึกษา โดยหัวข้อของการจดบันทึกการศึกษาประวัติรายกรณี มีลักษณะคล้ายคลึงหรือเช่นเดียวกันกับ

การศึกษารายกรณี เช่น กล่าวถึงลักษณะของผู้รับการศึกษา สาเหตุที่ศึกษา วิธีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การวินิจฉัย การช่วยเหลือ การสรุปผลและข้อเสนอแนะ ตลอดจนการติดตามผล ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวได้กล่าวไว้ในกระบวนการศึกษารายกรณี

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการเก็บรวบรวมรายละเอียดก็คือ เพื่อศึกษาทำความเข้าใจและเข้าใจเด็กแต่ละคน และเพื่อนำความรู้ความเข้าใจนั้นมาใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการพิจารณาช่วยเหลือหรือแนะแนวให้เด็กแต่ละคนสามารถแก้ปัญหา ปรับตัวได้ดีและเหมาะสมต่อไป โดยศึกษามุมหลังสิ่งแวดล้อม ความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลและสาเหตุอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาต่าง ๆ และการปรับตัวของผู้รับการศึกษา (จำเนียร ช่วงโชติ. 2518 : 195 - 196)

2. การประชุมปรึกษารายกรณี (Case Conference)

2.1 ความหมายของการประชุมปรึกษารายกรณี

จำเนียร ช่วงโชติ (2518 : 196) ได้กล่าวถึงการประชุมปรึกษารายกรณีไว้ว่า เป็นการนำเอาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ทำการศึกษารายกรณีนั้นมาประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงของข้อมูลที่รวบรวมได้เป็นการพิจารณาตีความหมายและสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันและหาทางช่วยเหลือแนะแนวเด็ก เป็นราย ๆ ไป

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2525 : 216) กล่าวว่า การประชุมปรึกษารายกรณีคือ การประชุมพิจารณาหาสาเหตุของพฤติกรรม โดยอาศัยประวัติที่สืบได้เป็นเกณฑ์ ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย ครู พยาบาล ครูแนะแนวและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน

นอกจากนั้น กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 599) ได้ให้ความหมายการประชุมปรึกษารายกรณีว่า คือการประชุมกันของบุคคลหลายฝ่าย เพื่อระดมความคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น โดยยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ในที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาหรือป้องกัน ส่งเสริม บุคคลที่รับการศึกษานั้น ๆ

✓ จากความคิดเห็นดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การประชุมปรึกษารายกรณี หมายถึง การประชุมร่วมกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกศึกษา เพื่อปรึกษาหารือร่วมกันพิจารณาข้อเท็จจริง จากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมตลอดจน

หาทางช่วยเหลือ ส่งเสริม ป้องกัน หรือแก้ไขพฤติกรรมต่าง ๆ ให้แก่บุคคล

2.2 ประโยชน์ของการประชุมปรึกษาหารือ

การประชุมปรึกษาหารือ มีประโยชน์ดังนี้

1. เป็นประโยชน์โดยตรงกับบุคคลที่ถูกศึกษารายกรณี ซึ่งจะได้รับการช่วยเหลือให้มีการปรับตนเอง และแก้ไขปัญหของตนให้ดีขึ้น
2. เป็นประโยชน์สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการประชุม โดยเฉพาะครูจะเห็นคุณประโยชน์ของการศึกษารายกรณี
3. ช่วยให้บุคคลได้รับการพิจารณาปัญหาตามข้อเท็จจริงและเป็นการลดความโน้มเอียง หรือการมองบุคคลในแง่ร้ายต่าง ๆ โดยไม่ได้มีการพิจารณาอย่างแท้จริง เช่น ครูมองนักเรียนคนหนึ่งว่าเป็นเด็ก ซ่อบโกหก ซ่อบขโมย เป็นต้น

2.3 รูปแบบของการประชุมปรึกษาหารือ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 600 - 603) ได้เสนอรูปแบบการประชุมปรึกษารายกรณีมี 3 รูปแบบดังนี้

2.3.1 การประชุมเฉพาะผู้เชี่ยวชาญในปัญหาหรือกรณีนั้น ๆ และผู้ใกล้ชิดตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง เช่น จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง เป็นต้น

2.3.2 การประชุมกลุ่มใหญ่ จะประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญ เช่น จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ครูแนะแนว
2. ผู้ใกล้ชิด เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง
3. ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา
4. ผู้สนใจซึ่งอาจเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือไม่เชี่ยวชาญก็ได้ เช่น นิสิต นักศึกษา นักเรียน เป็นต้น

2.3.3 การประชุมกลุ่มเล็ก จะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ครูแนะแนวและผู้ใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหรือกรณีนั้น ๆ โดยตรง เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง และผู้รับการศึกษา

จากรูปแบบของการประชุมปรึกษารายกรณีดังกล่าว รูปแบบที่ 2 เป็นที่นิยมใช้กันมากที่สุดและจะต้องเน้นการรักษาความลับมากที่สุด นอกจากนั้นในการประชุมปรึกษารายกรณีทุกรูปแบบ จะต้องมีการประชุม ซึ่งอาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้อาวุโสและจะต้องมีผู้ศึกษารายกรณีเป็นผู้รายงานผลจากการศึกษา ส่วนเวลาที่ใช้ในการประชุม มักใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง โดยใช้ช่วงเวลาที่สมาชิกทุกคนพร้อมหรือส่วนใหญ่ พร้อมทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพในการประชุม (กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. 2529 : 603 - 604)

2.4 กระบวนการในการจัดประชุมปรึกษารายกรณี

กระบวนการในการจัดประชุมปรึกษารายกรณีมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ
2. ขั้นตอนการประชุม
3. ขั้นตอนการประชุม

1. ขั้นเตรียมการ

ในขั้นเตรียมการ มีการปฏิบัติดังนี้

- 1.1 เตรียมบุคคล โดยการออกจดหมายเชิญประชุมไปยังประธานและสมาชิก โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และจุดมุ่งหมายในการประชุม
- 1.2 เตรียมสถานที่ เป็นการจองสถานที่ล่วงหน้าให้มีขนาดพอเหมาะกับสมาชิก รวมทั้งระบบ แสง เสียง ที่จำเป็นต้องใช้ในการประชุม
- 1.3 เตรียมข้อมูล อาจเตรียมเฉพาะผู้ศึกษารายกรณี สำหรับรายงานในที่ประชุมหรืออาจมีบันทึกย่อแจกแก่สมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ซึ่งแล้วแต่กรณี

2. ขั้นตอนการประชุม

ในขั้นตอนการประชุม มีการปฏิบัติดังนี้

- 2.1 ประธานกล่าวเปิดประชุมและแนะนำผู้ทำการศึกษารายกรณีพร้อมทั้งอนุญาตให้ผู้ศึกษารายกรณีรายงานผลการศึกษแก่สมาชิกในที่ประชุม
- 2.2 ผู้ทำการศึกษารายกรณีรายงานข้อมูลต่าง ๆ ที่ศึกษาไปแล้วแก่ที่ประชุม
- 2.3 ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อมูลหรือข้อสงสัยจากผู้ศึกษา
- 2.4 สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
- 2.5 ประธานสรุปข้อพึงปฏิบัติ ตามความเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ ในที่ประชุม โดยมีเลขานุการเป็นผู้จดบันทึกการประชุม และให้ผู้ศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ต่อผู้รับการศึกษา

3. ขั้นตอนยุติการประชุม

การยุติการประชุม กระทำเมื่อประธานสรุปข้อพึงปฏิบัติตามความเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ในที่ประชุม แล้วประธานจะกล่าวขอบคุณสมาชิกและปิดการประชุม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษารายกรณีโดยวิธีการประชุมปรึกษารายกรณีควบคู่ด้วย เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและช่วยเหลือผู้ถูกศึกษารายกรณีได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

กรณี ธรรมชาติกรณีพิพาท (2513 : 73 - 77) ได้ทำการศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียน 5 คน พร้อมทั้งวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือ ผลปรากฏว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กหนีโรงเรียนนั้นแตกต่างกันในแต่ละราย เด็กบางรายมีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถทางการเรียนดีกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเรียนเดียวกัน ทำให้เบื่อการเรียน ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ เด็กบางรายมีปัญหาทางด้านอารมณ์ขาดความรักจากบิดามารดา มองโลกในแง่ร้าย มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักตัว ไม่ยอมรับความจริง บางครั้งสาเหตุการหนีโรงเรียนเกิดจากการอับถมเลียดู ตามใจเกินไปและอยู่ในกลุ่มเพื่อนเกเร มีการเรียนอ่อน มีปัญหา

เกี่ยวกับเศรษฐกิจทางบ้าน และมีปัญหาทางด้านสังคม ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้เพราะถูกผู้ปกครอง ใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดตามกฎหมายมากเกินไป

สาวิกา กาญจนะ (2518 : 87 - 92) ได้ศึกษาการศึกษาเด็กเป็นรายกรณีของนักเรียน 6 คน โดยการนำบัตรด้วยหนังสือเพื่อให้เด็กมีการยอมรับตนเอง ลดความวิตกกังวล และมีความเอื้อเฟื้อซึ่งเป็นกลุ่มปัญหา 3 กลุ่ม แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มปัญหาละ 2 คน แล้วนำมาศึกษาเฉพาะคนเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง ของพฤติกรรมและความคิดเห็น หลังจากการนำบัตรด้วยหนังสือโดยใช้การทดสอบด้วยแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า เด็กมีการยอมรับตัวเองมากขึ้น เด็กมีความวิตกกังวลน้อยลงและเด็กมีความเอื้อเฟื้อมากขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 3 กลุ่มปัญหา

มันเหนื บุรเชตต์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะภูมิหลังและสภาวะทางจิตใจของหญิงที่ถูกข่มขืนอย่างละเอียด เกี่ยวกับประวัติชีวิต ระดับสติปัญญา บุคลิกภาพ เจตคติและสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาเป็นรายกรณี จำนวน 10 ราย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้หญิงหรือเด็กที่ถูกข่มขืน ได้รับความช่วยเหลือและติดต่อกับโครงการบ้านถนอมรัก กลุ่มเพื่อนหญิง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แฟ้มประวัติของกรณีศึกษา แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบทางจิตวิทยา ผลการวิจัยพบว่า เหตุการณ์ข่มขืนที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อกรณีศึกษาหลายด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจและด้านสังคม ส่วนใหญ่ถูกข่มขืนโดยคนคุ้นเคยในครอบครัว ได้แก่ บิดา บิดาเลี้ยง และเครือญาติ สถานที่เกิดเหตุมักเกิดขึ้นภายในบ้านของตนเอง ผู้ข่มขืน มักใช้กำลังข่มขู่ เหตุการณ์ที่ถูกข่มขืนนั้นมักถูกปกปิดเป็นระยะเวลายาวนาน โดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี จนกว่าเรื่องราวจะถูกเปิดเผย สภาวะทางจิตใจพบว่า ผู้หญิงที่ถูกข่มขืนส่วนใหญ่มีวุฒิภาวะด้านการแสดงออกไม่เป็นที่ไปตามวัย กลไกทางจิตที่พบบ่อยได้แก่ การเก็บกด การถดถอย การปฏิเสธ และการกล่าวโทษตัวเอง ส่วนการแสดงออกทางอารมณ์นั้น ส่วนใหญ่เก็บกดแต่มีแนวโน้มจะระเบิดออกมาได้ถ้ามีความเครียดสูง นอกจากนั้นยังมีความรู้สึกเป็นปมด้อยในชีวิตและฝังใจกับเหตุการณ์ที่ถูกข่มขืน รวมทั้งภาพพจน์ต่อเพศชายในทางลบ รู้สึกไม่สบายใจถ้าจะต้องติดต่อกับเกี่ยวข้องกับเพศตรงข้าม แต่ในบางรายพบว่ามีความกดดันในเรื่องความรู้สึกและความต้องการทางเพศมากแต่ก็พยายามเก็บกดไว้ ส่วนผู้ข่มขืนนั้น มักจะมาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ เคยมีประวัติชอบเล่นการพนัน ดิตสุราและเคยมีพฤติกรรมอนาจารเด็กมาก่อน

จากการศึกษารายกรณี พบว่า สามารถใช้ได้ผลเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาทางครอบครัว การหนีเรียนและใช้ลดความวิตกกังวลของเด็กตลอดจนใช้ในการศึกษาสภาวะทางจิตใจของหญิงที่ถูกข่มขืน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อกวน

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรมก่อกวน

พฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน (Disruptive Outburst) หมายถึง พฤติกรรมที่รบกวนห้องเรียน (พรชูลี อาชีวอำรุง และสงบ ลักษณะ. 2519 : 49 - 55) รบกวนความสงบ ความเป็นระเบียบในห้องเรียน

2.1.2 สาเหตุของพฤติกรรมก่อกวน

เด็กที่มีพฤติกรรมก่อกวนนั้นมีสาเหตุมาจาก

1. เรียกร้องความสนใจเพราะขาดความเอาใจใส่จากพ่อแม่ พ่อแม่มีงานมากเกินไป

2. ขาดความรักความอบอุ่น

3. พ่อแม่รักตามใจ และปกป้องลูกไม่เป็น

4. พ่อแม่ไม่ค่อยอยู่บ้าน มักปล่อยให้เล่นตามลำพังเสมอ

5. ไม่มีเพื่อนเล่น

6. มีความคับข้องใจเพราะพ่อแม่บังคับมากเกินไป

(สมพร สุกัญญ์. 2523 : 45)

2.1.3 ลักษณะของพฤติกรรมก่อกวน

พรชูลี อาชีวอำรุง และสงบ ลักษณะ (2519 : 49 - 55) กล่าวว่าลักษณะของเด็กที่มีพฤติกรรมรบกวนความสงบความเป็นระเบียบในห้องเรียน มีดังนี้ พูดตะโกนเสียงดัง ชอบทำเสียงดังโดยการกระแทกของ ทุบโต๊ะ ทำเก้าอี้ล้ม ยกเก้าอี้ทุ่ม เดินออกนอกห้องเรียน เดินไปมารอบ ๆ ห้อง รบกวนการทำงานของเพื่อนโดยการเข้าแหย่ และยื้อยุดฉุดมือ

เพื่อขัดขวางการทำงานของเพื่อน

ผดุง อารยวิญญู (2528 : 14) กล่าวว่า ลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ได้แก่ ก่อความวุ่นวาย ก่อปัญหา ฝันกลางวัน เกียจคร้าน ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความวิตกกังวลหวาดกลัว โหดร้าย ก้าวร้าว นุติตติปกติ ชื่นชอบ เหลวไหล ไม่เอางาน ไม่อยู่นิ่ง เคลื่อนไหวอยู่เสมอ

สรุปลักษณะของเด็กที่มีพฤติกรรมก่อกวน คือ เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติอันจะสร้างปัญหาให้แก่ตัวเองและผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของเด็กทำให้ผลการเรียนเลวลง

2.1.4 การแก้ไขพฤติกรรมก่อกวน

สมพร สุกตัญญู (2523 : 45) ได้เสนอวิธีการแก้ไขพฤติกรรมก่อกวนของเด็ก ไว้ดังนี้

1. ครูจะไม่ให้ความสนใจแก่พฤติกรรมที่รบกวนห้องเรียน นอกเสียจากว่าเป็นพฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
2. เมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็ให้ความสนใจหรือให้สิ่งที่เด็กพอใจ
3. อาจจะมีฝึกให้นักเรียนควบคุมตนเองโดยการตั้งเกณฑ์ไว้ว่าควรมีพฤติกรรมก่อกวนได้กี่ครั้ง ในเวลาที่กำหนด

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อกวน

2.2.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ประเทือง ภูมิภักตราคม (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการเสริมแรงทางบวกปรับพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน ในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาในแง่ของการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์ และการคงอยู่ของพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนชาย 3 คน และนักเรียนหญิง 2 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองดีกว่าในกลุ่มควบคุมในเรื่องการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมตามช่วงเวลาการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์และการแผ่ขยายข้าม

พฤติกรรม สถานการณ์ เวลา ส่วนการแผ่ขยายข้ามสถานการณ์และผลของการคงอยู่ของพฤติกรรมนั้น นักเรียนในกลุ่มควบคุมดีกว่านักเรียนในกลุ่มทดลอง

อรอนงค์ วิทยานิพนธ์ (2533 : 48) ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม ที่มีต่อพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการควบคุมตนเอง มีพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดลดลง และนักเรียนที่ได้รับการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มมีพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดลดลงและเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการควบคุมตนเองและกลุ่มที่ได้รับการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มพบว่า ทั้งสองวิธีให้ผลไม่แตกต่างกัน

2.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

โบลสดาด และจอห์นสัน (Boldstad and Johnson. 1972 : 443 - 454) ใช้กระบวนการควบคุมตนเองในการลดพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนของนักเรียนเกรด 1 และ 2 จำนวน 38 คน ที่มีพฤติกรรมก่อนนอน อันได้แก่ นุดคุ้ยเสียงดัง การทำเสียงดังโดยไม่ได้รับอนุญาต ตีเพื่อนในชั้นเรียน ลุกจากที่นั่งหรือวิ่งเล่นในชั้นเรียน ผลปรากฏว่าการฝึกกระบวนการควบคุมตนเอง มีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนมากกว่าการเสริมแรงจากภายนอก และปีถัดมา แดรบแมน สไปตัลนิค และโอเลียร์ (Drabman Spitalnik and O' Leary. 1973 : 10 - 15) ได้ใช้วิธีสังเกตและประเมินตนเองปรับพฤติกรรมก่อนนอนชั้นเรียนของเด็กชายอายุ 9 - 10 ปี จำนวน 7 คน ผลปรากฏว่าพฤติกรรมก่อนนอนชั้นเรียนลดลง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อนนอน สรุปได้ว่าวิธีการที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียน ได้แก่ การเสริมแรงทางบวก ซึ่งได้ศึกษาในแง่ของการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์และการคงอยู่ของพฤติกรรม การควบคุมตนเอง และการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ
ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

1.1.1 ความหมายของการศึกษารายกรณี

1.1.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี

1.1.3 ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี

1.1.4 กระบวนการในการศึกษารายกรณี

1.1.5 วิธีการที่ใช้ในการศึกษารายกรณี

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อนทวน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อนทวน

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรมก่อนทวน

2.1.2 สาเหตุของพฤติกรรมก่อนทวน

2.1.3 ลักษณะของพฤติกรรมก่อนทวน

2.1.4 การแก้ไขพฤติกรรมก่อนทวน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อนทวน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายกรณี

1.1.1 ความหมายของการศึกษารายกรณี

วิธีดำเนินการศึกษา

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 43 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูประจำวิชาประเมินพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียน จำนวน 7 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 35 คน รวม 245 คน โดยอธิบายให้ครูทราบความหมายของพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน และอธิบายวิธีใช้แบบประเมินพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. นำผลที่ได้จากการประเมินในข้อ 1 มาคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรม 4 ใน 7 พฤติกรรมในขณะที่ครูสอน และครูมอบหมายงานให้ทำ ปรากฏว่ามีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน 4 ใน 7 พฤติกรรมดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 1 จำนวน 7 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 2 จำนวน 7 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 3 จำนวน 6 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 4 จำนวน 4 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 5 จำนวน 7 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 6 จำนวน 7 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 7 จำนวน 5 คน รวม 43 คน

3. ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนแต่ละห้องอีกครั้งหนึ่ง ได้ผลตรงกันกับที่ครูประเมินพฤติกรรมไว้ในข้อ 2

4. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนมา 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 3 ซึ่งมีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนจำนวน 6 คน และผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักเรียนปรากฏว่านักเรียนให้ความร่วมมือทุกคนผู้วิจัยสุ่มมา 5 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารายการนี้ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. แบบประเมินพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน
 - 1.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน
 - 1.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนและสัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน
 - 1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูล ที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน แล้วนำแบบสอบถามพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนไปให้อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ประจำวิชาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน ให้คะแนนพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นที่ตนสอน
 - 1.4 นำคำตอบที่ได้มาจัดลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยแล้วคัดเลือกเฉพาะพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนที่มีความถี่สูง 7 อันดับแรก มาจัดทำแบบประเมินพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)
2. แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน
 - 2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมโดยการสังเกต
 - 2.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนของนักเรียนและสัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียนของนักเรียน

2.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 และแบบประเมินพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียนมาสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.4 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียนเป็นแบบบันทึกที่ได้จากการสังเกตตามช่วงเวลา ที่พฤติกรรมเกิดขึ้น ในชั้นเรียนขณะที่ครูสอนและให้งานทำ โดยการสังเกตแต่ละครั้ง ใช้เวลาประมาณ 50 นาทีติดต่อกันและบันทึกพฤติกรรมครั้งละ 8 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที แล้วพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

วิธีการศึกษารายกรณี

มีวิธีการศึกษา 7 ขั้นตอนคือ

(1) กำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน ผู้วิจัยกำหนดว่าปัญหาคือพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน แล้วตั้งสมมติฐานว่าเกิดจาก

1. ตัวนักเรียน

2. สิ่งแวดล้อม

2.1 บ้าน

2.2 โรงเรียน

- ครู

- นักเรียน

2.3 สังคม ได้แก่

- เพื่อนบ้าน

- สื่อมวลชน

2. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เทคนิค 8 เทคนิคและเมื่อได้ข้อมูล

แต่ละเทคนิค นำมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อให้เข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียน ดังนี้

2.1 การสังเกตและการบันทึกการสังเกต ผู้วิจัยเก็บข้อมูลไว้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยพฤติกรรม โดยสังเกตนักเรียนทั้งขณะอยู่ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อคุมพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนครั้งละ 30 - 60 นาที และหลังจากการสังเกต แล้วมีการบันทึกและตีความหมายพฤติกรรมทันทีทุกครั้งที่สังเกต

2.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตรอง (Informal Interview) ทำการสัมภาษณ์บุคคลดังต่อไปนี้

- ก. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- ข. อาจารย์ประจำชั้น
- ค. อาจารย์ประจำวิชา
- ง. เพื่อนนักเรียนในห้องเดียวกัน
- จ. ผู้ปกครอง

ในการสัมภาษณ์นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ครั้งละ 30 - 60 นาที และบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจากยุติการสัมภาษณ์

ส่วนบุคคลอื่น ๆ สัมภาษณ์คนละ 2 ครั้ง ใช้เวลา 30 - 60 นาที และบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจากยุติการสัมภาษณ์แล้วเช่นกัน

2.3 การเยี่ยมบ้าน ผู้วิจัยศึกษาสิ่งแวดล้อมทางบ้านเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวเด็กกับบิดามารดา หรือผู้ปกครองและพี่น้องคนอื่น ๆ โดยรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทางบ้านโดยไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนด้วยตนเองตลอดจนร่วมมือกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียน โดยปฏิบัติดังนี้

- ก. กำหนดจุดมุ่งหมายในการไปเยี่ยมบ้าน
- ข. นัดวัน เวลาที่จะไปเยี่ยมบ้านกับผู้ปกครอง
- ค. ไปเยี่ยมบ้านพร้อมทั้งสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองรวมทั้งบุคคลในบ้าน
- ง. บันทึกการเยี่ยมบ้าน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเยี่ยมบ้านคนละ 1 ครั้ง

2.4 การเขียนอัตชีวประวัติ ผู้วิจัยให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างในแบบฟอร์มอัตชีวประวัติที่ผู้วิจัยกำหนดเพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องราวของตนเอง ตามความเป็นจริงที่สุดเป็นการเขียนแบบกำหนดหัวข้อให้เขียน (Structured Autobiography) โดยใช้แบบฟอร์มในระดับประถมศึกษา (กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. 2527 : 144 - 146) มีดังต่อไปนี้

นี่คือชีวิตของฉัน

ฉันชื่อ นับจากวันเกิดครั้งสุดท้าย ฉันอายุ.....
 ผมของฉัน ตาของฉัน..... เดียวฉันเรียนชั้น.....
 ที่โรงเรียน.....ฉันมีพี่..... คน มีน้อง คน
 เราชอบ ด้วยกัน พ่อของฉันชอบ ด้วยกัน
 ฉันอยู่ในเมือง ฉันมักไม่นอนเวลา ฉันตื่นนอน
 เวลา ฉันมักนอนหลับ ชั่วโมง ในทุก ๆ คืน

นี่คือเพื่อนของฉัน

ฉันและเพื่อนชอบเล่น กลางแจ้ง เราชอบเล่น.....
 ในบ้าน เพื่อนที่ฉันชอบเล่นด้วยมากที่สุดคือ เพราะเขาเป็น.....
 เพื่อนซึ่งฉันชอบทำงานด้วยที่โรงเรียนคือ..... เพื่อนที่ฉันชอบนั่งใกล้คือ.....
 เมื่อใดที่ฉันเล่นที่บ้าน ฉันมักจะเล่นกับ
 โดยปกติฉัน (ชอบ, ไม่ชอบ) เล่นคนเดียว เพื่อนที่ดีที่สุดของฉันคือ
 เราชอบที่จะ

สิ่งที่ฉันเป็นเจ้าของ

ฉัน (มี, ไม่มี) สัตว์เลี้ยงเพราะว่า สัตว์เลี้ยงของฉัน
คือ..... ฉันมักเรียกมันว่า ฉัน (ชอบ, ไม่ชอบ)
สัตว์เลี้ยง..... ฉัน (มี, ไม่มี) เงินใช้จ่ายส่วนตัว ทุก ๆ สัปดาห์
ฉันได้เงินจาก ฉันชอบซื้อ..... และ
ด้วยเงินของฉันเอง ฉันเก็บเงินไว้สำหรับ

งานอดิเรกของฉัน

งานอดิเรกของฉันคือ งานอดิเรกอื่น ๆ ที่ฉันอยากมี
คือ..... ฉันสนุกกับการเก็บรวบรวม.....
ทั้งหมดที่ฉันเป็นเจ้าของ ฉันชอบมากที่สุดคือ

สิ่งที่ฉันอ่าน

ฉัน (ชอบ, ไม่ชอบ) อ่าน ฉันอ่านหนังสือนวนิยาย ชื่อ
หนังสือพิมพ์ชื่อ หนังสือรายสัปดาห์ชื่อ.....
หนังสือการ์ตูนชื่อ ฉัน (ชอบ, ไม่ชอบ) หนังสือมาจาก
ห้องสมุด ฉันมี ที่บ้านของฉัน ฉันชอบเรื่องราวเกี่ยวกับ.....

สถานที่ที่ฉันเคยไป

ฉันจะเขียน วงกลมล้อมรอบสถานที่ที่ฉันเคยไปเที่ยวมา

สวนสัตว์	ละครสัตว์	ชายหาด	ที่ทำการไปรษณีย์	สนามบิน
ห้องสมุด	สถานีวิทย์กระจายเสียง	ที่แสดงสินค้า	พิพิธภัณฑ์	โรงงาน
ทำเรื่อง				

ฉันเคยอยู่ที่แคมป์ ชายทะเล ภูเขา เมืองใหญ่ทุ่งนา และ.....

ฉันเคยท่องเที่ยวโดย รถประจำทาง รถยนต์ เครื่องบิน เรือกลไฟ รถบรรทุก
รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน เรือท่องเที่ยว

ถ้าฉันมีโอกาสไปเที่ยวเมืองอื่น ๆ ฉันควรไปที่
 ฉันสนใจเมืองนั้นเพราะ

สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันชอบทำนอกโรงเรียน

ฉันฟังโปรแกรมวิทยุเรื่อง แต่ละวัน ฉันดูโปรแกรมทีวี
 เรื่อง แต่ละวัน โปรแกรมที่ฉันชอบคือ
 ฉัน (ไป, ไม่ไป) ดูหนังทุก ๆ สัปดาห์ สิ่งที่ฉันชอบมากที่สุดคือ (การเต้นรำ, แตรวง,
 วงดนตรี, การร้องเพลง) ฉันอยากเล่น ฉันกำลังเรียน
 ฉันไปที่ กองลูกเสือ โบสถ์ สิ่งอื่น ๆ ที่ฉันชอบทำ
 คือ และ ถ้าฉันสามารถไปงานใหญ่ ๆ
 แห่งหนึ่ง เช่น สนามกีฬาว หรืออื่น ๆ ฉันควรไปที่ ถ้าฉันสามารถพบดาราสดง
 ละครหรือดารากาพยนตร์ ฉันอยากจะพบ

สิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับฉัน

ที่โรงเรียนฉันสนุกสนานมากที่สุดเมื่อ
 ถ้าฉันสามารถเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างที่โรงเรียนได้ ฉันอยากเปลี่ยน
 ฉันสนุกน้อยที่สุดที่บ้านเมื่อ
 บางครั้งฉันนึกกลัว
 สิ่งหนึ่งที่ทำให้ฉันประหลาดใจคือ
 พ่อแม่ของฉันต้องการให้ฉันเป็น

2.5 บันทึกประจำวัน ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ให้
 เปิดเผยความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยมีการชี้แจงให้
 นักเรียนทราบก่อนการเขียนบันทึก ให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวันต่อเนื่องกันเป็นเวลา
 1 สัปดาห์ มีหัวข้อดังต่อไปนี้ (กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์. 2529 : 176)

5.1 ชื่อ อายุ เพศ ของผู้บันทึก

5.2 วัน เดือน ปี ที่บันทึก

5.3 กิจกรรมที่ทำในวันนั้น

2.6 สังคมนิติ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำสังคมนิติ เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ของนักเรียนในห้องเดียวกันบรรยากาศทางสังคมและอารมณ์ภายในกลุ่ม โดยผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำสังคมนิติให้ครูประจำชั้นทราบและผู้วิจัยขอเวลาในการดำเนินการทำสังคมนิติเองในชั้นเรียน มีการกำหนดสถานการณ์ขึ้นตามความมุ่งหมายในการสำรวจของผู้วิจัย คือ ต้องการสำรวจว่านักเรียนที่ถูกศึกษานั้นมีความสัมพันธ์ทางด้านสังคมในการคบเพื่อนอย่างไร

วิธีดำเนินการในชั้นมีดังนี้

1. แจกกระดาษที่มีขนาด 3×4 นิ้ว แล้วให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุลของตนไว้ที่หัวกระดาษ พร้อมทั้งเขียนวันที่ และห้องเรียนกำกับไว้ด้วย
2. กำหนดสถานการณ์คือ "ในการจัดทัศนศึกษา ครูให้นักเรียนเลือกนั่งกับเพื่อนในห้องเรียนเดียวกัน โดยให้เลือกเพื่อนได้ 2 คน ตามลำดับของความชอบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด"
3. ให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนลงในแผ่นกระดาษที่แจกให้ โดยให้เรียงลำดับเลือกใครคนแรกเป็นอันดับ 1 และคนรองลงมาเป็นอันดับ 2

เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาจัดกระทำข้อมูล สร้างตารางสังคมนิติขึ้น เขียนชื่อนักเรียนในช่องผู้เลือก และผู้ได้รับเลือก กรอกระแนลงในตารางพร้อมกับสรุปผลของคะแนนที่กรอกลงในตารางนั้น นำผลสรุปของคะแนนที่กรอกลงในตารางมาสร้างแผนผังสังคมนิติ โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้แก่

นักเรียนชาย

นักเรียนหญิง

เลือกเป็นอันดับที่ 1

เลือกเป็นอันดับที่ 2

2. สร้างแผนผังสังคมมิติโดยใช้หลักทางสถิติดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2529 : 194 - 195)

2.1 กำหนดวงกลม 4 วง ที่มีขนาดต่างกัน สามารถซ้อนกันทั้ง 4 วง โดยใช้หลักของควอไทล์ (Quatile) ซึ่งแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน

2.2 เรียงลำดับคะแนน (X)

2.3 หาความถี่ของคะแนน (F)

2.4 หาความถี่สะสมของคะแนน (CF)

2.5 หาดำแหน่งควอไทล์ 1, 2 และ 3

- วงกลมในสุด คือ คนที่ได้คะแนนมากกว่าควอไทล์ที่ 3 ขึ้นไป

- วงกลมถัดออกมาติดวงกลมนอก คือ คนที่ได้คะแนนอยู่ในระหว่างควอไทล์ที่ 1 และ 2

- วงกลมนอกสุดคือคนที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนในควอไทล์ที่ 1

3. ตีความหมายจากแผนผังสังคมมิติที่จัดกระทำเสร็จเรียบร้อยแล้วโดยพิจารณาว่านักเรียนในชั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีการแบ่งกลุ่มเป็นกี่กลุ่มแต่ละกลุ่มมีใครบ้าง ลักษณะของกลุ่มเป็นอย่างไร มีใครอยู่โดดเดี่ยวหรือถูกทอดทิ้ง เป็นการตีความหมายความสัมพันธ์ของนักเรียนที่ถูกศึกษากับเพื่อนในกลุ่ม

นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้กลวิธี "ใครเอ่ย" (Guess who of who's Technique) โดยใช้แบบสอบถาม "ใครเอ่ย" ควบคู่กับการทำสังคมมิติ

แบบสอบถามใครเอ่ย

ชื่อ ชั้น

1. ผู้ที่ขอความช่วยเหลือเพื่อน คือ

2. ผู้ที่ขอทำงานกับเพื่อน คือ

2.7 แบบสอบถาม ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามแบบกรอกข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงส่วนตัว ภูมิหลัง สภาพปัจจุบันและความคาดหวังในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์ (2529 : 217 - 224) เพื่อจะได้ทราบถึงข้อเท็จจริงบางประการที่เป็นประโยชน์ในการวินิจฉัยปัญหาและช่วยเหลือนักเรียนต่อไป ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

2.7.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัวนักเรียน

2.7.2 ประวัติสุขภาพของนักเรียน

2.7.3 การสังคม และกิจกรรมของนักเรียน

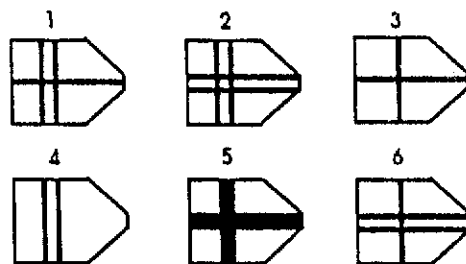
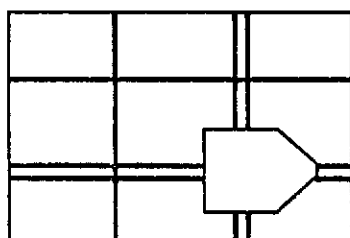
2.7.4 กิจกรรม การศึกษา และปัญหาของนักเรียน

2.8 การทดสอบ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อใช้ผลการทดสอบมาช่วยในการวินิจฉัยปัญหา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ แบบทดสอบที่ใช้มีดังนี้

2.8.1 แบบทดสอบเชาว์ปัญญา ใช้แบบทดสอบแมทริซิสก้าวหน้า

(Progressive Matrices) ของแรเวน (Raven) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ

ลักษณะแบบทดสอบ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยรูปภาพ 60 รูป แบ่งออกเป็น 5 ชุด ชุดละ 12 รูป แต่ละรูปมีส่วนที่หายไป ผู้ถูกทดสอบต้องเลือกชิ้นที่จะนำมาเติมให้ภาพสมบูรณ์ โดยเลือกจากชิ้นต่าง ๆ ที่มีไว้ให้เลือก 6 หรือ 8 ชิ้น ดังรูป

การแปลความหมาย จากคะแนนระดับสติปัญญาที่คำนวณได้ นำมาแปลความหมายได้ดังต่อไปนี้

<u>ระดับสติปัญญา</u>	<u>ความหมาย</u>
130 ขึ้นไป	ฉลาดมาก (Very Superior)
120 - 129	ฉลาด (Superior)
110 - 119	ค่อนข้างฉลาด (Bright Normal)
90 - 109	ปานกลาง (Average)
80 - 89	ต่ำกว่าปกติ (Dull Normal)
70 - 79	คาบเส้น (Borderline)
ต่ำกว่า 70 ลงไป	ปัญญาอ่อน (Mental Retarded)

2.8.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน (Draw A Person Test เรียกย่อว่า DAP) เป็นเครื่องมือทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ใช้เทคนิคการแสดงออก (Expressive Technique) เพื่อให้ผู้รับการทดสอบแสดงออกเกี่ยวกับตนเองอย่างอิสระเพราะจะทำให้บุคคลเปิดเผยอารมณ์ที่ยุ่งยากของเขาออกมา และช่วยทำให้ผู้รับการทดสอบ มีความรู้สึกที่ผ่อนคลายอารมณ์ แบบทดสอบวาดภาพคนนี้สร้างขึ้นโดย มาโชเวอร์ (Machover) มีวิธีการดังนี้

ลักษณะแบบทดสอบ ผู้รับการทดสอบจะได้รับแจกกระดาษขาวขนาด 8 1/2 นิ้ว x 11 นิ้ว พร้อมทั้งดินสอและจะได้รับคำแนะนำจากผู้ทำการทดสอบว่า "ให้วาดภาพคนหนึ่งภาพ" เมื่อวาดภาพเสร็จแล้วจะได้รับคำแนะนำให้วาดภาพคนอีกหนึ่งภาพในกระดาษแผ่นใหญ่ ซึ่งเป็นภาพเพศตรงข้ามกับภาพแรก ในขณะที่ผู้รับการทดสอบทำการวาดภาพอยู่นั้น ผู้ทำการทดสอบได้ทำการจดบันทึกพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบและสังเกตการวาดตามลำดับก่อนหลัง ตลอดจนรายละเอียดของภาพที่วาดทั้งสองภาพ

การแปลความหมาย การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวาดภาพคน เป็นแบบคุณภาพในเชิงบรรยายบุคลิกภาพหลายด้าน ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของภาพที่วาด องค์ประกอบที่ต้องคำนึง คือ ขนาดรูปร่างของภาพผู้หญิงและผู้ชายที่วาด ตำแหน่งที่วางในกระดาษคุณภาพเกี่ยวกับเส้น ลำดับการวาดส่วนต่าง ๆ ส่วนใดก่อนหลัง การตั้งท่าด้านหน้าหรือด้านข้าง

ของภาพ ตำแหน่งของแขน เสื้อผ้าที่สวมใส่ จากหลังของภาพ และผลของฉากซึ่งเป็นส่วนประกอบทั้งหมดของภาพ มีการแปลความหมายเป็นพิเศษ เกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ขาดหายไป ผิดสัดส่วนของจำนวนและการแจกแจงรายละเอียด รอยลบขีดฆ่า การสมมาตรของภาพ ที่วาดและลักษณะแบบอื่น ๆ และยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับส่วนใหญ่ของร่างกาย เช่น ศีรษะ ลักษณะหน้าตา ผม คอ ไหล่ หน้าอก ลำตัว สะโพก มือและเท้า

2.8.3 แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ (Bender Gestalt Test มีชื่อเต็มว่า Bender Visual Motor Gestalt Test) เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง อาจดูลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคล หรือดูความผิดปกติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรม เช่น การวาดภาพวงกลม สีเหลี่ยม เพื่อดูความสัมพันธ์ที่มีต่อเพศหญิงและเพศชาย

ลักษณะแบบทดสอบ จะมีแผนภาพให้ผู้ทำการทดสอบดูก่อนแล้วให้วาดภาพตามตัวอย่างที่ให้ดู มีทั้งหมด 9 ภาพ คือ มีภาพ A ภาพ 1 - 8 เรียงตามลำดับ

การแปลความหมาย การตรวจให้คะแนนเป็นแบบคุณภาพเชิงบรรยายบุคลิกภาพ

2.8.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test เรียกย่อว่า S.C.T.) เป็นเครื่องมือทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ต้องการให้ผู้รับการทดสอบเติมข้อความให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นการใช้เทคนิคทำให้สมบูรณ์ (Completion Technique)

ลักษณะแบบทดสอบ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยคำถาม 45 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดหรือมีส่วนสำคัญของประโยคที่สร้างขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองเพื่อทราบถึงสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพซึ่งกำลังศึกษาค้นหาอยู่ ผู้รับการทดสอบจะต้องเขียนให้จบประโยคดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ฉันรู้สึกว่าคุณพ่อของฉัน
 ฉันคงมีความสุขที่สุดถ้า
 ครอบครัวของฉันคิดว่าฉัน
 สิ่งที่คุณต้องการมากที่สุดคือ

การแปลความหมาย

แบบทดสอบทั้ง 45 ข้อนี้ ช่วยให้ทราบความรู้สึกนึกคิดของผู้ทำแบบทดสอบที่มีต่อตนเองและบุคคลอื่น ตัวอย่างเช่น ประโยคที่ว่า ฉันรู้สึกว่าคุณพ่อของฉัน ทำให้ทราบว่าผู้ทำแบบทดสอบมีความรู้สึกอย่างไรกับพ่อ รู้ถึงความสัมพันธ์กับครอบครัว เป็นต้น

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากหลาย ๆ แหล่งข้อมูล จัดเก็บรวบรวมเป็นรายบุคคล และปรับปรุงข้อมูลที่ได้ให้เหมาะสมกับกระบวนการแปลความหมายโดยการแยกข้อมูลออกเป็นด้าน ๆ เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ ตลอดจนแปลความหมายข้อมูล

3. วินิจฉัยสาเหตุของพฤติกรรมก่อนหน้า ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในชั้นที่ 2 มาเป็นพื้นฐานประกอบกับการนำทฤษฎีทางจิตวิทยา มาช่วยในการวินิจฉัยหาสาเหตุ พร้อมทั้งหาวิธีการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวจนแนะแนวทางแก่นักเรียนในการแก้ไขหรือปรับตัวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

4.1 การช่วยเหลือ หมายถึง การที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก่อนหน้าในห้องเรียน ของนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

4.2 การป้องกัน หมายถึง การที่ผู้วิจัยป้องกันไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อนหน้าในห้องเรียนอีก หลังจากที่มีพฤติกรรมก่อนหน้าดังกล่าวลดลงแล้ว โดยการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ

4.3 การส่งเสริมคือผู้วิจัยส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียน โดยการใช้กรณีตัวอย่าง การใช้เทคนิคแม่แบบและการเสริมแรง เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียน และไม่ก่อความในห้องเรียน

5. ทำนายผล ผู้วิจัยบอกให้นักเรียนทราบว่าปัญหานี้สามารถแก้ไขได้หรือไม่ โดยอาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เป็นผลมาจากการวิเคราะห์และการวินิจฉัยต่อเนื่องกัน ไปสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการปรับตัวในพฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าว

6. การติดตามผลผู้วิจัยทำการติดตามผลในขณะที่ทำการศึกษาทุกระยะคือ ติดตามผลทุกครั้งที่ได้พบข้อมูล หรือแต่ละครั้งที่ให้การช่วยเหลือป้องกัน และส่งเสริมไปเพื่อประเมินว่า

แนวทางในการช่วยเหลือในถูกต้อง ได้ผลดีหรือไม่ อย่างไร จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขปรับปรุงต่อไปอย่างไรบ้าง

7. การสรุปผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยปฏิบัติดังนี้

7.1 สรุปผลทุกครั้งหลังทำการช่วยเหลือนักเรียนไปแล้วในแต่ละครั้ง เพื่อให้ทราบว่าจะทำอะไรไปบ้าง และให้ข้อเสนอแนะว่าจะมีการวางแผนทำอะไรในครั้งต่อไป

7.2 สรุปผลก่อนปิดการทำการศึกษาค้างสุดท้าย โดยสรุปผลของการทำการศึกษาไว้ทั้งหมด และให้ข้อเสนอแนะไว้ 3 ทาง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษาเป็นรายกรณี
2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเป็นรายกรณี
3. ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลที่สนใจ หรือจะศึกษาค้างคนนั้นต่อไปหรือจะ

ศึกษาค้างคนในลักษณะเช่นเดียวกันต่อไป

หลังจากทำการศึกษารายกรณีแล้ว จะต้องมีการประชุมปรึกษาเป็นรายกรณี คนละ 1 ครั้ง ดังนี้

การประชุมปรึกษาเป็นรายกรณี (Case Conference)

เป็นกระบวนการประชุมเพื่อศึกษาหาหรือเกี่ยวกับนักเรียนที่เป็นผู้ถูกศึกษารายกรณีในการประชุมปฏิบัติดังนี้

1. ใช้การประชุมปรึกษาเป็นรายกรณี ในลักษณะของการประชุมกลุ่มใหญ่ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้ คือ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์วิชาภาษาไทย อาจารย์วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต อาจารย์วิชาภาษาอังกฤษ อาจารย์วิชางานประดิษฐ์ และอาจารย์ฝ่ายปกครอง
2. การประชุมปรึกษาเป็นรายกรณี ใช้เวลาในการประชุม 1 ชั่วโมงในแต่ละครั้ง
3. ในการประชุมแต่ละครั้ง ผู้วิจัยเป็นผู้กล่าวรายงานประวัติและวิธีการต่าง ๆ ที่ศึกษาโดยไม่มีการบันทึกย่อแจกผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อมิให้เป็นหลักฐานที่อาจนำไปเปิดเผยต่อไปได้

แบบแผนการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในลักษณะของการวิจัยเชิงสัมพันธ์ (Interrelationship Studies) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในหัวข้อเรื่องเทคนิคที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล จึงเป็นการนำข้อมูลมาสรุปหาข้อเท็จจริง

ดังนั้น การรายงานผลการวิจัยครั้งนี้จึงเขียนสรุปเป็นรายบุคคลและโดยภาพรวมทั้ง 5 คน ตั้งแต่ลักษณะของปัญหา ประวัติด้านต่าง ๆ โดยย่อการวินิจฉัย การช่วยเหลือ แก้ไข การป้องกัน การส่งเสริม การติดตามผลตลอดจนการสรุปผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษารายกรณี นักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนจำนวน 5 คน โดยใช้ขั้นตอน 7 ขั้นตอน และใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูล 8 เทคนิค ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2536 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2537 ผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ลักษณะทั่วไป

1.1 เด็กชายก. เป็นเด็กชายไทยเชื้อสายจีน อายุ 12 ปี รูปร่างค่อนข้างผอม สูงสมตัว ผิวขาว ผมหวด คางแหลม ลักษณะร่าเริงแจ่มใส แต่งกายสะอาด แต่ไม่เรียบร้อยมักจะเล่นจนชายเสื้อออกมาออกกางเกง สวมรองเท้าแตะมาโรงเรียนบ่อยครั้ง ผิวสะอาด แต่ไม่สนใจรักษาความสะอาด และดูแลเล็บมือ พูดเสียงดังเร็วแต่ไม่ชัดเจนบางครั้งติดอ่าง อยู่หนึ่งเฉยไม่ได้นาน มีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่พอสมควร แต่กับเพื่อนไม่สุภาพ สุขภาพแข็งแรง

1.2 เด็กชายข. เป็นเด็กไทยอายุ 13 ปี รูปร่างลั่นทัด ผิวคล้ำ ผมหวด คางแหลม ตาสองชั้น หน้าทรงเหลี่ยม ทำทางบางครั้งร่าเริง บางครั้งจะเฉย ชอบใช้อำนาจข่มขู่เพื่อน เสื้อผ้าสะอาดเรียบร้อย บางครั้งจะนำเสื้อผ้าผิดระเบียบมาสวมทับ พูดเสียงดังฟังชัด ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

1.3 เด็กชายค. เป็นเด็กชายไทย อายุ 13 ปี ผิวคล้ำ ผอม ผมหวด คางแหลม ตาสองชั้น หน้าทรงเหลี่ยม ทำทางร่าเริง ช่างพูด เฉยบางเวลา สุขภาพแข็งแรง แต่งกายสะอาด พูดเสียงค่อยอยู่ในลำคอ พูดไม่มีหางเสียง

1.4 เด็กชายง. เป็นเด็กชายไทย อายุ 13 ปี ผิวเนื้อดำแดง หน้าเหลี่ยม ผมหวด ตาสองชั้น ผอม สูงสมวัย พูดเสียงดังแต่ไม่ชัดเจน คล้ายคนลิ้นไก่ลิ้น ทำทางร่าเริง แต่งกายไม่เรียบร้อย สุขภาพไม่ค่อยสมบูรณ์

1.5 เด็กชายจ. เป็นเด็กชายไทย อายุ 14 ปี สูง ลำตัวสมส่วน ผิวเนื้อดำแดง ตาสองชั้น ขนตาอน จมูกโด่ง หน้ารูปไข่ คางแหลม งามดำ ทำทางสนุกสนานรื่นเริง คล่องแคล่ว นุดเสียงดังฟังชัด สุขภาพแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ดี

2. การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การสังเกต และการบันทึกการสังเกต

ผู้วิจัยสังเกตนักเรียนทั้ง 5 คน ในสถานการณ์ต่าง ๆ คือ ในห้องเรียน วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และในขณะที่เรียนวิชาพลศึกษาได้ผลดังนี้

2.1.1 เด็กชายก. จากการสังเกตพบว่า เป็นเด็กซุกซน อยู่หนึ่งเฉย ไม่ได้นาน ขณะเรียนถ้าไม่พูดคุยกับเพื่อนก็มักจะแอบเล่นของเล่น หรืออ่านการ์ตูน ชอบเข้าหาเพื่อนและล้อชื่อบิดา มารดาเพื่อน ทำให้เพื่อนหลายคนไม่ชอบเด็กชายก. เด็กชายก. มักถูกเพื่อนที่โตกว่า แกล้งบ่อยๆ เนื่องจากชอบไปยั่วยวนเพื่อน ช่วงเปลี่ยนวิชาเรียน เด็กชายก. มักชอบออกนอกห้อง โดยเข้าหาเพื่อนต่างห้องหรือไปดื่มน้ำบ้าง เข้าห้องน้ำบ้างและจะเข้าห้องเรียนช้า มาสายบ่อยแต่ปัจจุบันดีขึ้น ไม่มีสมาธิในการเรียน ทำงานไม่เรียบร้อย ขาดระเบียบวินัยในตัวเอง ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่รักษาของ ค่อนข้างสุภาพกับครูแต่ไม่สุภาพกับเพื่อน

2.1.2 เด็กชายข. จากการสังเกตพบว่า เป็นเด็กที่มีความสามารถที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ได้ดีพอสมควรแต่ถ้าไม่พอใจจะไม่ทำหรือทำพอให้ผ่านๆ ไป ชอบแสดงตัวว่าสามารถสั่งและควบคุมเพื่อนในห้องได้ มักต่อต้านเพื่อนผู้หญิงด้วยวาจาทำผิดระเบียบของโรงเรียนบ่อยครั้งแต่เป็นในลักษณะแกล้งทำขณะอยู่ในห้องเรียน

2.1.3 เด็กชายค. จากการสังเกตพบว่า ตามปกติจะเป็นเด็กขี้แง ขี้บ่นง่ายแต่เมื่อมีปัญหาก็จะแสดงออกทางสีหน้าอย่างชัดเจน มักถูกเพื่อนแกล้งและร้องไห้บ่อย ขณะเรียนไม่ค่อยตั้งใจฟัง ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อถูกทำโทษมักจะไมยอมรับความผิด จะหาข้อแก้ตัวมาอ้างได้ทุกครั้งและบ่นหงุดหงิดอยู่ในลำคอเป็นเวลานานเมื่อถูกทำโทษ

2.1.4 เด็กชายง. จากการสังเกตพบว่า เป็นเด็กที่ร่าเริง เปิดเผย มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือเพื่อนและครู ชอบแสดงให้คนอื่นเห็นว่าตนสามารถทำสิ่งต่างๆได้ ขณะเรียนไม่ค่อยอยู่เฉยแต่เชื่อฟังคำสั่งของครูชั่วขณะ ชอบเล่นแบบเด็กๆ และเข้าหาเพื่อนทำงานที่ครูสั่งแต่ไม่รีบร้อน อ่านหนังสือไม่คล่องแต่มีความพยายาม เมื่อทำงานไม่ได้จะถามเพื่อนที่เรียนดี

2.1.5 เด็กชายจ. จากการสังเกตพบว่า เป็นเด็กมีมนุษยสัมพันธ์ ชอบเข้าหาเพื่อนและครู ตั้งใจเรียนบางวิชา มีความรับผิดชอบบ้าง ถ้าวันใดขาดเรียนห้องเรียนจะเงียบลง ชอบแสดงตัวเป็นผู้นำ พูดไม่สุภาพ ไม่ค่อยมีสัมมาคารวะ

2.2 การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียน ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาทุกท่านและเพื่อนสนิทของนักเรียน ได้ผลดังนี้

2.2.1 เด็กชายก. จากการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวข้างต้นพบว่า เด็กชายก. มีที่พักไม่แน่นอนอยู่กับมารดาบ้างกับบิดาบ้าง เนื่องจากบิดามารดาแยกทางกัน มารดามีครอบครัวใหม่แต่บิดายังอยู่คนเดียว บิดาต้องไปติดต่องานต่างจังหวัดเป็นประจำ ดังนั้นเด็กจึงอยู่กับบิดาและมารดาสลับกันไป

เมื่ออยู่กับมารดามักจะอยู่บ้านยายซึ่งมีหลายครอบครัว เด็กจึงไม่มีหน้าที่รับผิดชอบเพราะมีคนดูแลให้แต่ถ้าอยู่กับบิดา เด็กต้องจัดการกับเรื่องส่วนตัวทุกอย่างแต่จะมีอิสระเรื่องการใช้เงิน คือบิดาจะวางเงินไว้ให้หยิบใช้จ่ายเองตามความพอใจ เด็กมีพี่สาวต่างบิดา 1 คน ความสัมพันธ์กับพี่สาวในปัจจุบันไม่ดีนัก มีเรื่องทะเลาะกันบ่อยครั้ง

เด็กเรียนพิเศษหลังเลิกเรียนกับครูที่โรงเรียน ซึ่งครูจะดูแลการทำบ้านและสอนเสริมวิชาภาษาอังกฤษ หลังจากนั้นจะแวะไปเล่นที่ศูนย์เยาวชนหน้าโรงเรียนหรือชวนเพื่อนไปเล่นที่บ้านพักของบิดา

เด็กชายก. เป็นเด็กที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูชอบเข้าหาและแกล้งเพื่อน พูดเชื่องไม่ได้ มีปัญหากับเพื่อนเสมอ เอาตัวรอดอยู่เรื่อย ๆ ไม่อยู่ในระเบียบ ชอบคุยขณะครูอธิบาย ชอบให้ครูชมจึงจะปฏิบัติมีก้นางของเล่นมาเล่นขณะเรียน

2.2.2 เด็กชายข. จากการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวข้างต้น พบว่า เด็กชายข. อาศัยอยู่กับยายและเรียวยายว่าแม่ เพราะยายเป็นผู้เลี้ยงดู ส่วนมารดาอยู่บ้านเดียวกันแต่ไม่ได้เลี้ยงดู สัมพันธภาพกับมารดาไม่ดี เด็กมีความคิดว่ามารดาไม่สนใจตน เอาใจใส่แต่พี่ชายต่างบิดาซึ่งขณะนี้เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บิดา มารดาแยกทางกันตั้งแต่เด็กยังเล็กอยู่ เด็กมีหน้าที่ต้องช่วยงานบ้านแล้วแต่จะถูกใช้ เมื่อมีเวลาว่างจะไปเล่นกับญาติที่รุ่นเดียวกันซึ่งมีบ้านอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน สัมพันธภาพของคนในครอบครัวไม่ดี บิดาไม่เคยมาติดต่ออีกเลยหลังจากแยกทางกับมารดา ในบ้านมีปัญหาเงินหายบ่อยครั้ง

เด็กมีความพร้อมในเรื่องการเรียนแต่ไม่ค่อยสนใจ ชอบแต่งกายและไว้ผมผิดระเบียบ บางครั้งมีการแสดงออกไปในทางก้าวร้าวบ้างแต่เมื่อสั่งสอนลักษณะดังกล่าวจะหายไป ใจน้อย เอาตัวรอดเก่ง ถ้าได้รับการสนับสนุนในทางที่ดีจะไปได้ดี ในกลุ่มเพื่อนสนิทเด็กจะมีลักษณะสนุกสนาน รื่นเริง บางครั้งไม่โง่ง่าย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แต่มีกบ้นไม่ยอมกลับบ้าน เพราะกลัวถูกใช้ให้ทำงาน

2.2.3 เด็กชายค. จากการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวข้างต้น พบว่า เด็กชายค. อาศัยอยู่กับอา เนื่องจากบิดาเสียชีวิตตั้งแต่เด็กอายุประมาณ 5 ขวบ ส่วนมารดาแยกไปก่อนที่บิดาจะเสียชีวิตแล้วไม่ได้ติดต่อกันอีกเลย ครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยเป็นโรงงานทำรองเท้า เด็กมีหน้าที่ช่วยดูแลน้อง 2 คนซึ่งเป็นลูกของอา น้องเป็นผู้หญิง 1 คนและผู้ชาย 1 คน และถ้างานรองเท้ามีมากเด็กก็จะช่วยจดงานบ้างช่วยยกของบ้าง เด็กถูกทำโทษบ่อยครั้งเมื่อดูแลน้องไม่ดี ตอนเย็นเลิกเรียนต้องไปรับน้องที่โรงเรียนเอกชนในย่านเดียวกันแล้วพากลับบ้านซึ่งอยู่ใกล้ต้องขึ้นรถประจำทางหลายทอด เด็กสนิทกับอาผู้หญิงและน้องมากที่สุด

ในด้านการเรียน เด็กชายค. ตั้งใจเรียนบางครั้ง พุดเชือกถือไม่ได้ ชอบเล่นขณะเรียน ถ้าตั้งใจเรียนก็เรียนพอใช้ได้ ในกลุ่มเพื่อนสนิทเด็กจะมีลักษณะขี้นยวนเพื่อนอ่อนแอ ชอบฟ้องครู

2.2.4 เด็กชายง. จากการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวข้างต้น พบว่า เด็กชายง. อยู่กับมารดา มีพี่ชาย 1 คน เป็นทหารเกณฑ์ พี่สาว 1 คน เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บิดาแยกทางไปตั้งแต่เด็กชายง. เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มารดามีอาชีพทำขนมขาย ต้องออกจากบ้านตั้งแต่เวลา 04.00 นาฬิกาและกลับเข้าบ้านประมาณ 21.00 นาฬิกา ร้านค้า

กับบ้านพักห่างกันประมาณ 100 เมตร เด็กจึงไปหา มารดา ที่ร้านได้ เด็กมีหน้าที่ช่วยมารดา ทำงานบ้านและหุงข้าวเตรียมไว้ให้มารดา หลังเลิกเรียนต้องไปเรียนพิเศษกับป้า เพราะอยาก อ่านหนังสือได้คล่องขึ้น เด็กมีความผูกพันกับมารดามาก ความสัมพันธ์กับพี่ไม่ค่อยดี เพราะ เห็นว่าพี่ไม่ช่วยงานมารดา

ในด้านการเรียนเด็กชายจ. ชอบเล่นมากกว่าทำงาน เข้าหาเพื่อนเสมอ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะดี สติปัญญาไม่ดี นุกกระด้าง ขาดความมั่นใจในตัวเอง เชื่อคำยุยง ของเพื่อนจึงต้องระมัดระวังในการคบเพื่อน ในกลุ่มเพื่อนสนิทเด็กจะมีลักษณะ เป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ เคยพบเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อุจจาระราดในห้องน้ำ เด็กชายจ. ช่วยล้าง และไปชอกลงเเองที่ห้องธุรการมาให้เปลี่ยน มีน้ำใจกับเพื่อน ชอบแบ่งปัน สนุกสนาน ไม่ค่อย สนใจเรียน ชอบเข้าหาเพื่อน

2.2.5 เด็กชายจ. จากการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวข้างต้น พบว่า เด็กชายจ. อาศัยอยู่กับย่า บิดา มารดาแยกทางกัน ต่างมีครอบครัวใหม่ มีพี่ชาย 1 คน ทำงานเป็นคนส่งของ น้องสาว 1 คน กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเดียวกัน เด็กได้เงินใช้จ่ายจากมารดาลับค่าหีละ 50 บาท จากบิดา 100 บาท ไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในบ้านเพราะย่าทำให้หมดทุกอย่าง ภายในบ้านอยู่กันหลายคนจึงมีเรื่องทะเลาะกันบ่อยครั้ง ในวันหยุดเด็กมักจะไปหา มารดา เพราะมารดาเป็นช่างเสริมสวยไม่มีเวลาวางที่จะมาหาเด็ก ส่วนบิดาอยู่ในซอยเดียวกันเมื่อมีเวลาวางจะแวะมาหาเด็กเสมอ เด็กสนิทกับบิดามากที่สุด และรักยำมากเนื่องจากย่าใจดีและเลี้ยงดูมาตั้งแต่เล็ก

ในด้านการเรียนเด็กชายจ. เป็นเด็กร่าเริงแจ่มใส ชอบเล่นและคุย มีความรับผิดชอบในการทำงานเป็นบางเวลา ชอบชมเชยเพื่อนให้อยู่ได้อ่านาจของตนแต่ไม่ก้าวร้าว กับครู ชอบทำตัวแบบวัยรุ่นคือ แต่งกายและไว้ผมผิวดระเบียบ ขาดเรียนบ่อย ไม่สนใจการเรียน ชอบทำตัวให้เป็นจุดเด่น ชอบล้อเพื่อนที่มีปมด้อยทางด้านกีฬา ไม่ค่อยมีระเบียบวินัย ในกลุ่ม เพื่อนสนิทเด็กจะมีลักษณะชอบช่วยเหลือเพื่อน สนุกสนาน ถ้าวันใดไม่มาโรงเรียนเพื่อนจะรู้สึก เหงา มักพูดคำหยาบ ชอบแกล้งและเข้าหาเพื่อน

2.3 การเยี่ยมบ้าน

2.3.1 เด็กชายก. จากการเยี่ยมบ้านเด็กชายก. สภาพบ้านเป็นบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ ชั้นล่างด้านหน้าเป็นระเบียงสำหรับนั่งเล่นในบ้านเป็นห้องโถงด้านหลังเป็นห้องน้ำ ห้องครัว ชั้นบนแบ่งเป็น 5 ห้อง บรรยากาศในบ้านร่มเย็น มีรั้วรอบบ้านได้พบและพูดคุยกับยาย ยายเป็นคนสุภาพพูดไพเราะแต่สุขภาพไม่แข็งแรง เดิมเคยเลี้ยงดูเด็กตอนช่วงที่บิดา มารดาอยู่ด้วยกัน เด็กมีกิริยาเรียบร้อยตั้งแต่ช่วงที่บิดา มารดาแยกทางกัน แล้วเปลี่ยนที่อยู่บ่อยครั้ง ปรากฏว่านิสัยเด็กเปลี่ยนไปมาก พูดคำหยาบ ชอบหาเรื่องทะเลาะกับคนในบ้าน ชอบตำว่าคนอื่นรวมทั้งยายด้วย กิริยาไม่เรียบร้อย ไม่รับผิดชอบเรื่องของตนเอง สนใจแต่การเล่น มารดาไม่สนใจอบรมสั่งสอนเนื่องจากไปทำงานแต่เช้ากลับบ้านค่ำ สนใจแต่สามีใหม่ ไม่มีเวลาให้ลูก

2.3.2 เด็กชายข. จากการเยี่ยมบ้านเด็กชายข. เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวทางเดินเข้าบ้านเป็นทางปูน รถเข้าไม่ได้ รอบๆ บ้านเป็นน้ำ ไม่ได้ถมที่ ภายในบ้านตรงกลางเป็นห้องโถง มีห้องด้านซ้าย 2 ห้อง ด้านหลังเป็นครัวและห้องน้ำ ได้พบกับยายและน้าชายทราบว่าเด็กไม่ค่อยพูดคุย จะพูดคุยเฉพาะเวลาอยู่กับเพื่อนรุ่นเดียวกัน ยายรักหลานแต่ต้องเข้มงวดและลงโทษเมื่อทำผิดเพราะกลัวว่าหลานจะเกเร ยายมีรายได้เพียงเล็กน้อยจากเงินที่ลูกๆ ให้รายเดือนแต่ต้องส่งหลานเรียน 2 คน คือ เด็กชาย ข. และพี่ชาย เมื่อเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงไม่แน่ใจว่าจะได้เรียนต่อหรือไม่ เพราะพี่ชายต้องการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ยายเกรงว่าจะส่งเสียไม่ไหว ถ้าไม่ได้เรียนต่อเด็กก็ต้องทำงาน

2.3.3 เด็กชายค. จากการเยี่ยมบ้านเด็กชายค. เป็นบ้านตึกสองชั้นครึ่ง ชั้นล่างเป็นที่สำหรับคนงานทำงานเย็บรองเท้า ชั้นลอยเป็นที่พักของคนงานและเด็กชายค. ชั้นบนเป็นที่พักของอาและครอบครัว จากการพูดคุยกับอาผู้หญิงและอาผู้ชายบอกว่าเด็กชอบเล่นการพนันและชอบพูดโกหก ไม่ค่อยรับผิดชอบ นอนดึกและตื่นสาย ทำให้ไม่อยากมาโรงเรียน ไม่ค่อยมีการบ้านไปทำที่บ้าน ช่วยงานอาบ้างตามที่ใช้ เมื่อทำผิดก็จะถูกทำโทษ

2.3.4 เด็กชายง. จากการเยี่ยมบ้านเด็กชายง. เป็นบ้านไม้ 2 ชั้นชั้นล่างเป็นที่เก็บของ ชั้นบนด้านหน้าเป็นที่โล่งใช้สำหรับนั่งเล่นดูโทรทัศน์และทำครัว ด้านหลังมี 2 ห้อง จากการคุยกับมารดา เด็กช่วยงานบ้านได้มาก คอยเอาใจใส่มารดาซึ่งลูกคนอื่นไม่ทำ

เด็กชอบตามเพื่อน มารดาจึงแก้ปัญหาไม่ให้ไปเล่นกับเพื่อนโดยการซื้อลูกโป่งมาให้อัดลม และนำไปขายตามตลาดนัดใกล้ๆ บ้าน ซึ่งเด็กก็เต็มใจทำและไม่มีเวลาไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน มารดาเข้าใจว่า เด็กเรียนไม่ดีจึง ให้เรียนพิเศษเพื่อผลการเรียนจะได้ดีขึ้น ถ้าสามารถเรียนต่อได้ ก็จะทำให้เรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน

2.3.5 เด็กชายจ. จากการเยี่ยมบ้านเด็กชายจ. อาศัยอยู่กับย่า ซึ่งอยู่บ้านของตัวเองแต่เป็นที่ของอา เป็นบ้านไม้ 2 ชั้น ปลูกอยู่ในพื้นที่ประมาณ 50 ตารางวา ไม่ได้ถมที่ ยกพื้นสูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร ตัวบ้านใช้เศษไม้เก่าและหลังคามุงด้วยสังกะสีเก่าเช่นกัน พบลุงและย่า ทราบว่าในบ้านอยู่กันหลายครอบครัวคล้ายกับเป็นบ้านกลาง ใครไม่มีที่พักก็นอนอยู่เมื่อหาที่อยู่ใหม่ได้จึงแยกออกไป ทราบจากย่าว่าเมื่อเด็กกลับถึงบ้านจะไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ เนื่องจากย่าอยู่บ้านทำงานบ้านทุกอย่างเรียบร้อย เด็กเคยไปรับจ้างทำงานทำช่วงเย็นแต่ปัจจุบันไม่ได้ทำ มีเวลาว่างจะขี่จักรยานเล่นแถวบ้าน เพราะพื้นที่รอบๆ เหมาะแก่การขี่รถเล่น จะทำการบ้านหรือทบทวนบทเรียนบ้างตอนค่ำ ส่วนในวันหยุดมักจะไปหามารดา เด็กเป็นคนสดชื่นรื่นเริงดีและทางบ้านเห็นว่าเด็กเรียนดีกว่าพี่และน้อง จึงตั้งใจให้เด็กเรียนต่อแน่นอน

2.4 อดีตชีวิต

2.4.1 เด็กชายก. จากอดีตชีวิต ทำให้ทราบว่า เด็กชายก. เป็นบุตรคนเดียวของบิดา มารดา มีพี่สาวต่างบิดา 1 คน บิดา มารดาแยกทางกันตั้งแต่เด็ก อายุได้ 5 ขวบและบิดาขอเป็นผู้ดูแลเด็กเอง บิดานำไปฝากเรียนโรงเรียนอนุบาล ซึ่งเป็นของป้า เรียนจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากนั้นย้ายที่อยู่อีกหลายแห่งและย้ายโรงเรียนด้วย มาเรียนที่โรงเรียนปัจจุบัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยบิดามาเช่าห้องพักอยู่ใกล้โรงเรียน

ปัจจุบันมารดามีสามีใหม่ ส่วนบิดาอยู่คนเดียว เด็กมีความสนิทสนมกับบิดามากที่สุด มีเวลาว่างมักชอบเล่นเกมส์ อ่านการ์ตูน ชอบไปเล่นที่ศูนย์เยาวชน มารดาตั้งความหวังกับเด็กไว้สูง

2.4.2 เด็กชายข. จากอดีตชีวิตเด็กชายข. เป็นบุตรคนที่ 2 ของบิดา มารดา มีพี่สาว 1 คน อยู่กับบิดาและมีพี่ชายต่างบิดา 1 คน ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 บิดา มารดาแยกทางกันตั้งแต่เด็กยังเล็ก เด็กอยู่ในความดูแลของยายมาตลอดจนอายุ 5 ขวบ จึงไปอยู่กับตาที่จังหวัดระยองและบวชเณรอยู่ 3 ปี ขณะบวชเรียนหนังสือไปด้วย จนปลายปีขึ้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นไ้มาลาเรียจึงไม่ได้สอบและสึกออกมา ย้ายมาเรียนต่อในจังหวัดชลบุรี โดยไปอาศัยอยู่กับคนรู้จัก เรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จนจบ จึงกลับมาอยู่กับยายและเข้าเรียนในโรงเรียนปัจจุบันในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เด็กมีเพื่อนสนิทที่บ้านซึ่งเป็นญาติกัน เมื่อมีเวลาว่างจะเล่นด้วยกัน ชอบเลี้ยงไก่ ได้ค่าขนมวันละ 20 บาท เมื่อมีเงินจะเก็บไว้สำหรับไปเที่ยวกับเพื่อน

2.4.3 เด็กชายค. จากอัตชีวประวัติเด็กชายค. เป็นบุตรคนเดียวของบิดา มารดาซึ่งแยกทางกันตั้งแต่เด็กยังไม่เข้าโรงเรียน โดยมารดาเป็นฝ่ายแยกไปและไม่ได้กลับมาติดต่ออีกเลย เมื่อมารดาแยกไปได้ไม่นาน บิดาได้พาเด็กไปฝากไว้กับยายแล้วเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดแต่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตขณะเดินทางเด็กจึงอยู่กับยาย พอจะเข้าโรงเรียนยายจึงนำไปให้อาเลี้ยงดู อาดูแลเอาใจใส่ดีมีความสุขพอสมควรแต่เมื่อามีครอบครัวเด็กมีปัญหากับอาสะใภ้ จึงย้ายไปอยู่กับอาผู้หญิงซึ่งมีกิจการทำรองเท้าหนังส่งขาย เดิมบ้านอาอยู่ใกล้โรงเรียนแต่ปัจจุบันย้ายไปอยู่คลองเตย จึงต้องเดินทางไกลขึ้น

เด็กมีเพื่อนสนิททั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ชอบไปเที่ยวด้วยกัน ได้เงินใช้จ่ายวันละ 20-40 บาท จากอา งานที่ทำประจำคือ เลี้ยงน้อง ชอบอ่านการ์ตูนและดูโทรทัศน์ ชอบไปเล่นที่สนามกีฬา

2.4.4 เด็กชายง. จากอัตชีวประวัติ เด็กชายง. เป็นบุตรคนที่ 3 มีพี่ชาย 1 คน เป็นทหารเกณฑ์ พี่สาว 1 คน เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บิดา มารดาแยกทางกันตั้งแต่เด็กเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยบิดาแยกไปมีครอบครัวใหม่นานๆ จึงจะมาพบกัน สัมพันธภาพกับมารดาดีมาก สงสารมารดาที่มีเวลานักผ่อนน้อย ไม่ชอบที่นี้ๆ ไม่ช่วยมารดาทำงาน เด็กชอบเล่นฟุตบอลกับเพื่อน มักไปเล่นฟุตบอลด้วยกันที่ศูนย์เยาวชน ถ้ามีเงินชอบซื้อของเล่น ไม่ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูโทรทัศน์

2.4.5 เด็กชายจ. จากอัตชีวประวัติ เด็กชายจ. เป็นบุตรคนที่ 2 มีพี่ชาย 1 คน ซึ่งปัจจุบันทำงานแล้ว น้องสาว 1 คน กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่กับย่า บิดา มารดาแยกทางกันตั้งแต่เด็กอายุ 1 ขวบ เด็กอยู่กับย่ามาตลอด โดยมารดาแยกไป ให้นับ

มารดาครั้งแรกตอนเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพราะถูกรถชน มารดามาเยี่ยมและติดต่อกันมาตลอด มารดาให้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวสัปดาห์ละ 50 บาทและให้ยาสัปดาห์ละ 300 บาท บิดามารดาต่างก็มีครอบครัวใหม่ เด็กสนิทกับบิดามากที่สุด ชอบเล่นบาสเกตบอลและเลี้ยงปลา มีการเก็บเงินไว้ใช้ในวันข้างหน้า ชอบอ่านนิยายผีและการ์ตูน ชอบร้องเพลงมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

2.5 บันทึกประจำวัน

2.5.1 เด็กชายก. จากบันทึกประจำวันทำให้ทราบว่า เด็กชายก. มีกิจวัตรประจำวันเหมือนๆ กันคือ ในวันธรรมดาตื่นเข้ามาโรงเรียน เลิกเรียนก็เรียนพิเศษกลับบ้าน เล่น รับประทานอาหาร ดูโทรทัศน์ เข้านอน ส่วนในวันหยุดจะตื่นสาย รับประทานอาหาร เล่นเกมส์ เย็นๆ ไปเล่นนอกบ้าน คำดูโทรทัศน์จนดึก ซึ่งแสดงว่ามีนิสัยเหมือนเด็กธรรมดาทั่วไปคือ กิน นอน เล่น และเรียนหนังสือ

2.5.2 เด็กชายข. จากบันทึกประจำวัน เด็กชายข. มีกิจวัตรดังนี้ ตอนเช้าจะมีหน้าที่ซึ่งกรยานไปส่งน้ำหน้าปากซอย แล้วจึงมาโรงเรียน หลังเลิกเรียนไม่ยอมกลับบ้าน ช่วยงานบ้านแล้วออกไปเล่นกับเพื่อนแถวบ้าน คำกลับเข้าบ้านดูโทรทัศน์ส่วนในวันหยุดตอนเช้าให้อาหารไก่และช่วยงานบ้าน เสร็จแล้วจะไปเล่นกับเพื่อน กลับบ้านดูโทรทัศน์จนดึก ซึ่งแสดงว่าเป็นเด็กขยัน มีความรับผิดชอบ

2.5.3 เด็กชายค. จากบันทึกประจำวัน เด็กชายค. มีกิจวัตรคือ เข้ามาโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกทำโทษเรื่องไม่ทำการบ้าน และไม่มีหนังสือเรียน เลิกเรียนกลับบ้านช่วยดูแลน้อง ส่วนวันหยุดตอนเช้าจะช่วยอาทำงานดูแลน้องบ่ายจะไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน บางครั้งจะไปดูคนงานเล่นการพนัน คำดูโทรทัศน์ ซึ่งแสดงว่าเป็นเด็กรับผิดชอบงานที่บ้าน แต่ไม่ค่อยขยันเรียน หรือไม่เอาใจใส่ในการเรียน

2.5.4 เด็กชายง. จากบันทึกประจำวัน เด็กชายง. มีกิจวัตรประจำคือ เข้ามาโรงเรียน รับประทานอาหารเข้าที่โรงเรียน เรียนและเล่นกับเพื่อน กลับบ้าน รับประทานอาหาร อาบน้ำ ซึ่งกรยานเล่น กลับเข้าบ้านหุงข้าวเตรียมไว้ให้มารดา ดูโทรทัศน์ ส่วนในวันหยุด เข้าหุงข้าว ไปเล่นกับเพื่อน ช่วยงานบ้าน เย็นดูโทรทัศน์ คำเช้านอนซึ่งแสดงว่าเป็นเด็กรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

2.5.5 เด็กชายจ. จากนั้นทุกประจำวัน เด็กชายจ. มีกิจวัตรคือ มาโรงเรียน เมื่อมีเวลาว่างจะเล่นบาสเกตบอล หลังเลิกเรียนจะซื้อผัก ปลา เมื่อกลับบ้าน แล้วมักจะออกไปซื้อถักรักรยานเล่นอีก กลับเข้าบ้านตอนค่ำ ถ้าในวันหยุดมีหนังกลางแปลงมักจะออกไปดูและกลับเข้าบ้านดึกมาก ซึ่งแสดงว่าเป็นเด็กที่มีนิสัยเหมือนเด็กทั่วๆ ไป คือ กิน นอน เล่น

2.6 สังคมมิติ

การทำสังคมมิติ ใช้สถานการณ์ "การไปเที่ยว" ซึ่งปรากฏผลดังนี้

2.6.1 เด็กชายก. อยู่ในลักษณะเลือกซึ่งกันและกัน (Mutual Choice) เด็กได้รับเลือกจากเพื่อน 2 คน และเลือกเพื่อน 2 คน เช่นกันแต่คนละอันดับ จากกลวิธีใครเอ่ย พบว่าเด็กชายก. ได้รับการประเมินจากเพื่อนๆ ในทางลบ ได้แก่ ชอบลูกจากที่ พูดมาก แต่งกายไม่เรียบร้อย ส่วนในทางบวกคือ อารมณ์เย็น

2.6.2 เด็กชาย ข. อยู่ในลักษณะคือเลือกซึ่งกันและกันแต่เป็นคนละอันดับ ได้รับเลือกจากเพื่อนในระดับที่ 2 เพียงคนเดียว (Neclectee)

จากกลวิธี "ใครเอ่ย" ได้รับการประเมินทางบวก ได้แก่ สนุกสนาน หน้าตาดี ส่วนทางลบ คือ ล้อเลียนเพื่อน หยิบของคนอื่น ขี้บ่น ชอบออกคำสั่ง

2.6.3 เด็กชายค. อยู่ในตำแหน่งที่ไม่ได้รับเลือกจากกลุ่มเลย (Rejectee) แต่ตัวเองเลือกเพื่อนทั้ง 2 ตำแหน่ง

จากกลวิธี "ใครเอ่ย" เด็กได้รับการประเมินในทางลบ ได้แก่ ลูกจากที่ แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่รับผิดชอบ

2.6.4 เด็กชายง. อยู่ในลักษณะเลือกซึ่งกันและกัน จากกลวิธี "ใครเอ่ย" ได้รับการประเมินเป็นทางลบมาก ได้แก่ ลูกจากที่ พูดมาก แต่งกายไม่เรียบร้อย ส่วนทางบวกได้แก่ สนุกสนาน แจ่มใส ยิ้มง่าย

2.6.5 เด็กชายจ. อยู่ในตำแหน่งได้รับเลือกจากกลุ่มมากที่สุด (Star) จากกลวิธี "ใครเอ่ย" ได้รับการประเมินทั้งทางบวกและทางลบคือ ทางบวก ได้แก่ ช่วยเหลือเพื่อน สนุกสนาน รื่นเริง ส่วนทางลบคือ ไม่รับผิดชอบ ชอบลูกจากที่

2.7 แบบสอบถาม

จากแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ทราบข้อเท็จจริงในด้านต่างๆ

ดังนี้

2.7.1 เด็กชายก.

2.7.1.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว พบว่าเด็กชายก. อายุ 12 ปี เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดในกรุงเทพฯ อยู่บ้านของยาย มีห้องส่วนตัว บิดาอายุ 41 ปี จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีพรับจ้าง มารดาอายุ 38 ปี จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเช่นกัน อาชีพรับจ้าง บิดา มารดาแยกทางกัน มารดาสมรสใหม่ เด็กมีที่อยู่ไม่แน่นอน มีพี่สาวต่างบิดา 1 คน

2.7.1.2 ประสิทธิภาพ เด็กมีสุขภาพดีไม่เคยเจ็บป่วยอย่างหนัก ไม่มีความผิดปกติทางร่างกาย นอนวันละ 8-10 ชั่วโมง

2.7.1.3 สังคมและกิจกรรม เด็กชอบที่อยู่อาศัย มีเพื่อนไปเที่ยวที่บ้านบ่อย สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์บ้าง ชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์และอ่านหนังสือหลายประเภท ชอบการว่ายน้ำและแบดมินตัน

2.7.1.4 ด้านกิจกรรม การศึกษาและปัญหา เด็กคิดว่าตัวเองมีเพื่อนมาก เด็กมีเวลาอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนวันละ 1 ชั่วโมง มีที่ส่วนตัวสำหรับอ่านหนังสือ วิชาที่ชอบมากที่สุดคือ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและอังกฤษ วิชาที่ชอบน้อยที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์และงานบ้าน วิชาที่ยากที่สุดคือ อังกฤษและคณิตศาสตร์ วิชาที่ง่ายที่สุดคือ วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและงานบ้าน วิชาที่ต้องเอาใจใส่มากที่สุดคือ อังกฤษ ทำสมาธิในการดูหนังสือได้ยาก ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง บิดาต้องการให้เป็นวิศวกร มารดาต้องการให้เป็นแพทย์ ตั้งใจจะเรียนมหาวิทยาลัย ความเป็นอยู่ที่โรงเรียนและที่บ้านดีไม่มีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ

2.7.2 เด็กชายข.

2.7.2.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว เด็กชายข. อายุ 13 ปี อยู่บ้านของตนเองแต่ไม่มีห้องส่วนตัว บิดาอายุ 43 ปี ไม่ได้ติดต่อกัน มารดาอายุ 36 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับจ้าง บิดาสมรสใหม่ เด็กอยู่กับยายและน้า ได้ค่าขนม

จากยาย มีพี่สาวเกิดจากบิดาเดียวกัน 1 คน แต่อยู่กับบิดาไม่เคยพบกัน มีพี่ชายต่างบิดา 1 คน อยู่บ้านเดียวกัน

2.7.2.2 ประวัติสุขภาพ ขณะนี้สุขภาพดีเคยป่วยเป็นไข้มาลาเรีย ตอนอายุ 8 ปี ปัจจุบันยังมีอาการเป็นครั้งคราว ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ นอนวันละ 6-8 ชั่วโมง

2.7.2.3 สังคมและกิจกรรม ชอบที่อยู่อาศัย มีเพื่อนมาเยี่ยมที่บ้านบ้าง ไม่ได้รับอนุญาตให้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ กีฬาที่ชอบคือ เปตอง ชอบตีกอล์ฟและปลูกต้นไม้

2.7.2.4 กิจกรรม การศึกษาและปัญหา ที่โรงเรียนมีเพื่อนมาก ให้อ่านหนังสือประมาณวันละ 1 ชั่วโมง วิชาที่ชอบมากที่สุดคือ คณิตศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาที่ชอบน้อยที่สุดคือ อังกฤษและเกษตร วิชาที่ยากที่สุดคือศิลปะและดนตรี วิชาที่ง่ายที่สุดคือ พลศึกษาและงานประดิษฐ์ วิชาที่เอาใจใส่มากที่สุดคือ ภาษาไทย ไม่ค่อยมีสมาธิในการดูหนังสือ ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อยากเป็นทหารเรือแต่ไม่แน่ใจว่าจะได้เรียนต่อ ไม่อยากอยู่บ้าน

2.7.3 เด็กชายค.

2.7.3.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัวเด็กอายุ 13 ปี อยู่กับอา ไม่มีห้องส่วนตัว บิดาเสียชีวิตแล้ว มารดาไม่ได้มาอยู่ด้วย

2.7.3.2 ประวัติสุขภาพ สุขภาพขณะนี้ดีพอใช้ มีโรคหอบประจำตัว จะมีอาการเมื่อเหนื่อย เคยประสบอุบัติเหตุรถจักรยานล้ม มีบาดแผลที่ขา รู้สึกวิงเวียนศรีษะ บ่อยครั้ง นุดคล่อง ได้ยินไม่ชัดเจน นอนวันละ 8-10 ชั่วโมง

2.7.3.3 สังคมและกิจกรรม ชอบบ้านที่อยู่และชอบให้เพื่อนมาเที่ยวที่บ้าน ไม่ได้รับอนุญาตให้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ชอบฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์และอ่านหนังสือ ประเภทตลกขบขัน เวลาว่างจะช่วยอาจัดงานรอมเท้าและจะได้รับเงินพิเศษ

2.7.3.4 กิจกรรม การศึกษาและปัญหา กิจกรรมที่ชอบมากที่สุด ในโรงเรียนคือ การเข้าค่ายพักแรมเพราะทำให้มีเพื่อนมาก มีเวลาทบทวนการเรียนประมาณ วันละ 1 ชั่วโมง วิชาที่ชอบมากที่สุดคือ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและภาษาไทย วิชาที่ชอบน้อยที่สุดคือ คณิตศาสตร์และอังกฤษ วิชาที่ยากที่สุดคือ อังกฤษและภาษาไทย วิชาที่ง่ายที่สุด คือ

คณิตศาสตร์ วิชาที่ต้องท่องมากที่สุดคือ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หาเวลาดูหนังสือยาก ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน ชอบเรียนหนังสือ ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ต้องการเป็นช่างยนต์ อยู่โรงเรียนมีเพื่อนมากและสนุก ความเป็นอยู่ทางบ้านน่าพอใจ มีปัญหาเรื่องถูกแก๊ง

2.7.4 เด็กชายง.

2.7.4.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว อายุ 13 ปี เกิดในกรุงเทพฯ อยู่บ้านของตนเองไม่มีห้องส่วนตัว บิดาอายุ 52 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อาชีพค้าขาย มารดาอายุ 52 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพค้าขาย บิดา มารดาแยกทางกัน บิดาสมรส์ใหม่ เด็กอยู่กับมารดา มีพี่น้องร่วมบิดา มารดาคือ พี่ชาย 1 คน พี่สาว 1 คน อยู่บ้านเดียวกัน

2.7.4.2 ประวัติสุขภาพ ขณะนี้สุขภาพดี ไม่เคยเจ็บป่วยหนัก ร่างกายปกติ นุ้ตติดอ่าง ได้ยินชัดเจน นอนวันละ 6-8 ชั่วโมง

2.7.4.3 สังคมและกิจกรรม ชอบที่อยู่มาก มีความรู้สึกที่ดีกับเพื่อน ได้รับอนุญาตให้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ชอบฟังเพลงและดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือประเภทตลกขบขัน ชอบเล่นฟุตบอลและว่ายน้ำ

2.7.4.4 กิจกรรม การศึกษาและปัญหา กิจกรรมที่ชอบมากที่สุดคือ กีฬาสี มีที่สำหรับอ่านหนังสือ วิชาที่ชอบมากที่สุดคือ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาที่ชอบน้อยที่สุดคือ อังกฤษ วิชาที่อยากที่สุดคือ อังกฤษ วิชาที่ง่ายที่สุดคือ ภาษาไทย วิชาที่ต้องเอาใจใส่มากที่สุดคือ อังกฤษและภาษาไทย ไม่มีสมาธิในการดูหนังสือ ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน ไม่ชอบเรียนหนังสือ ผลการเรียนไม่ดี ความเป็นอยู่ทั้งทางบ้านและทางโรงเรียนดี

2.7.5 เด็กชายจ.

2.7.5.1 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว อายุ 14 ปี เกิดในกรุงเทพฯ อยู่กับย่า ไม่มีห้องส่วนตัว บิดาอายุ 36 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับเหมาก่อสร้าง มารดาอายุ 34 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับจ้างเสริมสวย บิดา มารดา แยกทางกันต่างสมรสใหม่ มีพี่น้องบิดามารดาเดียวกัน 2 คน พี่ชาย 1 คน น้องสาว 1 คน มีน้องต่างมารดา 1 คน เป็นชาย ในบ้านอยู่กันหลายครอบครัว

2.7.5.2 ประวัติสุขภาพ สุขภาพดีมากแต่เป็นโรคผิวหนัง เคยถูกรถชนเมื่ออายุ 9 ปี ขาซ้ายบาดเจ็บและตาบวมมาก พุดคล่อง ได้ยินชัดเจน นอนวันละ 6-8 ชั่วโมง เป็นลมพิษเสมอ

2.7.5.3 สังคมและกิจกรรม ชอบที่ฝึก มีความรู้สึกที่ดีกับเพื่อน มีอิสระในการตัดสินใจ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ชอบฟังเพลง ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัย ชอบเล่นกีฬากลางแจ้ง เล่นหีบเพลงได้

2.7.5.4 กิจกรรม การศึกษาและปัญหา กิจกรรมที่ชอบมากที่สุดคือกีฬา มีเวลาทบทวนบทเรียนประมาณวันละครึ่งชั่วโมง ไม่มีที่สงบสำหรับอ่านหนังสือ วิชาที่ชอบมากที่สุดคือ สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและพลศึกษา วิชาที่ชอบน้อยที่สุดคือ คณิตศาสตร์และอังกฤษ วิชาที่ยากที่สุดคือ อังกฤษและคณิตศาสตร์ วิชาที่ง่ายที่สุดคือ งานเลือกและศิลปะวิชาที่ต้องเอาใจใส่มากที่สุดคือ ภาษาไทย ทำสมาธิในการดูหนังสือได้ยาก ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน ไม่ชอบเรียนหนังสือ การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สนุกสนานดีเมื่ออยู่ในโรงเรียน อยู่บ้านรู้สึกสบายและอบอุ่น สิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือคือ เงินและอุปกรณ์การเรียน

2.8 แบบทดสอบ

2.8.1 เด็กชายก. จากแบบทดสอบปรากฏผลดังนี้

2.8.1.1 แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาแบบแมทริซีสี่ก้าวหน้า (Progressive Matrices for Child) พบว่าเด็กชายก.มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง มีสมาธิในการทำแบบทดสอบ ให้ความร่วมมือดีและทำอย่างต่อเนื่อง

2.8.1.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน (Draw A Person Test หรือเรียกย่อว่า DAP) พบว่าเด็กชายก. มีลักษณะเพ้อฝัน (Fantasy) ชอบคิดหรือตัดสินใจด้วยตัวเอง มองตนเองต่ำกว่าความเป็นจริง (Underestimate) มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี (Poor Communication) ชอบสนุก ค่อนข้างทะเล้น ขาดความมั่นใจ มีความขัดแย้งในใจ มีความหวาดระแวง (Paranoid)

2.8.1.3 แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ (Bender Gestalt Test) พบว่าเด็กชายก. ค่อนข้างรอบคอบ รู้จักคิดก่อนทำ อารมณ์ค่อนข้างมั่นคง แต่มีการ

อ่อนไหวในบางครั้ง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง บางครั้งเอาแต่ใจตัวเอง มีลักษณะตื้อเจียบ ชอบฝ่าฝืนระเบียบบ้าง มีลักษณะหวาดระแวง ถูกชักจูงได้ง่าย ไม่ค่อยสุขภาพ มีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อเพศตรงข้าม ขาดความเป็นผู้นำ มักถูกเพศหญิงข่มเหง

2.8.1.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test หรือเรียกย่อว่า S.C.T.) พบว่าเด็กชายข. มีความรู้สึกที่ดีต่อบิดา มารดาแต่มารดาไม่มีเวลาให้ ไม่อยากให้มารดามีสามีใหม่ บิดามีเวลาว่างให้มากกว่ามารดา แต่ชอบเที่ยวและดื่มเหล้า ชีวิตครอบครัวช่วงที่บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน มีความสุขกว่าปัจจุบัน ไม่ชอบให้ชายและหญิงที่แต่งงานแล้วหย่ากัน อยากให้บิดา มารดากลับมาอยู่ด้วยกัน มีความรู้สึกว่าตนเองด้อยกว่าคนอื่น มีความแพ้อ่อน

2.8.2 เด็กชายข. จากแบบทดสอบปรากฏผลดังนี้

2.8.2.1 แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาแบบแมทธิวส์ก้าวหน้า พบว่า เด็กชายข. มีระดับเชาวน์ปัญญาปานกลาง ขาดสมาธิในการทำแบบทดสอบบางช่วง ให้ความร่วมมือดีพอสมควร

2.8.2.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน พบว่าเด็กชายข. มีลักษณะต่อต้านสังคมเฉพาะเพศหญิง มองตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง ค่อนข้างชอบตัดสินใจด้วยตัวเอง มีความวิตกกังวลสูง (High Anxiety) มีความรู้สึกผิด (Guilty Feeling) มีเล่ห์เหลี่ยม (Tricky) มีแนวโน้มที่จะเป็นโรคประสาท (Sign of Anxiety Neurosis) ค่อนข้างชอบแสดงออก (Show off)

2.8.2.3 แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ พบว่าเด็กชายข. ค่อนข้างรอบคอบ อารมณ์อ่อนไหวมาก มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตื้อเจียบ ฝ่าฝืนกฎระเบียบบ้าง ไม่ค่อยสุขภาพ ก้าวร้าว ชอบเป็นผู้นำ ถ้าตั้งใจทำอะไรจะ ทำได้ดี

2.8.2.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ พบว่าเด็กชายข. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อมารดา คิดว่ามารดาไม่รับผิดชอบเลี้ยงดูตน ส่วนบิดาไม่เคยพบ ครอบครัวไม่มีความอบอุ่น ตนเองมีสภาพเหมือนคนรับใช้ ถูกกดขี่จากพี่ ต้องการได้รับความเป็นธรรม ไม่อยากอยู่บ้าน ต้องการบิดามากที่สุดอนาคตอยากอยู่ในสังคมที่ดี

2.8.3 เด็กชายค. จากแบบทดสอบปรกฏผลดังนี้

2.8.3.1 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาแบบแมทริชสี่ก้าวนหน้า พบว่า
เชาว์ปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง ให้ความร่วมมือในการทำ มีสมาธิในการทำดี

2.8.3.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน พบว่าเด็กชายค.
มีลักษณะต่อต้านสังคม มีความหวาดระแวงและมีความวิตกกังวล มีสัมพันธภาพกับคนอื่นไม่ดีนัก
มีความรู้สึกผิด โดยเฉพาะกับเพศหญิง ตัดสินใจด้วยตัวเองไม่ได้ (Dependency) ไม่ชอบ
ทำงานด้วยตนเอง มีลักษณะก้าวร้าว (Aggressive) บ้างเล็กน้อย

2.8.3.3 แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ พบว่า เด็กชายค.
ขาดความรอบคอบ มีลักษณะเพ้อฝัน ใจร้อน เอาแต่ใจตนเอง ตื้อเจียบ ฝ่าฝืนกฎระเบียบ
ดูคล้ายคนสุภาพแต่ต่อต้านอยู่ในที่ ชอบเป็นผู้นำและข่มเหงผู้หญิง ถ้าต้องการทำอะไรก็ทำ เป็น
ระเบียบได้

2.8.3.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ พบว่า เด็กชายค.
มีภาพพจน์ต่อมารดาคือทั้งลูกและสามี ส่วนบิดาไปทำงานต่างจังหวัดจึงเสียชีวิต คิดว่าชีวิตตัวเอง
แย่ที่สุดแต่ยังดีที่มีอา มักใช้เงินในการตอบแทนผู้อื่น ชอบเล่นการพนันเป็นบางครั้ง และรู้สึกว่า
ไม่ได้รับความอบอุ่น มีความสุขกับชีวิตในอดีต สิ่งที่ต้องการมากคือบิดา มารดา อยากซื้อบ้าน
และมอเตอร์ไซด์

2.8.4 เด็กชายง. จากแบบทดสอบปรกฏผลดังนี้

2.8.4.1 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาแบบแมทริชสี่ก้าวนหน้า พบว่า
เด็กชายง. มีเชาว์ปัญญาอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติแต่มีความตั้งใจในการทำงาน และให้ความ
ร่วมมือดี

2.8.4.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน พบว่าเด็กชายง.
ช่างเพ้อฝัน ประเมินตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง ชอบกิจกรรม (Activity) ชอบแสดงออก
โดยเฉพาะกับเพศหญิง มีความหวาดระแวง ชอบทำมากกว่าพูด ชอบมีความสัมพันธ์กับคนอื่นแต่
ไม่เป็นที่ยอมรับมีการพึ่งพิงผู้อื่นในการตัดสินใจบางครั้ง ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความ
ขัดแย้งในใจ

2.8.4.3 แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ พบว่า เด็กชายจ.

มีความรอบคอบพอสมควร ขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่ไว้วางใจใคร ค่อนข้างสุภาพแต่บางครั้งดื้อเจียนและก้าวร้าว ไม่มีลักษณะผู้นำหรือเพศชายเด่นชัด

2.8.4.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ พบว่า เด็กชายจ.

มีภาพพจน์ที่ดีต่อมารดา มารดาเป็นคนขยัน พักผ่อนน้อย ส่วนบิดาดื่มเหล้า ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีพอสมควร อยากให้บิดามายู่ด้วย ต้องการชีวิตที่มีความสุข ต้องการรถจักรยานมากที่สุด

2.8.5 เด็กชายจ. จากแบบทดสอบปรากฏผลดังนี้

2.8.5.1 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาแบบแมทธิวชีส์ก้าวหน้า พบว่า

เด็กชายจ. มีเชาว์ปัญญาอยู่ในระดับต่ำ แต่มีสมาธิในการทำ ให้ความร่วมมือดี

2.8.5.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน พบว่า เด็กชายจ.

มีลักษณะที่คิดว่าตนเองเก่งกว่าความเป็นจริง (Overestimate) ซ้ำไม่ขาดการวางแผนที่ดี มีความเพ้อฝันเล็กน้อย โดยเฉพาะในเพศหญิง ค่อนข้างเชื่อมั่นในตัวเอง ชอบอยู่คนเดียวมากกว่าอยู่กับคนอื่น ถ้าไม่ชอบใครจะไม่ชอบมาก ชอบมีอำนาจ ตัดสินใจยาก (Conflict) ค่อนข้างหวาดระแวง ชอบวัดความสามารถ และภูมิใจในตัวเอง

2.8.5.3 แบบทดสอบเบนเดอร์ เกสตัลท์ พบว่า เด็กชายจ.

ขาดความรับผิดชอบ ค่อนข้างมีอีโก้ อารมณ์อ่อนไหว ค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง และค่อนข้างหวาดระแวง ทำตัวไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม มีการฝ่าฝืนกฎระเบียบ ชอบเป็นผู้นำ

2.8.5.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ พบว่า เด็กชายจ.

มองมารดาเป็นคนดี แต่ตีทำงานหนักพักผ่อนน้อย ไม่ได้อยู่ด้วยกัน สำหรับบิดาสนิทกันมากแต่บิดาไม่ค่อยมีเวลาให้และรายได้ของบิดาไม่พอกับรายจ่าย บิดาชอบดื่มสุรา ภายในครอบครัวมีความสลายพอสมควร สิ่งที่ต้องการมากที่สุด คือความรักจากบิดา มารดา และอยากให้บิดามารดาคืนคืนกัน

3. การวินิจฉัย

จากการรวบรวมข้อมูลทั้ง 8 เทคนิค ผู้วิจัยวินิจฉัยได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรม

ก่อนวันในชั้นเรียนทั้ง 5 คน มีสาเหตุต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 สาเหตุจากตัวเด็ก

3.1.1 เด็กชายก. จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า เด็กชายก. เคยได้รับความรักความเอาใจใส่จากบิดา มารดา เมื่อครั้งที่อยู่ด้วยกันแต่ต่อมาบิดา มารดาแยกทางกัน จึงทำให้รู้สึกว่าคุณค่าและความรักที่เคยได้รับลดน้อยลงไป ขาดความรักและความเอาใจใส่จากคนรอบข้าง จึงมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เพื่อดึงดูดความสนใจจากบุคคลต่างๆ ซึ่งไม่สนใจว่าจะเป็นพฤติกรรมทางด้านบวกหรือลบ

3.1.2 เด็กชายข. จากข้อมูลทั้งหมดพบว่า เด็กชายข. ถูกเลี้ยงดูมาแบบเข้มงวดจากยายซึ่งมีความรักเด็กแต่กลัวว่าถ้าไม่ควบคุมเด็กจะนิสัยไม่ดีและไม่เคยได้รับความรักความเอาใจใส่ทั้งจากบิดาและมารดา ทำให้เด็กกลายเป็นคนที่มีความเก็บกด เมื่ออยู่ในบ้านเหมือนไม่มีคนที่เข้าใจอย่างแท้จริงจึงไม่ปรึกษาปัญหาหรือพูดคุยเรื่องส่วนตัวกับผู้ใด เมื่อมาโรงเรียนจึงมีพฤติกรรมที่แสดงออกมากเกินไปเพื่อชดเชยกับที่เก็บกดไว้จากบ้านและพฤติกรรมจะออกมาในทางชอบช่มเหรงรังแกเพื่อน

3.1.3 เด็กชายค. จากข้อมูลพบว่า เด็กชายค. ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ เพราะไม่มีทั้งบิดา มารดา หากคนที่รักและปรารถนาดีอย่างแท้จริงและตลอดไปไม่ได้ เมื่ออาศัยอยู่กับใครแล้วมีปัญหาก่เกิดขึ้นก็ต้องเปลี่ยนที่อยู่ ทำให้ขาดความมั่นใจในอนาคตของตนเอง มีความหวาดระแวง พฤติกรรมจึงออกมาในลักษณะไม่คงที่ ชอบเล่นกับเพื่อน แต่เมื่อการเล่นรุนแรงขึ้นก็จะโกรธและชอบด่าโวยวายทำให้เกิดความวุ่นวาย

3.1.4 เด็กชายง. จากข้อมูลพบว่า เด็กชายง. มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำ ลักษณะการพูดและการแสดงออกบางครั้งจึงไม่สมวัยและขาดแบบอย่างที่ดี เนื่องจากบิดาไปมีครอบครัวใหม่ มารดาจึงต้องทำงานหนักไม่มีเวลาอยู่ด้วยกัน พี่ชายก็เป็นเด็กเกเรไม่สนใจการเรียน พี่สาวสนใจการเรียนแต่ไม่ช่วยงานมารดา เด็กมีลักษณะติดเพื่อน เชื้อเพื่อน ไม่รู้จักคิดว่สิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ควบคุมพฤติกรรมตนเองไม่ได้จึงค่อนข้างสร้างความวุ่นวายในชั้นเรียน

3.1.5 เด็กชายจ. จากข้อมูลพบว่า เด็กชายจ. มีระดับสติปัญญาต่ำ แต่มีความสามารถทางด้านกีฬา จึงค่อนข้างชอบแสดงออกและโอ้อวด เพื่อลบปมด้อยในด้านการเรียน ประกอบกับมีวัยที่ค่อนข้างมากกว่าเพื่อนๆ ในชั้นเรียนจึงวางตัวเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อนคนใดยอมเป็นลูกน้องก็จะให้ความช่วยเหลือแต่ถ้าไม่ยอมอาจถูกรังแก

3.2 สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

3.2.1 เด็กชายก. จากข้อมูลพบว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนของเด็กชายก. คือสภาพครอบครัวที่บิดามารดาแยกทางกัน บิดามีงานมากและดื่มเหล้า ชอบเที่ยว ส่วนมารดามีสามีใหม่จึงมีเวลาดูแลเอาใจใส่เด็กน้อยลงทำให้พฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไปทั้งที่บ้านและโรงเรียน

3.2.2 เด็กชายข. จากข้อมูลพบว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียน ของเด็กชายข. คือ การขาดความสนใจจากบิดา มารดาและการเลี้ยงดูที่เข้มงวดของยาย การลงโทษอย่างรุนแรงของน้าและการที่มารดาสนใจเอาใจใส่พี่ชายทำให้เด็กเกิดความน้อยใจและเก็บกดเอาไว้จึงแสดงออกมาในลักษณะต่อต้าน คือเจ็บแค้นและก้าวร้าว

3.2.3 เด็กชายค. จากข้อมูลพบว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนของเด็กชายค. คือ สภาพแวดล้อมในครอบครัวซึ่งมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีคนงานพักอาศัยอยู่ในบ้านและเด็กต้องพักร่วมห้องกับคนงาน ซึ่งมีการมั่วสุมการพนันทำให้เด็กหลงใหลกับการพนันไปบ้าง อีกทั้งการเลี้ยงดูที่ขาดรูปแบบ เนื่องจากอาตองดูแลครอบครัวและงานให้เรียบร้อย จึงไม่มีเวลาให้การอบรมสั่งสอนนอกจากการทำโทษเมื่อทำผิดทำให้เด็กมีอาการไม่มั่นคง เมื่อมาอยู่ในชั้นเรียนจึงถูกเข้าแหย่และเกิดปัญหาสมาธิ

3.2.4 เด็กชายง. จากข้อมูลพบว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนของเด็กชายง. คือ สภาพครอบครัวที่ขาดบิดาทำให้ขาดรูปแบบในการดำเนินชีวิต มารดาต้องทำงานหนักไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน ทำให้เด็กหันไปติดเพื่อนและรับพฤติกรรมต่างๆ ที่ไม่ดีมาปฏิบัติ

3.2.5 เด็กชายจ. จากข้อมูลพบว่า สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนของเด็กชายจ. คือ การอบรมเลี้ยงดูที่ให้อิสระมากเกินไป เนื่องจากบิดา

มารดาอยู่ห่างไกล มอบให้ย่าซึ่งใจดีและมีหลานที่ต้องดูแลหลายคนเป็นผู้ดูแล จึงปล่อยให้มือสละ
 ในด้านการปฏิบัติตนและคบเพื่อนทำให้คบเพื่อนวัยรุ่น เมื่อมาอยู่ในโรงเรียนจึงติดลักษณะนิสัย
 วัยรุ่นมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน

4. การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

4.1 เด็กชายก. ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือดังนี้

4.1.1 การให้คำปรึกษากับเด็กชายก. 7 ครั้ง โดยใช้ทฤษฎีการให้คำ
 ปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) โดยทฤษฎีนี้เน้นความ
 จริงของชีวิตว่า ผู้รับคำปรึกษามีความสามารถอยู่ในตัวเองที่จะเข้าใจถึงองค์ประกอบของชีวิต
 อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ตัวเองไม่มีความสุข ผู้รับคำปรึกษามีความสามารถที่จะนำชีวิตและสามารถ
 เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเอง การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพจะเกิดขึ้นได้ ถ้าผู้รับคำปรึกษา
 เข้าใจและสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการยอมรับและเข้าใจปัญหาอย่างถูกต้อง

ในการให้คำปรึกษาทุกครั้ง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. เริ่มการให้คำปรึกษา โดยการสร้างความคุ้นเคยให้เด็กเกิดความรู้สึกเป็น
 กันเองและกล่าวระบายปัญหาให้ผู้วิจัยทราบ

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา โดยใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ การฟัง การเงี่ย
 การสะท้อนความรู้สึก การทำให้เกิดความกระฉ่อนแจ่ม การยอมรับ การใช้คำถามปลายเปิด
 และการแสดงความเห็นอกเห็นใจ ตลอดเวลาที่ใช้คำปรึกษา เพื่อให้เด็กเข้าใจตนเองและมอง
 เห็นแนวทางในการลดพฤติกรรมก่อนและมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนมากขึ้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่สนทนา ตลอดจนบอก
 แนวทางในการลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนและมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น และผู้วิจัย
 สรุปเพิ่มเติมแล้วนัดหมายครั้งต่อไป

4.1.2 ขอความร่วมมือกับครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายก. เพื่อปรึกษา
 ปัญหาและขอความร่วมมือในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและการปรับตัวของเด็ก

4.1.3 ผู้วิจัยไปพบบิดา เพื่อขอความร่วมมือ ในการช่วยแก้ไขปัญห และการป้องกันส่งเสริม

4.2 เด็กชายข. ผู้วิจัยได้ให้ความช่วยเหลือดังนี้

4.2.1 การให้คำปรึกษาเด็กชายข. โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบ ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 7 ครั้ง โดยทฤษฎีนี้เน้นความจริงของชีวิตว่า ผู้รับคำปรึกษามีความ สามารถอยู่ในตัวเองที่จะเข้าใจถึงองค์ประกอบของชีวิต และสาเหตุที่ทำให้ตนเองไม่มีความสุข ผู้รับคำปรึกษาสามารถที่จะดำเนินชีวิตและสามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเอง การ เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพจะเกิดขึ้นได้ถ้าผู้รับคำปรึกษาเข้าใจและสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการยอมรับและเข้าใจตลอดจนสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการยอมรับและเข้าใจปัญหา อย่างถูกต้อง

ในการให้คำปรึกษาทุกครั้งผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเป็น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับ เด็กชายก.

4.2.2 ขอความร่วมมือจากครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กชาย ข. เพื่อปรึกษา ปัญหาและหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาตลอดจนการป้องกันและส่งเสริม

4.2.3 ผู้วิจัยพบยายขอความร่วมมือในการช่วยเหลือ แก้ไขพฤติกรรม เด็ก นร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อของเด็ก

4.3 เด็กชายค. ผู้วิจัยได้ให้ความช่วยเหลือดังนี้

4.3.1 การให้คำปรึกษาแก่เด็กชายค. โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษา แบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 7 ครั้ง โดยเน้นให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจว่าตนเองมีความสามารถที่ จะเข้าใจองค์ประกอบของชีวิต อันเป็นสาเหตุทำให้ตนเองมีความสุข มีความสามารถที่จะนำ ชีวิตและเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเอง ซึ่งจะเป็นไปได้ ถ้าผู้รับคำปรึกษายอมรับและเข้าใจ ปัญหาอย่างถูกต้อง

ในการให้คำปรึกษาทุกครั้ง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเป็น 3 ขั้นตอน เช่นเดียว กับเด็กชายก.

4.3.2 ขอความร่วมมือจากครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายค. เพื่อปรึกษาปัญหาและหาแนวทางในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดุลองจนการปรับตัวของเด็ก

4.3.3 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากอา ในการช่วยดูแลและส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม

4.4 เด็กชายง. ผู้วิจัยได้ให้ความช่วยเหลือดังนี้

4.4.1 การให้คำปรึกษากับเด็กชายง. โดยยึดหลักการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 7 ครั้ง เช่นเดียวกัน

ในการให้คำปรึกษาทุกครั้ง ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนเช่นเดียวกับเด็กชาย ก.

4.4.2 ขอความร่วมมือจากครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายง. เพื่อปรึกษาปัญหาและหาแนวทางในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดุลองจนการปรับตัวของเด็ก

4.4.3 ผู้วิจัยพบมารดา เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยดูแลและส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดี และหาแนวทางในการศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต

4.5 เด็กชายจ. ผู้วิจัยได้ให้ความช่วยเหลือดังนี้

4.5.1 การให้คำปรึกษากับเด็กชายจ. โดยใช้หลักการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 7 ครั้ง โดยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจว่าตนเองมีความสามารถที่จะนำชีวิตและเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเอง ถ้าเข้าใจและสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการยอมรับและเข้าใจปัญหาอย่างถูกต้อง

ในการให้คำปรึกษาทุกครั้ง ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษาเป็น 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับเด็กชายก.

4.5.2 ขอความร่วมมือจากครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายจ. เพื่อปรึกษาปัญหาและหาแนวทางในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดุลองจนการปรับตัวของเด็ก

4.5.3 ผู้วิจัยพบย่า เพื่อขอความร่วมมือในการดูแลความประพฤติและให้คำแนะนำในการศึกษาต่อของเด็ก

5. การทำนายผล

5.1 เด็กชายก. จากสภาพปัญหาของเด็กชายก. ที่เกิดขึ้น พฤติกรรมก่อนจะมีสาเหตุมาจากการขาดความอบอุ่นจากบิดา มารดา อันเนื่องมาจากปัญหาครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กมีพฤติกรรมก่อนจะเรียกหรือร้องความสนใจซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวไม่รุนแรงมากนัก แต่ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนซึ่งหากทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือและดูแลเอาใจใส่เด็ก พฤติกรรมดังกล่าวจะลดลง จึงกล่าวได้ว่าการทำนายผลอยู่ในเกณฑ์ดี

5.2 เด็กชายข. จากสภาพปัญหาของเด็กชายข. ที่เกิดขึ้น พฤติกรรมก่อนจะมีสาเหตุจากการขาดความดูแลเอาใจใส่จากมารดา บิดาทอดทิ้ง ย่ำเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ขาดคนเข้าใจและให้กำลังใจ มักถูกเปรียบเทียบกับพี่เสมอ ทำให้เด็กเกิดความกดดันและเก็บกด ความไม่พอใจมาระบายออกที่โรงเรียน ถ้าทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการดูแลเอาใจใส่และให้กำลังใจพฤติกรรมดังกล่าวจะลดน้อยลง การทำนายผลจึงอยู่ในเกณฑ์ดี

5.3 เด็กชายค. จากสภาพปัญหาเด็กชายค. ที่เกิดขึ้นพฤติกรรมก่อนจะมีสาเหตุมาจากการขาดความอบอุ่นและรูปแบบในการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ขาดการชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เด็กรู้สึกสับสนและต่อต้านสังคม มีอาการต่อต้านซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะลดลงเมื่อได้รับความช่วยเหลือและการเอาใจใส่จากทุกฝ่าย การทำนายผลจึงอยู่ในเกณฑ์ดี

5.4 เด็กชายง. จากสภาพปัญหาเด็กชายง. พฤติกรรมก่อนจะมีสาเหตุมาจากการขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และระดับเชาวน์ปัญญาต่ำทำให้ความคิดช้า มักทำตามคำแนะนำหรือชักจูงของเพื่อน โดยไม่พิจารณาว่าสิ่งใดสมควรทำหรือไม่ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการดูแลเอาใจใส่และชี้แนะแนวทางที่เหมาะสม จึงทำนายผลอยู่ในเกณฑ์ดี

5.5 เด็กชายจ. จากสภาพปัญหาเด็กชายจ. พฤติกรรมก่อนจะมีสาเหตุมาจากการขาดความอบอุ่นและความสามารถทางสติปัญญต่ำ จึงทำให้เด็กทำตัวเด่นในด้านอื่น พฤติกรรมจึงออกมาในลักษณะโอ้อวด แสดงความเป็นผู้นำ ซึ่งไม่สามารถนำทางด้านการเรียนได้จึงทำในทางตรงข้ามแต่พฤติกรรมนี้แก้ไขได้ไม่ยาก เพราะเด็กมีความสามารถทางด้านกีฬา เด็กจะเกิดความภาคภูมิใจและพัฒนาตนเองไปได้ดี การทำนายผลจึงอยู่ในเกณฑ์ดี

6. การติดตามผล

6.1 เด็กชายก. หลังจากการให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยได้ติดตามผลเป็นระยะๆ พบว่า เด็กชายก. มีพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนลดน้อยลง สนใจการเรียนรู้ดีขึ้น มาเรียนสม่ำเสมอ มีการเตรียมอุปกรณ์การเรียน สนใจติดตามการสอบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้และเตรียมตัวที่จะสอบปลายปี

6.2 เด็กชายข. หลังจากการให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยได้ติดตามผลเป็นระยะๆ พบว่า เด็กชายข. มีพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนลดน้อยลง มีความสนใจการเรียนรู้ เตรียมอุปกรณ์การเรียน สนใจการสอบต่างๆ และเตรียมพร้อมในการสอบปลายปีและสอบเข้าเรียนต่อ

6.3 เด็กชายค. หลังจากการให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยได้ติดตามผลเป็นระยะๆ พบว่าเด็กชายค. มีพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนลดลง สนใจการเรียนรู้มากขึ้น มีความขัดแย้งกับเพื่อนน้อยลง

6.4 เด็กชายง. หลังจากการให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยได้ติดตามผลเป็นระยะๆ พบว่าเด็กชายง. มีพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนลดลง มีความพยายามในด้านการเรียนมากขึ้น สนใจและเตรียมอุปกรณ์ในการเรียนมากขึ้น

6.5 เด็กชายจ. หลังจากการให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยได้ติดตามผลเป็นระยะๆ พบว่าเด็กชายจ. มีพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนลดลง มาโรงเรียนสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบมากขึ้น และเตรียมตัวสำหรับสอบปลายปี

7. การสรุปผล และข้อเสนอแนะ

7.1 เด็กชายก. การศึกษารายกรณีของเด็กชายก. ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนของเด็กนั้น ผลของการช่วยเหลือแก้ไขปัญหานั้นไปในทางที่ดีขึ้นคือ มีพฤติกรรมในการเรียนรู้ดีขึ้น เตรียมพร้อมที่จะสอบปลายปีและศึกษาต่อ

7.2 เด็กชายข. การศึกษารายกรณีของเด็กชายข. ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียนของเด็กนั้น หลังจากการช่วยเหลือสามารถแก้ไขได้

ในทางที่ดีขึ้น เด็กมีพฤติกรรมการเรียนรู้ดีขึ้น เตรียมพร้อมที่จะสอบปลายปีและศึกษาต่อ

7.3 เด็กชายค. การศึกษารายกรณีของเด็กชายค. ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษพบว่า พฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน ของเด็กหลังจากการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาไปในทางที่ดีขึ้น มีการเตรียมพร้อมสำหรับสอบปลายปี

7.4 เด็กชายง. การศึกษารายกรณีของเด็กชายง. ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษพบว่า พฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของเด็กหลังจากการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาไปในทางดีขึ้น พฤติกรรมก่อนต่างๆ ลดลง มีการวางแผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

7.5 เด็กชายจ. การศึกษารายกรณีของเด็กชายจ. ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษพบว่า หลังจากให้ความช่วยเหลือ พฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของเด็กลดลง มีความรับผิดชอบมากขึ้น มีการเตรียมพร้อมสำหรับการสอบปลายปี และการศึกษาต่อ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับการศึกษา

8.1.1 เด็กชายก. ควรยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น สนใจในด้านการศึกษาและพัฒนาความสามารถของตัวเอง ปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

8.1.2 เด็กชายข. ควรปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม พัฒนาความสามารถของตนเอง เพื่อให้มีชีวิตที่เจริญก้าวหน้าต่อไป

8.1.3 เด็กชายค. ควรยอมรับในสภาวะของตนเองและปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วางแผนอนาคตให้ตรงกับความสามารถและความสนใจ ตั้งใจและปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อความมั่นคงของอนาคต

8.1.4 เด็กชายง. ควรยอมรับในระดับความสามารถของตน เลือกแนวทางศึกษาและอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถ โดยอาศัยคำแนะนำจากผู้ปกครองและผู้ใกล้ชิด

8.1.5 เด็กชายจ. ควรยอมรับความสามารถของตนเองตามความเป็นจริงแล้วพัฒนาให้ดีขึ้น เลือกแนวทางการศึกษาต่อและประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมในการดำเนินชีวิตเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา

8.2.1 เด็กชายก.

8.2.1.1 ผู้ปกครอง ควรให้ความรักและการดูแลเอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด ชี้แจงให้เด็กเข้าใจถึงความเป็นไปของครอบครัว ตามความเป็นจริง ร่วมกันหาแนวทางในการส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาตนเองไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

8.2.1.2 ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา ควรให้ความสนใจในตัวเด็ก ดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง ให้กำลังใจและความเข้าใจตลอดจนให้คำปรึกษา เพื่อช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

8.2.2 เด็กชายข.

8.2.2.1 ผู้ปกครอง ควรปรับปรุงวิธีการอบรมเลี้ยงดูให้เหมาะสม และให้ความรักความเอาใจใส่ต่อเด็กอย่างสม่ำเสมอ ให้ความยุติธรรมและเปิดโอกาสให้เด็กได้อธิบายเหตุผลในการกระทำบ้าง ตลอดจนให้กำลังใจเด็ก ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาตามความสามารถ

8.2.2.2 ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา ควรให้ความสนใจและเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง ให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจตลอดจนให้คำปรึกษาและคำแนะนำ เพื่อให้เด็กลดพฤติกรรมที่ไม่ดีและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

8.2.3 เด็กชายค.

8.2.3.1 ผู้ปกครอง ควรให้ความรัก ความเมตตาและการเอาใจใส่ต่อเด็กอย่างต่อเนื่อง ชี้แนวทางและอบรมสั่งสอนให้เด็กปฏิบัติตนไปในทางที่ดี แยกเด็กออกจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ให้กำลังใจในการทำสิ่งต่างๆ และมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต

8.2.3.2 ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา ควรให้ความสนใจเอาใจใส่ ให้การยอมรับและให้คำปรึกษาแก่เด็ก ให้เด็กยอมรับความเป็นจริงเป็นกำลังใจในการปรับปรุงตัวของเด็ก

8.2.4 เด็กชายง.

8.2.4.1 ผู้ปกครอง ควรให้ความดูแลและเอาใจใส่อบรมสั่งสอนอย่างใกล้ชิด ยอมรับในขีดจำกัดความสามารถทางสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ให้เหมาะสมกับความสามารถ

8.2.4.2 ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา ควรให้ความสนใจและยอมรับในความสามารถของเด็ก ให้คำแนะนำและให้กำลังใจตลอดจนให้คำปรึกษา เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

8.2.5 เด็กชายจ.

8.2.5.1 ผู้ปกครอง ควรปรับวิธีการอบรมสั่งสอนให้เหมาะสม บิดาควรให้ความเอาใจใส่แก่เด็กมากขึ้น ยอมรับความสามารถของเด็กตามความเป็นจริง ให้กำลังใจและสนับสนุนให้เด็กดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความสามารถ

8.2.5.2 ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา ควรให้การยอมรับให้คำปรึกษาและแนะนำให้เด็กยอมรับความสามารถของตนเอง ตามความเป็นจริงและพัฒนาความสามารถในด้านที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและเลือกอาชีพ ตลอดจนชี้แนะการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลที่สนใจจะศึกษาในลักษณะเช่นเดียวกันต่อไป

บุคคลที่สนใจจะศึกษาต่อไป ควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก ยอมรับและเข้าใจในตัวเด็ก สร้างความไว้วางใจให้เด็กเกิดศรัทธาต่อผู้ศึกษา เพื่อให้รู้ลึกอยากระบายความไม่สบายใจต่างๆ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือหากมีปัญหาใหม่เกิดขึ้น ควรศึกษาสาเหตุของปัญหาเพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือแก้ไข ตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและสิ่งแวดล้อมที่เด็กดำเนินชีวิตอยู่

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียนอย่างละเอียด ให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 43 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อนนอนในชั้นเรียน โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสังเกตและบันทึกการสังเกต
2. การสัมภาษณ์
3. การเยี่ยมบ้าน
4. อัดชีวประวัติ
5. บันทึกประจำวัน
6. สังคมมิติ
7. แบบสอบถาม

- 7.1 แบบสอบถามประวัติส่วนตัวและครอบครัว
- 7.2 แบบสอบถามประวัติสุขภาพ
- 7.3 แบบสอบถามการสังคมและกิจกรรม
- 7.4 แบบสอบถามกิจกรรม การศึกษา และปัญหา
- 8. แบบทดสอบ
 - 8.1 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาแบบแมทริซีสี่เหลี่ยม
 - (Progressive Matrices for Child)
 - 8.2 แบบทดสอบบุคลิกภาพวาดภาพคน (Draw A Person Test)
 - 8.3 แบบทดสอบเบนเดอร์เกสตัลท์ (Bender Gestalt Test)
 - 8.4 แบบทดสอบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Test)

วิธีดำเนินการศึกษา

ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน เป็นรายกรณี โดยใช้กระบวนการในการศึกษา
รายกรณี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน
2. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. การวินิจฉัย
4. การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม
5. การทำนายผล
6. การติดตามผล
7. การสรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ประวัติ

1.1 เด็กชายก. ปัจจุบันอายุ 12 ปี เป็นบุตรคนเดียวของบิดา มารดา มีพี่สาว
ต่างบิดา 1 คน บิดา มารดาแยกทางกันตั้งแต่เด็กอายุได้ 5 ขวบ เด็กอาศัยอยู่กับบิดาข้าง

มารดาบ้างสลับกันไป ลักษณะทั่วไปเป็นเด็กหน้าทะเล้น ไม่ค่อยอยู่นิ่งเฉย สัมพันธภาพกับบิดา มารดาดี แต่รู้สึกว่ามีเวลาให้กับตัวเอง และมีความต้องการอยากให้บิดา มารดามาชื่นตักกันเพราะชีวิตช่วงที่อยู่พร้อมหน้ากันมีความสุข เมื่อรู้สึกว่าไม่ได้ความรักความสนใจเหมือนเดิม จึงเปลี่ยนพฤติกรรม จากที่เคยเป็นเด็กที่พูดสุภาพมีสัมมาคารวะ กลายเป็นพูดไม่สุภาพ พยายามทำตัวให้เพื่อนๆ ยอมรับ โดยใช้เงิน และของเล่นเป็นตัวชักจูง แต่จากพฤติกรรมที่แสดงออกในทางก่อกวน ทำให้เกิดความวุ่นวาย และการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ทำให้เพื่อนๆ ไม่อยากคบด้วย จะมีบางคนเท่านั้นที่คบหาด้วยเนื่องจากบ้านอยู่ใกล้กัน และมักจะไปเล่นเกมและของเล่นที่บ้านเด็กชายก. เสมอๆ

1.2 เด็กชายข. ปัจจุบันอายุ 13 ปี มีพี่สาวร่วมบิดามารดาเดียวกัน 1 คน บิดา มารดา แยกทางกันเมื่อเด็กอายุประมาณ 1 ขวบ โดยบิดานำพี่สาวไปเลี้ยง เด็กชายข. อยู่กับมารดา ไม่เคยพบบิดาและพี่สาวอีกเลย มารดาอาศัยอยู่กับยาย เด็กจึงอยู่ในความดูแลของยาย โดยมารดาสนใจแต่เรื่องส่วนตัว ไม่ได้ช่วยยายดูแลและส่งเสริมเด็ก เด็กมีพี่ชายร่วมมารดาเดียวกัน 1 คน ขณะนี้เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เด็กมีความน้อยใจว่า มารดาสนใจและเอาใจพี่ชาย แต่ไม่สนใจตัวเอง มีความคิดว่าทุกคนในบ้านมีอคติกับตนเอง ถูกบังคับและถูกใช้งานเพียงคนเดียว เมื่อมีปัญหาของหายภายในบ้าน ก็มักจะถูกทำโทษ เด็กจึงเกิดความรู้สึกเบื่อบ้าน ไม่อยากอยู่บ้าน และเมื่ออยู่บ้านถูกบังคับและควบคุมมาก เมื่อมาโรงเรียนจึงแสดงออกอย่างเต็มที่ ลักษณะที่แสดงออกคือ เสียงดังซุ่มซ่าม ต้องการเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อนคนใดไม่ยอมจะถูกทำร้าย อารมณ์ร้อน ชอบให้คนเอาใจ

1.3 เด็กชายค. ปัจจุบันอายุ 13 ปี เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดาซึ่งแยกทางกันเมื่อเด็กอายุประมาณ 6 ขวบ หลังจากนั้นไม่นาน บิดาก็เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางรถไฟ ขณะเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด เด็กจึงอยู่ในความปกครองของอา เด็กมีลักษณะอารมณ์ร้อน ใจน้อย และไม่ยอมรับความผิด เมื่อถูกทำโทษมักจะนัง และบางครั้งจะสู้ จึงมักถูกทำโทษอย่างหนัก

1.4 เด็กชายง. ปัจจุบันอายุ 13 ปี เป็นบุตรคนที่ 3 ของบิดามารดาซึ่งแยกทางกัน เมื่อเด็กอายุประมาณ 6 ขวบ โดยบิดาไม่ได้ส่งเสริมเลี้ยงดู ลูกทุกคนอยู่กับมารดา ซึ่งมีอาชีพขายของ จึงมีเวลาอบรม ดูแลลูก ๆ น้อย ลูกจึงมีลักษณะไม่มีระเบียบวินัย ทั้งกิริยา

ท่าทางและการแต่งกาย สติปัญญาไม่ดี ลักษณะคล้ายเด็กปัญญาอ่อน ซึ่งอาจเป็นผลจากมารดา ตั้งครรภ์เมื่ออายุ 40 ปีแล้ว และขณะตั้งครรภ์ ได้พักผ่อนน้อย ขาดการดูแลจากแพทย์ เมื่อเด็กด้อยในเรื่องการเรียนรู้ จึงแสดงออกในด้านอื่นให้เพื่อนๆ เห็นว่าตัวเองมีความสามารถ จึงเป็นที่ตกทณตั้นของเพื่อน และก่อให้เกิดความวุ่นวายในชั้นเรียน

1.5 เด็กชายจ. ปัจจุบันอายุ 13 ปี เป็นบุตรคนที่ 2 ของบิดามารดา ซึ่งแยกทางกันเมื่อเด็กอายุประมาณ 1 ขวบ บิดานำเด็กพร้อมทั้งพี่และน้องไปให้ย่าเลี้ยงดู โดยบิดามารดาต่างก็สมรสใหม่ เมื่อมีเวลาบิดาจะมาเยี่ยมเสมอ ส่วนมารดาอยู่ไกลและมีอาชีพเป็นช่างเสริมสวย จึงไม่มีวันหยุด เด็กจึงต้องเป็นฝ่ายไม่หา ย่าเป็นคนใจดีและซน เด็กจึงมีอิสระและสบาย ไม่ต้องช่วยงานบ้าน จึงมีเวลาว่างในช่วงหลังเลิกเรียนมาก บางครั้งจะหางานพิเศษทำ ถ้าไม่ทำงานก็จะช้จักรยานเที่ยวกับเพื่อนๆ แถวบ้าน ซึ่งมีวัยใกล้เคียงกัน และมักทำตัวเป็นวัยรุ่น เมื่อมาอยู่ในชั้นเรียนเพื่อนส่วนใหญ่ จะมีวัยน้อยกว่า จึงทำตัวเป็นผู้นำ และมีลักษณะค่อนข้างดีเสมอ ไม่มีลัษณะการแ้ว แต่ไม่ก้าวร้าว ชอบทำตัวให้เด่นกว่าคนอื่น เพื่อลบปมด้อยทางด้านสติปัญญา จึงกลายเป็นตัวนำในการก่อให้เกิดความวุ่นวายภายในชั้นเรียน

2. การวินิจฉัย

2.1 เด็กชายก. จากการศึกษาพบว่า เด็กชายก. มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความอบอุ่นจากบิดามารดา เคยได้รับความเอาใจใส่เมื่อครั้งบิดามารดาอยู่ด้วยกัน แล้วได้เห็นความขัดแย้งระหว่างบิดามารดา จนถึงขั้นแยกทางกัน หลังจากนั้นต้องย้ายที่อยู่บ่อยครั้ง และเปลี่ยนคนดูแลบ่อย ทำให้เกิดความสับสนและคิดว่าได้รับความรักจากบิดามารดาน้อยลง โดยเฉพาะมารดามีสามีใหม่ ยังมีเวลาให้เด็กน้อยลงไปอีก ทำให้เด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป เช่น ขณะอยู่บ้านยาย จะแสดงอาการหวงของห้ามใครมายุ่งเกี่ยวเพื่อให้เห็นว่าตัวเองมีความสำคัญ เพราะคิดว่าคนอื่นให้ความสำคัญกับตัวเองน้อยลง ส่วนในชั้นเรียนพฤติกรรมก็จะเปลี่ยนแปลงไป มีลักษณะเหมือนคนมีความสับสนในใจอยู่หนึ่งไม่ได้ บุคจาไม่มีสาระ บุคตะกุกตะกัก

2.2 เด็กชายข. จากการศึกษาพบว่า เด็กชายข. มีปัญหาเกิดจากความคิดว่าบิดา มารดา ไม่ต้องการตัวเอง เพราะบิดาแยกทางกับมารดา และนำพี่สาวไปเลี้ยงดู ไม่สนใจตัวเอง ส่วนมารดานำเด็กมาเลี้ยงดู แต่ไม่สนใจปล่อยให้ยายรับภาระรวมทั้งคำใช้

จ่ายด้วย มารดาให้ความสนใจพี่ชายต่างบิดา แต่เมื่อใช้งานเด็กกลับถูกใช้งานคนเดียวและเมื่อมีของหายภายในบ้านเด็กจะถูกกล่าวหา โดยไม่มีการสอบถามความจริง ทำให้เด็กเกิดความน้อยใจและไม่พอใจ แต่ไม่กล้าแสดงออก เพราะกลัวถูกทำโทษ ทำให้รู้สึกเบื่อบ้านและเกิดความรู้สึกต่อต้านคนในบ้าน จึงมาระบายออกในชั้นเรียน โดยการวางอำนาจกับเพื่อนรังแกเพื่อนที่อ่อนแกว่า พยายามทำตัวเป็นผู้นำในชั้นเรียน และชอบตะโกนข่มขู่เพื่อนจนเกิดเสียงดัง

2.3 เด็กชายค. จากการศึกษาพบว่า เด็กชายค. มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความอบอุ่น เนื่องจากการดาแยกไปไม่เคยกลับมาดูแล และบิดาก็เสียชีวิต อยู่กับยาย ยายก็นำมาฝากอาให้เลี้ยงดู พออาวืครอบครัว เด็กมีปัญหากับอาสะใ้ ต้องย้ายมาอยู่กับอาผู้หญิงจนถึงปัจจุบัน ทำให้เด็กรู้สึกขาดที่ยึดเหนี่ยวที่แน่นอน รู้สึกมีปมด้อยในใจ ทำให้เป็นเคนอารมณ์อ่อนไหว ใจน้อย และก้าวร้าว ประกอบกับอยู่ในแวดวงคนงาน ทำให้ต่ำคำหยาบ ชอบยุ่งกับเพื่อนเฝ้าแหย่เพื่อน แต่พอเพื่อนเล่นด้วยแรงๆ ก็จะร้องไห้และฟ้องครู ชอบคร่ำครวญทำให้เพื่อนๆ ไม่ค่อยชอบ

2.4 เด็กชายง. จากการศึกษาพบว่า เด็กชายง. มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เหมาะสม ขณะอยู่ในชั้นเรียนมักจะไม่วุ่นวาย ชอบวิ่งไปมาเฝ้าแหย่เพื่อน เหมือนเด็กเล็ก ไม่มีระเบียบวินัย ชอบแสดงอวดว่าตนเองมีความสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ ชอบอาสาสมัครแต่ทำไม่ได้จนเป็นที่ขำขันของเพื่อน ชอบส่งเสียงดังรบกวนในชั้นเรียนและห้องข้างเคียง

2.5 เด็กชายจ. จากการศึกษาพบว่า เด็กชายจ. มีปัญหาเนื่องจากขาดความอบอุ่นในครอบครัว บิดามารดาต่างแยกไปมีครอบครัวใหม่ทั้งให้เด็กอยู่กับย่า ซึ่งต้องดูแลหลานหลายคน และหลานคนอื่นส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และมีวัยอ่อนกว่า เด็กจึงหันไปหาเพื่อนนอกบ้านซึ่งส่วนใหญ่จะเรียนอยู่ระดับมัธยมศึกษา และทำตัวแบบวัยรุ่น เมื่อมาอยู่ในชั้นเรียนจึงกลายเป็นหัวโจก พยายามหาปมเด่นมาลบปมด้อยเรื่องเรียนไม่ดี ต้องการทำตัวเป็นผู้จัดการประจำห้อง นำทีมเล่นและคุยในชั้นเรียน

สรุปการวินิจฉัยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน พบว่านักเรียนมีปัญหาเกิดจาก สภาพครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กรู้สึกมีปมด้อยในจิตใจ ขาดความรัก ความอบอุ่น จากบิดามารดาและผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และการอบรมสั่งสอนอย่างเหมาะสม ตลอด

จนขาดกำลังใจในการพัฒนาตนเองให้ถึงศักยภาพสูงสุดของความสามารถ

3. การช่วยเหลือ

3.1 เด็กชายก. การช่วยเหลือที่ให้เพื่อให้เด็กชายก. ยอมรับในความเป็นจริง ปรับปรุงตัวเองให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม เพื่อจะได้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ และสมาชิกคนอื่นในครอบครัว ตลอดจนมีแนวทางในการเรียนรู้ที่ถูกต้อง โดยให้คำปรึกษา 7 ครั้ง และขอความร่วมมือจากครูและผู้เกี่ยวข้องกับเด็กชายก.

3.2 เด็กชายข. การช่วยเหลือที่ให้เด็กชายข. เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเอง เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุข โดยการให้คำปรึกษา 7 ครั้ง และขอความร่วมมือจากครู และผู้เกี่ยวข้องกับเด็กชายข.

3.3 เด็กชายค. การช่วยเหลือที่ให้แก่เด็กชายค. เพื่อให้เด็กยอมรับความเป็นจริง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น มีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการให้คำปรึกษา 7 ครั้งและขอความร่วมมือจากครูและผู้เกี่ยวข้องกับเด็กชายค.

3.4 เด็กชายง. การช่วยเหลือที่ให้เด็กชายง. เพื่อให้เด็กและผู้ปกครองยอมรับความสามารถที่แท้จริงของเด็ก และช่วยส่งเสริมให้พัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับความสามารถ และมีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยให้คำปรึกษา 7 ครั้ง และขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายง.

3.5 เด็กชายจ. การให้ความช่วยเหลือเด็กชายจ. เพื่อให้ยอมรับความสามารถของตนเองตามความเป็นจริง และพัฒนาความสามารถที่มีให้ดียิ่งขึ้นเลือกแนวทางศึกษาต่อได้เหมาะสมกับความสามารถและมีพฤติกรรมที่ดี โดยการให้คำปรึกษา 7 ครั้ง และขอความร่วมมือจากครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กชายจ.

สรุปการช่วยเหลือกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน โดยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง และมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ด้วยการให้คำปรึกษาโดยยึดหลักการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) นอกจากนั้นผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อกับนักเรียนในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

4. การติดตามผลและสรุปผล

4.1 เด็กชายก. หลังจากการให้คำปรึกษา เด็กชายก. มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตั้งใจเรียนและมีความพร้อมในการเรียนมากขึ้น

4.2 เด็กชายข. หลังจากให้คำปรึกษา เด็กชายข. มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น สนใจเรียน และมีความพร้อมที่จะเข้าสอบปลายปี ตลอดจนศึกษาต่อ

4.3 เด็กชายค. หลังจากการให้คำปรึกษา เด็กชายค. มีการปรับตัวได้ดีขึ้น มาเรียนสม่ำเสมอ และมีความพร้อมที่จะสอบปลายปี

4.4 เด็กชายง. หลังจากการให้คำปรึกษา เด็กชายง. มีการปรับพฤติกรรมดีขึ้น สนใจการเรียนมากขึ้น

4.5 เด็กชายจ. หลังจากการให้คำปรึกษา เด็กชายจ. มีพฤติกรรมดีขึ้น มีความรับผิดชอบ มาเรียนสม่ำเสมอ

สรุปการติดตามผลและสรุปผล พบว่าจากการติดตามผลเป็นระยะๆ นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตั้งใจเรียนและมีความรับผิดชอบ เติบโตพร้อมที่จะสอบปลายปี และศึกษาต่อ

การอภิปรายผล

จากการวินิจฉัยนักเรียนทั้ง 5 คน ที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนผลจากการศึกษารายกรณี พอจะสรุปสาเหตุได้ดังนี้

1. สาเหตุจากตัวเด็ก ปัญหาที่พบคือ เด็กขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา ทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง ซึ่งตามทฤษฎีของอีริคสันเชื่อว่า ความรัก ความเอาใจใส่ ความใกล้ชิดจากมารดาและผู้เลี้ยง จะสร้างให้เด็กเกิดความรู้สึกไว้วางใจ และความอบอุ่นมั่นคง แต่ถ้าเด็กถูกทอดทิ้ง และมิได้รับความรัก จะเกิดความรู้สึกไม่ไว้วางใจใครและถ้าเด็กได้รับความรัก และความเอาใจใส่ จะทำให้มีพัฒนาการไปถึงขั้นเป็นตัวของตัวเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนมีความรับผิดชอบ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2532 :35-36)

2. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

2.1 ครอบครัว ปัญหาที่พบเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก เพราะเด็กจะมีชีวิตและความผูกพันต่อครอบครัวมากกว่าสถานที่อื่นๆ ฉะนั้นการอบรมสั่งสอน บรรยายภาค และการประพฤติปฏิบัติของบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัว จึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างมาก ถ้าบิดามารดาเลี้ยงดูบุตรแบบเผด็จการ ขาดการฝึกฝนให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง เมื่อโตขึ้นจะขาดความรับผิดชอบ ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและปรับตัวได้ยาก ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูภายใต้บรรยากาศประชาธิปไตย เด็กจะมีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพอย่างเต็มที่ เพราะได้คำแนะนำจากบิดามารดา ได้รับการฝึกฝนให้พึ่งตนเอง ทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองและปรับตัวได้ดี (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2532 : 62-63)

2.2 เพื่อน เพื่อนมีความสำคัญต่ออนาคตของบุคคลมาก พฤติกรรมของบุคคลจะดีหรือชั่วนั้น ส่วนหนึ่งมาจากเพื่อน ฉะนั้นจึงควรระมัดระวังในการเลือกคบเพื่อน ควรเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติดีหลายๆ ด้าน เช่น ขยันเรียน ขยันทำงาน รู้จักเล่น กิริยามารยาทเรียบร้อย ทำงานเป็นระเบียบ มีจิตใจโอบอ้อมอารี เป็นต้น เพราะจะทำให้ประพฤติดนเป็นคนดีและมีคุณสมบัติเช่นนั้นด้วย ในทางตรงข้าม ถ้าคบเพื่อนไม่ดี เช่น เกียจคร้าน หนีโรงเรียนก็จะพลอยได้รับความเดือดร้อนไปด้วย (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2532 : 65-66)

การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 รายมีดังนี้

1. การให้คำปรึกษาโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling)
2. การประชุมปรึกษารายกรณี (Case Conference) เป็นการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกันระหว่างผู้วิจัย ครูประจำชั้น และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อหาทางช่วยเหลือแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น
3. การเยี่ยมบ้าน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครองในการขอความร่วมมือที่จะช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของเด็ก

4. การให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแนะนำวิธีการเรียนที่เหมาะสมเพื่อให้นักเรียน
ได้พัฒนาตนเองในทุกด้านและส่งเสริมความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

5. ให้การดูแลเอาใจใส่ โดยการติดตามผลเป็นระยะๆ จนกว่านักเรียนจะสอบ
ปลายปี

การทำนายผล

จากการศึกษารายกรณีทั้ง 5 ราย การทำนายผลอยู่ในเกณฑ์ดีคือ พฤติกรรม
ก่อนลงในชั้นเรียนลดลง เนื่องจาก ทั้งผู้รับการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ
ในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี

การติดตามผล

จากการติดตามผลเป็นระยะๆ ตลอดเวลาที่ทำการศึกษาพบว่าปัญหาพฤติกรรม
ก่อนลงในชั้นเรียนลดลง มีความพร้อมในการเรียนมากขึ้น มีการเตรียมอุปกรณ์การเรียน และ
มีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งแสดงว่า ผู้รับการศึกษาสามารถพัฒนาพฤติกรรมของตนเองไปใน
ทางที่ดีขึ้น

สรุปผลและข้อเสนอแนะของการศึกษารายกรณี

1 ผู้รับการศึกษา

1.1 ควรยอมรับสภาพความเป็นจริงและปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยน
ไป เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุข

1.2 ยอมรับในความสามารถของตนเอง และพัฒนาให้เต็มความสามารถ
เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิต

2 บิดามารดา หรือผู้ปกครอง

ควรให้ความรักและความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ตลอดจนสร้างสัมพันธภาพ
ที่ดีในครอบครัว เพราะสิ่งนี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการช่วยให้เด็กมีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย มี
ความมั่นใจในตัวเอง สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ในกรณีของผู้รับการศึกษา

ทั้ง 5 คน จะเห็นได้ว่าสภาพครอบครัวที่แตกแยก มีผลทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ได้หลายอย่าง และเนื่องจากชุมชนที่ผู้รับการศึกษาอยู่มีศูนย์เยาวชนซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ร่วมมากมาย การให้เด็กเป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรม จะช่วยให้เด็กได้มีการแสดงออกที่เหมาะสมและมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

3 ครูที่เกี่ยวข้องกับผู้รับการศึกษา

ครูที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องคอยให้กำลังใจกระตุ้นให้เด็กมีความรับผิดชอบ และมีพฤติกรรมที่เหมาะสม และควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก ทำให้เด็กกล้ามาขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหา หรือความคับข้องใจเกิดขึ้น

4 ผู้ที่จะศึกษาต่อไป

ผู้ที่จะศึกษาต่อไปควรสร้างสัมพันธภาพที่ดี ยอมรับและเข้าใจในตัวเด็ก ให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้น ตามความเหมาะสมกับปัญหา และสภาพแวดล้อม ของผู้รับการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษารายการนี้ปรากฏว่า ทำให้เด็กมีพฤติกรรมก่อวินาศกรรมในชั้นเรียนลดลง ควรนำไปใช้ปรับพฤติกรรมเด็กที่มีปัญหา
2. ผู้ที่จะทำการศึกษา ควรมีการฝึกใช้เทคนิคต่าง ๆ ให้มีความชำนาญ
3. จากการศึกษาพบว่า ถ้าใช้เวลาศึกษาน้อยกว่า 6 เดือน การช่วยเหลือและ แก้ไขพฤติกรรมไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงควรใช้เวลาอย่างน้อย 6 เดือน

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

- 1 ควรศึกษารายกรณีในพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่นๆ เช่น เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง เป็นต้น
- 2 ควรศึกษาพฤติกรรมในกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมก่อนเข้าสู่วัยรุ่น

નગરપાલિકા

บรรณานุกรม

- /กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. การศึกษานุคตลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- /จำเนียร ช่วงโชติ. เทคนิคการแนะแนว. นครบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2518.
- /ธีระวุฒิ ประทุมรัตน์. การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. สงขลา : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2520.
- นันทิกา แยมสรวล. การศึกษาเฉพาะกรณี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- /ประเทือง ภูมิภัทราคม. ผลของการเสริมแรงทางบวกปรับพฤติกรรมก่อนวันขึ้นเรียนในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาในแง่ของการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรม สภาพการณ์ และการคงอยู่ของพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- x ผดุง อารยวิญญู. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- /พนม ลัมอารีย์. การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2526.
- x พรชูลี อาชวอำรุง และสงบ ลักษณะ. "การปรับพฤติกรรมก่อนวันในโรงเรียน," วารสารครุศาสตร์ 5(2) : 49 - 55 ; กรกฎาคม - สิงหาคม 2519.
- /ภรณ์ ธรรมภรณ์นิลาศ. การศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียน 5 คน พร้อมทั้งวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อการช่วยเหลือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- /มันที บุณยเขตต์. ลักษณะภูมิหลังและสภาวะทางจิตใจของหญิงที่ถูกข่มขืน. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

- ✕ เขาวภา กันทรวิชัยกุล. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าโมกวชิยาภูมิ จังหวัดอ่างทอง.
 ปรินทิพนันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2530. อัดสำเนา.
- ✕ ราตรี พัฒนรังสรรค์. จิตวิทยาแนะแนว. คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม,
 2522.
- ✕ วิชัย วงษ์ใหญ่. "ความหมายของหลักสูตรและการสอน," สารพัฒนาหลักสูตร. 20 :
 12 - 13 พฤษภาคม 2526.
- ✕ ศุภวดี ชูวงศ์. การศึกษาปัญหาทางวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัด
นครศรีธรรมราช ในทัศนะของครู. ปรินทิพนันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.
- ✕ สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์, 2532.
- ✕ สมพร สุทธิกันย์ ม.ร.ว. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- ✓ สุภาพรพรรณ โคตรจรัส. การศึกษาเฉพาะรายและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ :
 คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ✕ อนนต์ อนันตรังษี. หลักการแนะแนว. พระนคร : โอเดียนสโตร์, 2517.
- ✕ อารี ดันท์เจริญรัตน์. การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล. พิมพ์โลก :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2526.
- ✕ อรอนงค์ วิทยานันท์. การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็น
กลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
วัดใหม่ช่องลม. ปรินทิพนันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- Boldstad, Orin D. Stephen M. and Johnson. "Self-Regulation in the Modification of Disruptive Classroom Behavior," Journal of Applied Behavior Analysis. 5 : 443 - 454 ; 1972.
- Cobb, Joseph A. and Hops Hyman. "Effects of Academic Survival Skill Training on Low Achieving First Graders," The Journal of Educational Research. 67(3) : 108 - 113 ; November, 1973.

ภาคผนวก

1. แบบประเมินพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน แบบประเมินนี้ใช้เพื่อการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

แบบประเมินพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน

ผู้ประเมิน อาจารย์ ชื่อ ชั้น ป.6/.....

คำชี้แจง

พฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขณะเรียนหนังสือในห้องเรียน โดยเฉพาะวิชากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ อันทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงักไม่ต่อเนื่อง ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ พฤติกรรมก่อนกวนในขณะที่ครูสอน และขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมก่อนกวน ขณะครูสอน ได้แก่
 - 1.1 ตะโกนเสียงดัง
 - 1.2 ทำเสียงประหลาด
 - 1.3 เคาะโต๊ะ
 - 1.4 นำของเล่นขึ้นมาเล่น
 - 1.5 นำขนมมารับประทาน
 - 1.6 พูดแทรกครูนอกเรื่องที่สอน
 - 1.7 ล้อชื่อพ่อแม่เพื่อน
2. พฤติกรรมก่อนกวนขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ
 - 2.1 คู้กันไม่ทำงาน
 - 2.2 ตะโกนเสียงดัง
 - 2.3 เคาะโต๊ะ
 - 2.4 ร้องเพลง
 - 2.5 ทะเลาะกับเพื่อน
 - 2.6 ดบศิระะเพื่อน
 - 2.7 ลุกเดินไปเดินมา

โปรดระบุน้ำหนักพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคน ลงในท้ายช่องที่ระบุ
พฤติกรรมแต่ละด้านต่อไปนี้ สำหรับความหมายการแสดงผลของพฤติกรรมแต่ละด้านมีดังนี้

5	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด
4	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อย
3	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมปานกลาง
2	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อย
1	หมายถึง	นักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด

คนที่	ชื่อ - นามสกุล	พฤติกรรม	ความถี่ของพฤติกรรม				
			5	4	3	2	1
		1. พฤติกรรมก่อนวัน ขณะครูสอน 1.1 ตะโกนเสียงดัง 1.2 ทำเสียงประหลาด 1.3 เคาะโต๊ะ 1.4 นำของเล่นขึ้นมาเล่น 1.5 นำขนมมารับประทาน 1.6 พูดแทรกครูนอกเรื่องทีสอน 1.7 ล้อชื่อพ่อแม่เพื่อน 2. พฤติกรรมก่อนวันขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ 2.1 คอยกันไม่ทำงาน 2.2 ตะโกนเสียงดัง 2.3 เคาะโต๊ะ 2.4 ร้องเพลง 2.5 ทะเลาะกับเพื่อน 2.6 ตบศีรษะเพื่อน 2.7 ลูกเดินไปเดินมา					
	รวม						

แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียน

ครั้งที่ สถานที่ ชั้น

วิชา วันที่

ผู้สังเกต เวลาที่สังเกต

พฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขณะเรียนหนังสือในห้องเรียน โดยเฉพาะวิชา กลุ่มการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพ อันทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงักไม่ต่อเนื่อง ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ พฤติกรรมก่อนลงในขณะที่ครูสอน และขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมก่อนลงในขณะที่ครูสอน ได้แก่

- 1.1 ตะโกนเสียงดัง
- 1.2 ทำเสียงประหลาด
- 1.3 เคาะโต๊ะ
- 1.4 นำของเล่นขึ้นมาเล่น
- 1.5 นำขนมมารับประทาน
- 1.6 พูดแทรกครูนอกเรื่องที่สอน
- 1.7 ล้อชื่อพ่อแม่เพื่อน

2. พฤติกรรมก่อนลงในขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ

- 2.1 คอยกันไม่ทำงาน
- 2.2 ตะโกนเสียงดัง
- 2.3 เคาะโต๊ะ
- 2.4 ร้องเพลง
- 2.5 ทะเลาะกับเพื่อน
- 2.6 ตบศีรษะเพื่อน
- 2.7 ลุกเดินไปเดินมา

หมายเหตุ การสังเกตจะแบ่งเวลาออกเป็น 8 ช่วง บันทึกพฤติกรรมช่วงละ 4 นาที
สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง ใช้เวลา 50 นาที มีเกณฑ์การ
บันทึกดังนี้

- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกต
- 0 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาสังเกต

พฤติกรรมก่อนงานในชั้นเรียน													
ช่วงที่	นักเรียน คนที่	ขณะที่ครูสอน						ขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ					
		ตะโกน เสียงดัง	ทำเสียง ประหลาด	เคาะ โต๊ะ	นำของ ขึ้นมา เล่น	นำขนม มารับ ประทาน	พูดแทรก คุยนอก เรื่อง	ล้อชื่อ พ่อแม่ เพื่อน	คุยกับ ไม่ทำ งาน	ตะโกน เสียง ดัง	เคาะ โต๊ะ	ร้อง เพลง	ทะเลาะ กับ เพื่อน
1	1												ลุกเดิน ไปมา
	2												ดบ ศีรษะ เพื่อน
	3												
	4												
	5												
	6												
	7												
	8												
2	2												
	3												
	4												
	5												
	6												
	7												
	8												
	1												
3-8													

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ : น.ส. รุ่งทิพย์ ยอดประดู่
- เกิดวันที่ : 29 ตุลาคม 2505
- สถานที่เกิด : อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 89/4 หมู่ 5 ซอยประชาอุทิศ 54 แขวงบางมด
เขตราชพฤกษ์ กรุงเทพมหานคร 10140
- ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน : อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนนาหลวง กรุงเทพมหานคร
- สถานที่ทำงานปัจจุบัน : โรงเรียนนาหลวง เขตราชพฤกษ์ กรุงเทพมหานคร
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2524 : มัธยมศึกษาตอนปลาย (ศิลปคำนวณ)
จากโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2528 : ปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พ.ศ. 2537 : ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน
โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
รุ่งทิพย์ ยอดประดู่

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2537

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน และวิธีการดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน ในเด็กชั้นประถมศึกษา โดยใช้การศึกษารายกรณี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ การสังเกต และการบันทึกการสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน อัตชีวประวัติ บันทึกประจำวัน สังคมมิติ แบบสอบถามและแบบทดสอบ

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

พฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน มีสาเหตุจากลักษณะส่วนตัวของเด็กที่พัฒนาบุคลิกภาพไม่เหมาะสม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูไม่เหมาะสม สภาพครอบครัวแตกแยก และคบเพื่อน นอกจากนี้ผลของการศึกษาพบว่า การศึกษารายกรณีทำให้เด็กนักเรียน มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

A CASE STUDY OF CLASSROOM DISRUPTIVE BEHAVIOR OF
PRATHOM SUKSA VI STUDENTS OF NALUANG SCHOOL
UNDER BANGKOK METROPOLITAN

AN ABSTRACT

BY

RUNGTHIP YODPRADOO

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1994

The purpose of this research was to study the cause of disruptive behavior in classroom. The knowledge in various problem of helping on solve that prevent the disruptive behavior of the Prathom Suksa students. The sample were five Prathom Suksa VI students of Naluang School in Bangkok of academic year 1993. The instruments were an observation and recording observation, an interview home visits, an autobiography, a diary, sociometry, questionnaires and tests. The data were analyzed in various instruments by describe behavior.

The results were as follows :

The cause of disruptive behavior were related to the students, unhealthy personality development, Parental Child rearing practices and parents, marital separation and bad friends. The results also showed that case study had positive impacts on students abilities developing inself or improving existing ones and obtaining professional assistance.